1902. HARMINCZHATODIK ÉVFOLYAM. 23. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, JANUÁR 24

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ
Vidékre postán v. helyben házhoz nordva.
Egy évre . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 15 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

Eötvös Károly
főszerkesztő.

Hoitsy Pál
felelős szerkesztő.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie, 31 bis, Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Telsi József 11, Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviseletünket: Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg L., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes R. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezércikk: Vitustáncz.
Közéletünk.
Országgyülés. (A képviselőház ülése.)
Vázsonyi és a „nemzeti ifjak".
A katholikus kongresszus.
Erzsébet herczegnő eskövője.
Nagy tüz a fővárosban.
A transzvali háborn.
Román kabinetváltozás.
A helyzet Khinában.
Tárcza: A Nazarénusok. Irta: Eötvös Károly.
Regény: Az Aranyhegy. Irta: Jean Rameau.

Vitustáncz.

(Sz.) Ma a képviselőházban szabadelvü párti képviselők egy csoportja tárgyalgatta azt a visszataszitó kultuszt, mit Széll Kálmán miniszterelnök udvara teremtett, s mely immár esztendők óta tart és nap-nap után szertelen nyavalygásban nyilvánul. A kis csoport, melyben voltak Széll Kálmán miniszterelnöknek igen buzgó hivei, sőt minden tekintetben föltétlen tisztelői, egyhangulag elitélte azt a modort és hangot, mely Széll Kálmánnal szemben a magasztalások dolgában divatossá lett.

Különösen megütközéssel emlegették e csoportban a miniszterelnök betegsége alkalmából most legutóbb rendezett komédiákat, melyeknek rendjén a hizelkedők valóságos szellemi akrobata produkciókkal kedveskedtek Széll Kálmánnak.

Kedveskedtek! Hát épen itt van a bökkenő. Vajjon csakugyan kedvesek-e ezek az utálatos, a szolgaiság minden rut vonását szinte agyafurt leleményességgel összeszövő hizelkedések Széll Kálmánnak? Vajjon csakugyan tetszik-e neki ez a bizantinizmusig menő szertelen léhaság, avagy csak türi a hizelkedők kóklerségeit?

Annyi bizonyos, hogy a magyar közvélemény már megsokalta azokat a magasztalásokat, mikkel szóval és irásban, kötött és kötetlen formában körülveszik a miniszterelnök urat. Bizonyság erre, hogy már szabadelvü párti körökben is megütközéssel beszélnek erről, s találgatják: hol, miben rejlik e különös jelenségnek oka, forrása és magyarázata?

Az is bizonyos, hogy a személyes hizelkedésnek az a vitustáncza, melyhez foghatót nem látott soha Magyarország, azon a napon kezdődött, mikor Széll Kálmán vette át a kormányzó hatalom szczeptrumát. És azóta ez a vitustáncz sohasem szünetel, hanem folyton-folyvást fejlödik, fokozódik, s egy idő óta már ugyszólván szenvedélyes mérveket ölt. Ugy vagyunk vele, mint az üvöltő dervisek rettenetes tánczával. Ez kezdödik valami hideg, tempós formában, s végül veszett üvöltözéssel kisért szörnyüséges kerengésbe megy át, ugy, hogy a dervisek tajtékot szórnak maguk körül és gyakran egyik-másik, kinek nincsen elég szivós fizikuma, eszméletlenül rogyik össze — a nagy és hatalmas Allah diesőségére.

Ámde ezek az üvöltő dervisek, kik minden héten egy napon összegyülnek a medreszben s eleget tesznek áhitatos lelkök zavaros érzeimeihez képest a maguk imádatának: igen öszinte, becsületes, igazán áhitatos szegény muzulmánok. A hét hat napján szorgalmatosan végzik a maguk dolgát. Csak a hetedik napon üvöltenek és tánczolnak, és erős az a hitök, hogy annál édesebb gyönyörüség vár reájuk az Alsiráth hidján tuleső paradicsomkertben, minél veszettebbül üvöltenek és tánczolnak. Ezek a szegény muzulmánok mind igen jámbor életü, önzetlen férfiak, kik sohasem látták a nagy és hatalmas Allah kegyes mosolygását, sohasem érezték a nagy és hatalmas Allah barátságos kézszoritását és nem részesültek a nagy Allah semmiféle hatalmi kedvezésében.

Bocsánat a hasonlatért! De tessék elhinni, hogy az üvöltő dervisek tánczа akármilyen bolond, sőt visszataszitó: százszorta szebb, mint a hizelkedésnek az a vitustáncza, melyet itt mi magyarok mostanság magunk előtt látunk.

Kinek telik ebben kedve? Kinek telhetik ebben kedve? Lehetetlen, hogy Széll Kálmán egyéni hiusága arányban legyen a neki hizelkedők szenvedélyes tömjenezésének határtalanságaival. Lehetetlen, hogy egy államférfi, ki egy nehéz és zavaros viszonyok közt gyötrödő ország sorsának intézését tartja kezei közt; kinek nagy és fönsges föladatokkal kell megbirkóznia; kinek ambicziói magas rétegekben szárnyalnak: egyéni mivoltjában olyan kicsiny legyen, hogy kedvét lelje afféle udvaronczkodásokban, melyek végtére is öt teszik humoros alakká a közvélemény előtt.

Mi politikai ellenfelei vagyunk a miniszterelnök urnak; de azért nem zárkózunk el sok jeles tulajdonsága elől. Elismerjük, hogy vannak államférfiui kvalitásai. És higyje el, minket igazan bánt, ha látjuk, hogy a hizelkedésnek öt körülnyaldosó kultusza a közvélemény szemében átformálja Magyarország miniszterelnökét operette-alakká.

A magyar nemzeti karakter deformálására sok mindenfele történt az utóbbi évtizedekben. Sok irányban fájdalmasan is látjuk a nemzeti karakternek kivetkőzését az eredeti tipus nemes tulajdonságaiból. De odáig még nem jutott el ez a karakter, hogy a szolgalas hizelkedés ostoba szertelenségeivel megbarátkozzék. És higyje el a miniszterelnök ur, hogy azok, a kik öt Julius Caesárnál erősebbnek, Bismarckhoz hasonlatosnak hirdetik; azok, a kik — hála istennek — szerencsésen véget ért, és valljuk meg, nem is olyan szörnyüséges betegsége alkalmából, mint egy honmentő rémes harczból győzedelmesen hazakerülő üdvözitőt magasztalják; azok, a kik az ő betegségéről ugy irtak, mint a világ egész rendjét megrázkódtató borzadalmas eseményről: sokkal többet ártanak, semmint használnak az ő népszerüségének. Hiszen im Magyarország miniszterelnöke már a tarka szinpad kupleinek tárgya lett; ott énekelnek az ő harmatozó kelevényéről.

A miniszterelnök ur uralmának egyszer mégis csak vége szakad. És akkor, ha a hizelkedés igazán kultuszszá válik, a hizelkedők majd az uj nap felé fordulnak. Ez magában véve nem lenne nagy baj; de ez a kultusz belemehet a nemzet természetébe. És ez már nagy baj lenne. A bizantinizmus nagyobb nemzetet is tönkretett már, mint a minő mi vagyunk.

Vessen véget a hizelkedéseknek. Fujja le az otromba vitustánczot. Csak egy szavába kerül. Csak azt kell kimondania, hogy utálja ugy, mint minden jó izlésü ember. Ezzel jót tenne magának is, a nemzeti önérzetnek is.

Budapest, január 23.

A képviselőház legközelebbi ülését szombaton délelőtt 10 órakor tartja. A napirendre a megyei és községi pénztárak ellátásáról szóló javaslat harmadik olvasása után mentelmi ügyeket tüztek ki. Hétfőn a ház a deési itéletre vonatkozó bizottsági jelentéssel foglalkozik, kedden pedig megkezdi az 1902-ik évi költségvetés megvitatását.

A főrendiház állandó igazoló-bizottsága ez évi január hó 25-én, szombaton, delelőtt 11 órakor ülést tart. Tárgya: Gróf *Vay* Gábor vagyoni képesitésének elismerését szorgalmazó kérvényének érdemleges tárgyalása.

Fiumei ügyek. *Széll* Kálmán miniszterelnök a ház mai ülése alatt fogadta gróf *Szapáry* Lászlót, ki többrendbeli fiumei ügyben értekezett a miniszterelnökkel.

Az osztrák költségvetés. Az osztrák képviselőház költségvetési bizottsága ma megkezdte az igazságügyi költségvetés tárgyalását. Több szónok igen dicséreleg nyilatkozott a polgári törvénykezési törvényekről és a birósági hivatalnokok és szolgák előlépetési viszonyainak javitását pártolta. *Kramarz* a cseh hivatalnokok háttérbe szoritása és a nyelvrendeletek kezelése miatt panaszkodott.

Közéletünk.

Bebizonyitottuk a mult napok alatt, hogy tudunk majmok is lenni — elég szép sikerrel.

Itt járt közöttünk valami Mr. Schwab nevü amerikai yankee. Az egész huszonnégy óra alatt, melyet nálunk töltött: öt bámultuk. Ellestük minden mozdulatát, figyeltünk minden szavára. Érdekelt bennünket tudni, hogy mit eszik, mit iszik, mikor mossa meg a kezeit s mennyi borravalót ád a pinczéreknek. Egészen elmerültünk a nézésébe.

S mindez az érdeklődés onnan származik, mert ennek az urnak hatszázezer dollár fizetése van. Egyéb nincs rajta, a mi különös vagy épen figyelemre méltó. Iránta való egész lelkesedésünk erre vezethető vissza.

És ne is ámitsuk magunkat azzal, hogy a demokrácia győzedelmét, a czéira törő nemes munkát, vagy más efféle elvi dolgot ünnepeltünk ennek az urnak a személyében. Ne lenne csak akkora a fizetése, ügyet se vetettünk volna reá. De az épen a jellemző reánk és korunkra, hogy ezt a magas fizetést bámultuk meg, ennek a láttára borultunk térdre.

*

Igaz, hogy egy olyan ember, a ki sok ezer munkásnak ad kenyeret: sok hatalommal is van felruházva. De tudvalevő, hogy az északamerikai aczél-trustot nem ez a Mr. Schwab hozta létre s nem is ő annak voltaképeni feje, hanem a sokszoros milliomos, a kit Carnegienek hivnak. Ez a mi volt vendegünk annak a másik urnak csak alkalmazottja. Tehát nem a nagy munkaadót bámultuk.

Az is igaz, hogy ez a Mr. Schwab postakocsis volt valamikor. De nem azt bámultuk rajta, hogy postakocsisból gyárigazgató tudott lenni. Ez odaát Amerikában gyakrabban elő szokott fordulni. Sőt előfordul még mi nálunk is. Mr. Schwabra vonatkozólag nem is rendkivüli dolog, mert ő végzett ember is mellette. Egyetemet hallgatott s a mérnöki tudományok elméleti részét is elsajátitotta.

De mint mérnök se elsőrendü. Nekünk is vannak nála jelesebb mérnökeink. Például az a mérnökünk, a ki turbina szerkezetével elnyerte a Niagara vizesés felhasználására kitüzött nagy dijat — odaát Amerikában. Vagy az a másik mérnökünk, a ki az elektrikus vasutvontatás kérdésében leverte — Londonban — az összes amerikai elektrotechnikusokat. És mi ezeket a mérnökeinket még se ünnepeljük. Nem lessük, hogy mit esznek vagy mit isznak. Hanem bámuljuk Mr. Schwabot, nyilvánvalóan csak is azért, mert hatszázezer dollár az évi fizetése. Meghajlunk tehát az aranyborju előtt s a mellett a saját gyarló voltunk felől is kiállitjuk a bizonyitványt.

*

Asszonyok s a száz népek feltétlenül meghódolnak a siker előtt. Pedig hát a siker nem mindég szokott karöltve járni az egyéni érdemmel és a derékséggel. A sikerhez sok mindenen kivül szerencse is szükséges.

Ezt a Mr. Schwabot is a szerencse emelte jövedelmező állásához. Ha nem férkőzhetik Carnegie közelébe, ha ez utóbbi szerencsétlenül spekulál, ha nem jut eszébe aczél-trustot alapitani, s még egy egész sorozat »ha« be nem üt, akkor Mr. Schwabot ma nem emlegetné senki. Valami ismeretlen mérnökücske lenne oda át, vagy talán postakocsis. Mikor öt bámuljuk, egyszersmind a vak szerencse előtt is bemutatjuk hódolatunkat. És ép ez az, a mi méltatlan.

Vannak például olyan érdemes férfiaink, a kiknek működését siker is koronázta, de nem törődünk velük ha ez a siker belső és nem váltható fel milliókra. Itt van például Apáthy István a kolozsvári egyetem tudós tanára. Ő átalakitotta az idegrendszerről szóló egész tudományt. Kimutatta, hogy a mit a tudósok eddig idegnek néztek, az csak külső burkolata az idegnek. A világ összes orvosai elsőrendü tekintélynek ismerték el Apáthynak. Tanulni járnak hozzá még professzorok is, az öregebbek pedig segédjeiket küldik a laboratóriumába. Ez az Apáthy több érdemet szerzett, mint száz tuczat Mr Schwab együttvéve. Nevét emlegetni fogják a tudományok történetében még századok mulva is, mikor senki se fogja többé tudni, hogy minő aczéltrustok alakultak valaha Amerikában. És ez az Apáthy a miénk, ez a yankee pedig idegen. De mi azért ennek az utóbbinak hódolunk, amarra pedig ügyet se vetünk.

Hát ez nem kiskoruságnak a jele?

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése január 23-án.

I.

Zajos éljenzés szakitotta ma félbe az ülés elején a jegyzőkönyv felolvasását, a mely a tanácskozó-terembe belépő miniszterelnöknek szólt, a ki felgyógyulása után ezuttal jelent meg először a képviselőházban. A miniszterelnök vidáman köszönte meg az ovácziót. A betegségnek nyoma sem látszik rajta és visszahozta csorbitatlanul rettenetes beszélő kedvét is.

A házat különben bevezetőül a deési választás tengeri kigyója foglalkoztatta, és pedig még mindig nem utoljára. A ma hozott határozat értelmében ugyanis hétfőn ismét ez lesz a tanácskozás első tárgya. Hogy azután meddig fog még kisérteni, azt bajos volna előre megmondani.

A *pápa—bánhidi viczinális engedélyezéséről* szóló javaslat harmadszori megszavazása után a *vármegyék pénztári és számvevőségi ellátásáról* szóló javaslat részletes tárgyalására került a sor. Érdekes vita tulajdonképen csak az első szakasznál folyt, a melynél *Babó* Mihály és *Bizony* Ákos fejtették ki ismételten a javaslat sérelmes voltát s tagadták meg ahhoz való hozzájárulásukat. *Széll* miniszterelnök hosszasan védte álláspontját és tiltakozott az ellen, mintha javaslata az önkormányzaton érzékeny csorbát ütne. A többség a miniszternöknek adott igazat — s elfogadta a szakaszt változatlanul. A többi szakasz megszavazása sem ment különben simán. Nagy részükhöz ugyancsak vagy *Babó* Mihály, vagy *Bizony* Ákos terjesztett be megszivlelésre méltó módositásokat, de a miniszterelnök ellenzése következtében valamennyit mellőzte a szavazó gárda.

A legközelebbi ülés szombaton lesz. Kedden végre minden valószinüség szerint megkezdik a *költségvetés* tárgyalását.

II.

Elnök: Gróf *Apponyi* Albert.
Jegyzők: Gróf *Teleki* Sándor, *Lázár* Árpád, *Kubik* Béla.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után

Elnök: bemutatja a kuria átiratát a vonatkozó itélettel együtt, mely szerint a *Beck* Marczel országgyülési képviselő választásának érvényessége ellen beadott kérvényt a kuria elutasitotta. Bemutatja továbbá Komárom vármegye feliratát, a katonai előfogatok kiállításának rendezése és a beszállásolási törvény módositása, továbbá a pálinkaméréseknek ünnep- és vasárnapokon leendő betiltása tárgyában; Szabadka város és Komárom vármegye feliratait a kivandorlás meggátlása iránt; Kecskemét város feliratát a hadkötelesekuek szolgálatuk harmadik évében a mezőgazdasági munkára való szabadságolása iránt.

Heltai Ferencz, a gazdasági bizottság előadója: bemutatja a bizottság jelentését a m. kir. központi statisztikai hivatal 1902. évi munkatervéről, továbbá a bizottság jelentését az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-cz. 3-ik §-a alapján bemutatott két kereskedelemügyi miniszteri rendelet tárgyában.

Pekár Gyula, a könyvtári bizottság előadója: benyujtja a bizottság előterjesztését.

Maróthy László, a mentelmi bizottság előadója: bemutatja a bizottság által letárgyalt mentelmi ügyekről szóló jelentést.

A NAZARÉNUSOK.

Irta: **Eötvös Károly.**

XVIII.

A tüzes barát.

(A tüzes barát imája. — Az ország mindenféle papsága. — Gasparich nem maradhat Pesten. — Egyházi beszédei. — Szent-Antalon és Szarvas-Gedén. — Székes-Fehérvár. —)

Különös ez! A ki horvátból lett magyarrá, kolduló barátból iróvá, a nemzeti irodalom föllendülésének kezdetén minő szép nyelven tudott istennel beszélni.

— Istenem! — mondá egyik szent beszédében — szomoru gyermekeid fonják össze könyörgő kezeiket s emelik fel hozzád! Siró teremtményeid alázzák meg magukat előtted kegyelemért. Mentsd meg öket ezután minden vésztől s terjeszd ki malasztodat minél előbbi fölsegélésükre.

— Istenem! tekintsd a feléd ázó szemeknek buzgó záporát; adjad, hogy nem sokára ismét öröm mosolyogjon ott, hol az inség könyei remegnek! Hallgasd rebegő ajkainkat, melyek bocsánatért esedeznek, megnémulást igérve minden gonosznak. Ne engedd, hogy ezután az inség, szenvedés és fájdalomnak ennyi áldozatja legyen köztünk. Távoztass tőlünk minden veszedelmet, valamint mi törekedünk magunktól elháritani minden erkölcstelenséget. Add meg uram szivünk forró vágyait nyugtató kegyelmedet, könnyitsd a sebhedt kebleket, hogy a melyek tőled méltán megkeserittettek, az általad nyujtott segedelem alatt enyhüljenek. Isten, teljesitsd alázatos kérelmünket!

Egyházi beszédei közül, melyeket e tárgyban tartott, külön füzetben kinyomatta az árvizkárosultak fölsegélésére azt, melyet az 1838. évi április 1-én tartott nagy hálaünnep alkalmával roppant néptömeg előtt mondott el. A hallgatók közt volt, mint nekem mondták, Horváth István is, az egyetemi tanár s tudós történetiró, a ki az egész világot magyarnak látta. Ő mondta volna e beszédre e szavakat:

— Ha minden pap ugy beszélné a magyar nyelvet, mint e szegény barát, ma-holnap mi magyarok nem azt néznénk, mik voltunk valaha, hanem azt, van-e még föld, a melyet szaporodó unokáink számára elfoglaljunk.

Sok jellemző van e szavakban.

Magyarországnak sokféle egyháza s minden egyháznak sok papja van. A papok csak ott beszélnek magyarul isten előtt a néppel, a hol az osztrák befolyás s a korona hatalma a magyar nyelvet semmiféle erőszakkal ki nem irthatta. Német, tót, oláh, szerb, horvát, orosz, görög nyelven, sőt még holt nyelveken is, latinul, héberül istennek több szentegyházában vezették a szertartásokat összevéve, mint magyarul. Egész vidékek vannak százezrekre menő lélekszámmal, tiszta ajku ősmagyarok, kiknek isten igéjét saját nyelvükön hallgatni nem szabad. Pedig egy szót se tudnak idegen nyelven.

Nincs ilyen ország több a világon.

Olyan szép nyelven, mint a tüzes barát, a sok egyháznak kevés papja szolgálta az egyházat és a hazát. Első kinyomatott müve különben az 1838. évi április 1-i beszéde volt.

Ő maga is becsesnek tartotta ezt. Azokat, a kiket szeretett s a kik iránt tiszteletet érzett, szivesen ajándékozta meg e müvel később is. Igy adott egy példányt saját keze irásával ellátva Bobory Károly országgyülési képviselőnek is. Ez katholikus pap volt, függetlenségi harczunk egyik hőse s forradalmi el itéltje. Az ő példányát láttam magam is.

E munka czime: Egyházi beszéd, melyet az elfelejthetlen kárt, nyomort, inséget és szomoruságot okozott 1838-iki árviz elmultával a kesergő pestiekhez Szent-György hó 1-én monda s hallgatói közkivánatára a károsult szerencsétlenek segedelmezésére ki is nyomata P. Gasparich Kilit sz. ferenczrendi szerzetes s egyházi szónok. Pesten Esztergomi E. Beimel József betüivel.

Láttam ez időből néhány kiadatlan egyházi beszédét is kéziratban.

A tüzes barát ez után nem sokáig maradhatott Pesten.

Beszédének heve s gondolatainak merészsége sokkal nagyobb figyelmet gerjesztett már, mintsem jámbor lelkü, félénk szerzetes társai valami nagyon örülhettek volna vasárnapi egyházi beszédeinek.

E beszédek nem maradtak a hitvallás és erkölcsi élet tárgytalan elveinek magas légkörében, hanem hangjukkal s példázgatásaikkal belenyultak a napi eseményekbe s a politikai mozgalmakba is. A nemzet ébredezett, ifjusága lángolni kezdett s a tüzes barát hire napról-napra terjedt. A királyi tábla s a vármegyeház ott feküdt a ferenczieк kolostorának szomszédságában. A tábla esküdt ifjai s a vármegyeház bejárói lassanként oda szoktak a tüzes barát szószékéhez. Uj eszmék szellői fuvalltak át a hazafi lelkeken s e lelkeknek nagyon tetszett a barát minden beszéde. A hatalom kezelői észrevették ezt.

Mi az e beszédekben, a mi a hatalom kezelőinek nem tetszhetett: ezt ugyan ma már senki se érti. De a szabad szó üldözése épen akkor napi renden volt. Kossuthot és társait akkor olyan szavak és nézetek miatt pörölte és börtönözte a bécsi uralom, melyek ma észrevétlenül tünnének el a zsibongó élet utczai zajában. Olyan nézetek miatt, a melyek okosak, szükségesek, szelidek, emberszeretők s a minőket ma minden kormány saját nézeteinek vall és hirdet.

Nem tudom, de valószinünek tartom, hogy a szerzet előjáróságát felsőbb helyről figyelmeztették Gasparich veszedelmes irányára.

Veszedelmes irány!

Minden ostoba és önkényü kormánynak ez a jelszava. Indokolni ugyan nem tudja, nem is akarja, de majomként használja e szót. A tüzes barát beszédeiben semmi sincs, a miből veszedelmes irányra lehetett volna gondolni. Csak az, hogy a sokaság megszerette a barátot s mind inkább szaporodtak, kik rajongtak érte. Mást is szeretni, mint a kormányokat, másért is rajongani, nemcsak a királyokért: ez a veszedelmes irány.

Bizonyos, hogy a zárdafőnök s szerzetes társai is nem egyszer szóváltásba keveredtek a tüzes baráttal egyházi beszédei fölött. De a tüzes barát nem az az ember volt, a ki egyhamar hajlandó lett volna meghunyászkodni. Fiatal is volt még ehhez. De ha lett volna is benne hajlandóság, a mint a szószékre feljuthatott, gondolatainak és szenvedélyeinek nem tudott többé parancsolni.

Ez volt főoka, a miért öt már az 1838-ik év folyamán a pesti zárdából eltávoli ották. Van Pozsonyvármegyében a felső Csallóközben egy kisded falu: Bácsfa. Ehhez tartozik a szentantali puszta, hol egy kis ferenczi zárda áll fenn. Ide helyezték át. Itt csak évenként egyszer-kétszer gyülik össze búcsu alkalmával néhány száz főből álló kegyes hallgatóság. Itt se módjában nem állott, se indittatva nem érezte magát az egyházi szónoklat terén valami különös buzgalmat fejteni ki.

Eltették a világ szemei elől. Magányba, pusztaságba.

Napjai azért még se folytak munka nélkül. Nem békétlenkedett legalább látszólag. Ki se tört. Ugy látszott, mintha végképen a szerzetesi föltétlen engedelmesség alá hajtotta volna fejét. De szorgalmasan olvasgatott s egyházi beszédeit rendezgette sajtó alá. E beszédek két kötetben 1839-ben jelentek meg Pesten szintén Beimelnál e czim alatt:

Az ut, igazság és élet, vagyis a Megváltó szelid lelke szeretetben és igazságban.

E beszédek nem szórul szóra való másolatai azoknak, melyeket a szószéken mondott el. Ez időben Gasparich még előre el szokta beszédeit készitени, de azokat ritkán mondta el változatlanul ugy, a hogy előre megirta. Gyakran felejtett ki egyes részleteket s a helyzethez képest rendesen uj eszmék, uj szónoki gondolatalakitások támadtak agyában. Ezeket azután papirra jegyezte s üres óráiban leginkább ezekből állitotta össze sajtó alá adott beszédeit.

E beszédek egyházi és irodalmi értékét nem akarom fejtegetni. A tüzes barát általános jellemzését ugyis hosszura nyujtottam már. Nyájas olvasóm bizonyára események leirását várja már. De mégis meg kell jegyeznem, hogy e beszédekben már sok helyütt a cselekvési vágy csillámlik föl. Mintha nem elégitené ki öt csupán a vallás és erkölcs mélységeiben való elmélkedés. Mintha a világba s a világ küzdelmeibe való avatkozás vágya sarjadzanék lelkében. Egyes helyek ugy hangzanak, mintha nem egyházi szónok, nem igénytelen kolduló barát, hanem a közélet valamely világi férfia állana előttünk erős érdeklődésekkel, tudományos elméletekkel s a napok történetéből kikelt szenvedélyekkel.

A szent-antali pusztai zárdában egyébiránt kevés időt töltött. Messkó János szarvas-gedei nógrádvármegyei előkelő birtokosnak házi káplánra volt szüksége. Bejött Pestre ferenczi barátért. Messkó Johanna urnő, ki az árviz idejéből már jól ismerte Gasparichot, öt ajánlotta. De ez már Szent-Antalon volt. Messkó János utána ment a Csallóközbe s elvitte onnan uri házához.

Alig töltött ott egy évet. Talán a Messkócsalád befolyása következtében az 1839-ik év végén ismét bejutott a pesti kolostorba. De itt már meg nem türték. A következő év végén a székes-fehérvári zárdába helyezték át. Nem tudtam nyomára jönni: miért. A közvetlen okot tehát nem ismerem.

Itt volt négy éven át 1844-ig. Az egész időn át egyházi szónokként szerepelt. Szónoki hire itt is nagy volt s folyton erősbödött. Még ez előtt harmincz évvel többen éltek, kik nagy hévvel, erős hangon s a szenvedély gyakori kitöréseivel tartott szónoklataira élénken emlékeztek.

De a hatóság előtt még se tünt ugy fel itt, mint Pesten. A kis város közönsége más, min

Belitska Béni az állandó igazoló bizottság előadója beterjeszti a bizottság jelentését a deési képviselőválasztás ügyében hozott határozatról,

Elnök: A háznak kell határoznia a felett, hogy a házszabályok 115. szakasza értelmében ezt a jelentést miként kivánja tárgyalni, oly módon-e, mint minden bizottsági jelentést, hogy az kinyomassék és napirendre tüzessék a törvényes határidőn belül, vagy a jelentés felolvasásával rögtön. A 115. §. mindkét felfogásra támpontot nyujt; azért, miután ez az első eset, midőn ilyen jelentéssel állunk szemben, a háznak erre vonatkozó határozata preczedenst fog alkotni. A házszabályok 115. §-ának utolsó bekezdése igy szól: «A véleményes jelentés beérkezése után a vizsgálat elrendelése felett a képviselőház az előadó és ha kisebbségi vélemény nyujtatott be, ennek meghallgatása és legfeljebb négy szónok felszólalása után határoz.» Minthogy itt ugy a vitára, mint a szavazásra nézve bizonyos megszoritások foglaltatnak és a házszabályok egész ökonomiája szerint ilyen megszoritások csak a rögtön tárgyalható inditványoknál és jelentéseknél, nem pedig a szabály szerint napirendre tüzendő inditványoknál és jelentéseknél fordulnak elő, kérdés, vajjon a házszabályok nem tartalmaznak-e tulajdonképen ilyen intencziót. Nincs kizárva azonban az ellenkező felfogás sem, hogy az igazolási bizottságnak ilyen tárgyu jelentései is a rendes módon, tudniillik kinyomatás és napirendre tüzés után tárgyaltassanak. Kérdi tehát a házat, hogy milyen módon kivánja ezt a jelentést tárgyaltatni.

Széll Kálmán miniszterelnök: Azt tartja, hogy nincs semmiféle indok arra, hogy ez a jelentés a rendes tárgyalási módtól eltérően kezeltessék (Helyeslés.); nem lát semmiféle sürgősséget, sem bajt abban, ha a ház megtartja az általános gyakorlatot, a házszabályoknak azt az általános rendelkezését, hogy minden jelentés, akár ilyenfajta, akár más, két nap közbevetésével tüzessék napirendre, hogy a ház a tárgy kellő ismeretével szabatosan és nyugodtan határozhasson. Arra kéri tehát a házat, határozza el, hogy a jelentést, kinyomatása után szombaton vagy akármelyik napon veszi tárgyalás alá. (Általános helyeslés.)

A ház hozzájárul a miniszterelnök javaslatához, az igazoló-bizottság jelentésének tárgyalását a hétfői ülés napirendjének első tárgyául tüzi ki.

Következik a *pápa bánhidai helyi érdekü vasut engedélyezéséről* szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A többség a javaslatot harmadszori olvasásban is elfogadta.

Következik *a vármegyék pénztári és számvevőségi teendőinek ellátásáról* szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Az 1 §-nál felszólal

Babó Mihály: Az indokolás és a közigazgatási bizottság jelentése szerint azt kell hinnünk, hogy itt semmiféle rendszerváltozásról szó nincs, hanem csakis pusztán alaki jelentőséggel biró szabályzat megalakitásáról. Azonban itt nem alaki kérdésről, hanem kizárólag rendszerváltozásról van szó; a mennyiben a javaslat uj rendszerrel, uj szervezeti megalakitással kivánja a vármegyék pénztári kezelését eszközöltetni. Maga a javaslat homlokegyenest ellenkező intézkedéseket és rendelkezéseket tartalmaz az indokolással szemben. Tehát már ezen egyetlenegy oknál fogva is annak 1. §-át, a mely magát a lényeget domboritja ki, a beterjesztett szövegben elfogadni, megalakitani nem lehet. Hosszasabban polemizál ugy a javaslat indokolásával, mint a miniszterelnöknek az általános vitában mondott beszédével, a melyek között éles ellentétet lát, s végül a törvényjavaslat első szakasza helyett a következő szöveget ajánlja elfogadásra: 1. § «A vármegyék központi (ide értve a gyámpénztárakat is) és járási pénzkezelése az 1901: XX. tcz. alapján a bel és pénzügyminiszterek által kibocsájtandó egységes szabályzat értelmében a belügyminiszterium közvetlen felügyelete és ellenőrzése mellett eszközlendő.» (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Bizony Ákos: Tiltakozik a miniszterelnök ama kijelentése ellen, mintha a közigazgatási ügyeket a megyegyüléseken nem tárgyalnák kellő alapossággal. A mi pedig a napidijakat illeti, annak is megvan a maga természetes magyarázata. A vármegyékben azok az u. n. irányadó-körök, az ujabbi időben, czélzatosan a legnagyobb igyekezettel azon vannak, hogy a bizottsági tag választásoknál községi elöljárók választassanak meg, a kiket azután a gyülésekre forma szerint beparancsolnak, hogy velük a független elemeket leszavazzák. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.) Ezek a beparancsolt községi elöljárók azután a megyegyülést is hivatalos kiküldetésnek tekintik és azért napidijakat igényelnek. Hasson oda a miniszterelnök, hogy ez a helytelen szokás megszünjék. Csak egy szavába kerül.

Részletesen ismerteti azután a községi számadások és előirányzatok készitésének a módját s kimutatja, hogy milyen sok retortán megy keresztül a számadás, mig megadják a felmentvényt.

A miniszterelnök azt mondta: «Ezt az országot a magyar nemzeti állam politikájának követelményeihez méltón, választott tisztviselőkkel adminisztrálni teljes lehetetlenség.» (Ugy van! jobbfelől.) Hogy magyar miniszter ilyet mondhasson, azt megérteni nem képes (Ugy van! Ugy van! a bal- és szélső baloldalon.), mert az országot századokon keresztül választott tisztviselők utján adminisztrálták és ugy adminisztrálják most is. Kérdi: ugyan mivel lesz az az adminisztráczió különb, hogyha azt azt az egyént nem a vármegye bizottsága választja, hanem a miniszter nevezi ki? (Mozgás. Halljuk! Halljuk! a szélső baloldalon.) Vagy talán más embereket fog a miniszter találni? Szóló azt hiszi, hogy nem. Az sem áll, hogy sok olyan tisztviselő van, a ki a kormány rendeletét nem hajtja végre.

Ha a miniszterelnök magyar nemzeti politikát akar követni, nem ezt az utat kell követnie. Állittassa fel a miniszterelnök a magyar nemzeti hadsereget; gondoskodjék arról, hogy a magyar lelkészek magyar nemzeti szellemben neveltessenek és hogy az iskolákban magyar nemzeti szellemben tanitsanak. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Ezzel igenis czélt lehet érni, de állami közigazgatással nem.

A közigazgatásnál mind a két szemét ki kell nyitni a tisztviselőnek, ha eleget akar tenni kötelességének; figyelemmel kell lenni a helyi viszonyokra, a különböző körülményekre, és ép azért sokkal czélszerübb itt az önkormányzat, mert olyan embereket alkalmaz, a kik ismerik a viszonyokat, a kik ott nőttek fel és a kik iránt a közönség bizalommal viseltetik. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Általában az önkormányzat bizalomra, az állami közigazgatás bizalmatlanságra van épitve. Nem fogadja el az 1. §-t, hanem csatlakozik Babó Mihály inditványához. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Elnök a vitát bezárja.

Széll Kálmán miniszterelnök: Az ellenzéki szónokok bizonyitásai daczára sem látja bebizonyitottnak, hogy a javaslat a vármegyei önkormányzatot a maga lényeges tartalmában bármikép is megcsonkitja, mert a vármegyei önkormányzatot, a pénzkezelést illetőleg a maga elhatározási jogának, vagyonának mikénti kezelésében, összes budgetjogában, minden ízében a kezelésnek és rendelkezésnek semmiképen sem szünteti meg, a vármegye önállóan határoz, minden egyes részét vagyonának kezelteti a maga jogkörében teljesen önállóan, kezelteti csak ugy, mint a hogy eddig kezeltette; azonban kezelteti azt ezután a királyi számvevőség és az állami pénztár, az adóhivatal által, de ő kezelteti. Már pedig az önkormányzat lényege a rendelkezési jog, az önálló elhatározás, a teljes számadás, a melylyel a maga vagyonát kezeli. Hogy azután ki által kezelteti, hogy a kezelés biztosság és szakszerüség szempontjából jobb legyen, ez valóban nem érintheti az önkormányzatot. A törvényjavaslat a megyét a megyei szolgálatot, a megyei közigazgatást, tehertől szabaditja meg, ezt a terhet az állam vállaira rakja az adózó polgárok, az adminisztráczió egyszerüsitésének és javitásának érdekében (Igaz! Ugy van! a jobb- és baloldalon.) Ez semmi egyéb. Ez határozottan reformjavaslat a közigazgatás terén. Hosszasan polemizál az ellenzéki szónokokkal s arra kéri a házat, hogy mellőzze Babó határozati javaslatát s fogadja el változatlanul a szakaszt.

A többség a szakaszt a bizottság szövegezése szerint fogadja el, s mellőzi Babó határozati javaslatát.

A 2. §-nál

Széll Kalmán miniszterelnök: Arra kéri a házat, hogy a 2 és 3 §-t együttesen tárgyalja, mert azt a módositást kivánja javaslatba hozni, hogy cseréltessék fel ez a két szakasz.

Azonkivül az uj 3. §-hoz azt a toldást inditványozza iktatni, hogy ha időközileg változások történnek, addig, mig ez a törvény életbe lép, az időközileg megürült állások ne végleg, ne ujabb választás által, hanem helyettesités által töltessenek be.

A ház a miniszterelnök inditványa értelmében határoz, a 4. §-t pedig észrevétel nélkül fogadja el.

Az 5. szakaszhoz

Babó Mihály azt inditványozza, hogy a szakasz utolsó pontjaként vétessék be ez a rendelkezés: «A megyei számvevőségnek a községi ügyeket intéző osztálya, mint kirendeltség meghagyatik».

Széll Kálmán miniszterelnök ellenzi a módositást, mint a mely ellenkezik a törvény czéljával és a javaslat eredeti rendelkezéseivel.

A szakaszt a többség változatlanul fogadta el.

Elnök: Az ülést öt perczre felfüggeszti.

(Szünet után.)

A 6. §-hoz

Babó Mihály a következő pótlást hozza javaslatba: «Az adóhivatalhoz befolyt összegek után az állam a jogosult javára 4 százalékos kamatot térit meg.»

Széll Kálmán miniszterelnök feleslegesnek tartja a módositást, és kéri annak mellőzését.

A többség a szakaszt eredeti szövegében fogadta el.

A 7. §-nál

Bizony Ákos: Előrebocsátva azt, hogy a szakasz azt tartalmazza, hogy a kormányhatóságilag jóváhagyott költségvetés keretén belül a vármegye, az alispán, az árvaszék utalványozhat az állampénztárhoz, kérdi, hogy vajjon az adóhivatal, a pénztár tartozik-e kifizetni azt az összeget akkor is, ha a megfelelő alapban, pénztárban elegendő pénzkészlet nincs?

Széll Kálmán miniszterelnök megnyugtató nyilatkozata után a ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.

A 8—11. §-okat észrevétel nélkül fogadták el.

A 12. §-nál

Babó Mihály: Hangsulyozza a szakasz sérelmes voltát, minthogy abban mintegy feltételezve van, hogy a vármegyei pénztári kezelésnél hiánynak feltétlenül lenni kell. Azt inditványozza hogy a szakasz helyébe ez tétessék: «Az állam az átvett összegekért felelős.»

Széll Kálmán miniszterelnök: Kéri a szakasznak eredeti szövegében való fentartását, mint olyant, a mely magából a pénztári kezelésből folyik.

A ház a szakaszt az eredeti szövegezés szerint fogadja el.

A 14. §-nál

Széll Kálmán miniszterelnök inditványozza a szakasz kihagyását, mert ennek tartalmát betették a 2. §-ba, mint harmadik bekezdést.

A ház a miniszterelnök javaslata értelmében határoz.

A 15. §-nál

Bizony Ákos módositást nyujt be, mely szerint a javaslatnak törvényerőre lépése esetén azok a tisztviselők, a kik nem akarnak állami szolgálatba átlépni, eddigi szolgálatuk alapján nyugdijba mehetnek.

Széll Kálmán miniszterelnök: Kéri a javaslatot megtartani ugy, a hogy van, mert ha azon tágitunk, igen nehéz lesz a határt megvonni és igen veszedelmes preczedenst alkotnánk, a mi ugy a megyei nyugdijpénztárakra, mint az állami pénztárra sok esetben nagy kárt és terheket róna.

Gróf **Wilczek** Frigyes: Szintén sérelmesnek tartja a szakaszt a tisztviselőkre, s hozzájárul Bizony Ákos inditványához.

Győry Elek: Elfogadja Bizony módositását, mint a mely nem czéloz egyebet, mint azt, hogy ha az illető tisztviselő nem akarja elfogadni azt az állást, a mit neki adnak, a mi igen könnyen lehet rá nézve káros, legalább a nyugdiját kapja meg.

Széll Kálmán miniszterelnök: Hangsulyozza, hogy a szakasz korántsem olyan veszedelmes, mint a minőnek festik. Csakis azok vesztik el nyugdijra való jogosultságukat, a kik helytelen okokból nem akarnak szolgálatot vállalni Ép azért hiszi, hogy az esetek nagyon csekély számra fognak összezsugorodni De még az ilyen esetekben is méltányosan fog eljárni A többség változatlanul fogadja el a szakaszt és igy Bizony módositványa elesett.

A 16. szakasznál

Hellebronth Géza: A szakasz helyett a következő szakaszt kivánja tételni: «Azokra a vármegyei pénztári és számvevőségi alkalmazottakra nézve, a kik az állami szolgálatba átvétetnek, illetőleg kineveztetnek, nyugdijaztatásuk esetén azon törvényhatóság nyugdijszabályrendelete nyer alkalmazást, a mely törvényhatóság kötelékéből az illetők átvétettek, ha az illető törvényhatóság nyugdijszabályzata rájuk nézve előnyösebb.»

Széll Kalmán miniszterelnök: Kéri a szakaszt eredeti szövegében elfogadni.

Szederkenyi Nándor: Pártolja Hellebronth módositását.

Széll Kálmán miniszterelnök: Ismételve ellenzi a módositás elfogadását, mert ugy nem lehet reformokat csinálni, hogy minden egyes embernek vagy minden egyes érdekelt csoportnak gusztusa és érdeke figyelembe vétessék.

A szakaszt változatlanul fogadták el.

A 18. §-nál

Babó Mihály a következőkép kivánja szövegeztetni a szakaszt: «Ha az állami szolgálatba kinevezendő vármegyei alkalmazottak az uj kinevezés alkalmával meghatározandó törzsfizetésénél magasabb évi fizetéssel voltak korábban javadalmazva, ez utóbbinak élvezetében személyükre nézve ezentul is meghagyatnak, s az állami szolgálatban ezen fizetésnek megfelelő fokozatba lépnek.»

Széll Kálmán miniszterelnök: A szakasz azt rendeli, hogy kisebb fizetéssel nem lehet alkalmazni azt a megyei tisztviselőt az uj állami alkalmazásban, mint a milyennel előbb birt. Már most ha az uj állás kisebb fizetéssel járna, a különbség a régi és az uj fizetés között személyes pótlékként adatik ki neki. Ez olyan elv, a melyet minden téren és mindenütt igy alkalmaznak. Igy fog az történni a törvény életbeléptetésénél is. Kéri a házat, tartsa fenn a szöveget változatlanul

Bizony Ákos: Erkölcsi szempontból igazságtalannak tartja a szakasz rendelkezését, azért pártolja Babó módositását.

A szakaszt változatlanul, a 19. 3-t pedig észrevétel nélkül fogadták el.

A 20. §-nál

Babó Mihály: Azt kérdi a minisztertől, vajjon azon községekben, melyek árvapénzek kezelésére felhatalmazva vannak, szintén ezen törvényt kivánja-e alkalmaztatni?

Széll Kálmán miniszterelnök: Kijelenti, hogy azt a pénztári kezelést, melyet ez a törvény megállapit, nem tartja kiterjeszthetőnek ama községekre, a melyek árvapénzeket kezelnek.

Babó Mihály: Tudomásul veszi a miniszterelnök válaszát és várja a törvény gyakorlati alkalmazását.

Elnök: A szakasz elfogadásával a törvényjavaslatot részleteiben is letárgyalták

Széll Kálmán miniszterelnök: Inditványozza, hogy a ház holnap ne tartson ülést, hanem holnapután, mikor a mentelmi ügyeket és a most letárgyalt javaslat harmadszori olvasását tüzik ki a napirendre. Ha ezek tárgyalása átmenne hétfőre, hétfőn folytattatnék és hétfőre tüzetnék ki a deési mandátum dolgában beadott bizottsági jelentés tárgyalása, valamint a dunántuli vasutakról szóló javaslat, melyet a kereskedelemügyi miniszter terjesztett elő. Ha ezen tárgyak tárgyalása hétfőn befejeztetnék, talán kedden megkezdhetnék a költségvetés általános tárgyalását. (Általános helyeslés.) A ház elfogadja a miniszterelnök javaslatát.

Elnök: Az ülést bezárja.

Az ülés végződik délután 2 óra 5 perczkor.

Visszavont petiezió. Nagy és kinos feltünést keltett annak idején az a hir, hogy a bajai kormánypárt megtámadta dr. *Reich* Aladár mandátumát. A fiatal képviselő tudvalevőleg *Plósz* Sándor igazságügyminisztert buktatta ki ebből a régi kormánypárti birtokból. Természetes, hogy a miniszter bajai uszályhordozói, a kiknek elbizakodottsága és gőgje volt a bukás igazi oka, mindent elkövettek a saját megmentésükre. Megtámadták a mandátumot. Ezzel pedig furcsa helyzetbe hozták a kuriát, melynek az igazságügyminiszter fölött kellett volna itélkeznie. A törvény ugyan a kuria választási biróságát föléje helyezi a miniszternek, de törvény és gyakorlat más dolog. A kuriának e hó 29-én kellett volna az odiózus ügyet tárgyalni. Közben *Baján* mindazok, a kikre a peticzió hivatkozott, hiteles nyilatkozatban czáfolták meg a kérvényezők vádjait. A miniszter is kapott mandátumot Rimyiczán. Talán maguktól tértek jobb észre a bajai kérvényezők, de lehet, hogy a miniszter avatkozott a dologba, mert ma fordulat állott be az ügyben. *Bajai* táviratunk azt jelenti, hogy a Reich Aladár mandátuma ellen beadott *peticziót a benyujtók visszavonják.* A visszavonási kérvényt ma irták alá a kérvényezők.

A deési mandátum. A félhivatalos *Bud. Tud.* közli a következőt: Némely hirlapi közlemény szerint ellentét mutatkoznék a kuria azon itélete közt, a mely gróf *Teleki* Domokos deési mandátumát érvénytelenitette és a képviselőház igazoló bizottságának azon inditványa közt, hogy a deési választókerület képviselőküldési jogának felfüggesztése tárgyában, minthogy nagymérvü etetés- vagy itatásnak jelenségei az érvénytelenitett választásnál a kuria itélete szerint nem mutatkoznak, még a vizsgálat se indittassék meg; valósággal azonban ilyen ellentétnek itt még nyoma sem található A kuria abszolut érvénytelenségi okra alapitja itéletét, t. i. arra, hogy maga a képviselő volt részese olyan cselekménynek, a melyet a kuria etetésnek és itatásnak minősitett; ha pedig abszolut érvénytelenségi ok forog fönn, akkor egyetlenegy ilyen cselekmény is, tekintet nélkül az ily módon befolyásolt szavazatok számára, elegendő a választás érvénytelenitésére. A választókerület képviselőküldési jogának felfüggesztése ellenben csak nagymérvü vesztegetés, etetés és itatás fönforgása esetén jöhet szóba és az erre vonatkozó előzetes vizsgálat is csak akkor inditható meg, ha akár a kuria itéletében, akár a biráló bizottság jelentésében támpontok léteznek arra nézve, hogy ezek a visszaélések a kérdéses választásnál nagymérvüleg fordultak elő. Ezeknek egybevetéséből világos, hogy igen könnyen állhat elő olyan eset, midőn — akár vesztegetés vagy itatás czimén is — abszolut érvénytelenségi ok megállapittatik, a nélkül, hogy a képviselőküldési jog felfüggesztése — a mely nagymérvü ilyetén visszaéléseken alapul — még csak szóba is jöhetne. Ebből a szempontból tehát nyoma sincs az ellentétnek a kuria hivatkozott itélete és a képviselőház igazoló bizottságának javaslata közt. De tovább mehetünk. Az 1899: XV. t.-czikk 126. §-a ekkép intézkedik: «Ha a biróság a kérvény tárgyalásakor vagy a bizonyitási eljárás folyamán olyan jelenségekről szerzett tudomást, a melyekből arra lehet következtetni, hogy a kérdéses választás alkalmából az illető választókerületben vesztegetés, etetés és itatás nagyobb mérvben üzetett, az itéletben e jelenségek külön fölemlitendők.» Világos e szavakból, hogy két különböző dolog valamely érvénytelenségi oknak, akár a vesztegetésnek is megállapitása és az ilyen természetü visszaélések nagy mérvének, vagy az erre vonatkozó támpontoknak konstatálása; világos továbbá a törvény azon szándéka is, hogy ezek a támpontok, a melyek a képviselőküldési jog felfüggesztésére irányuló eljárás alapját képezik, magában a kuriai itéletben jussanak kifejezésre. Ellentétről a kuria itélete és a képviselőház eljárása közt tehát sokkal inkább akkor lehetne szó, sőt akkor határozottan lehetne, ha az itélet — ugymint a jelen esetben — ilyen támpontot nem tartalmazna és a képviselőház a képviselőküldési jog felfüggesztésére vonatkozó eljárást, illetőleg vizsgálatot mégis meginditaná.

A zárszámadásvizsgáló bizottság január hó 24-ik napján délután fél 6 órakor a képviselőházban ülést tart, melynek tárgyai: A törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1900: VI. t.-czikk) az 1900-iki számadási év pótnegyedében,

(1901: IV. t.-czikk) az 1901-iki számadási év I.
» » » » » » » » II.
» » » » » » » » III.

negyedében előfordult tulkiadások-, előirányzat nélküli kiadások- és hitelátruházásokról az állami számvevőszék jelentései és pótjelentései, és a Magyarország és Horvát-Szlavonországok közt az 1899. évre megejtett leszámolásról az állami számvevőszék jelentése.

A szamosujvári mandátum. Választási harcz, ugylátszik, nem lesz *Szamosujváron.* Eddig négy jelöltje volt a kerületnek: *Gajzágó* Ferencz járásbiró, dr. *Gopcsa* László, dr. *Eránosz* István kormánypártiak és *Balla* Károly függetlenségi. Ma már csak egy jelöltje van a kerületnek: *Gajzágó* Ferencz, a többiek visszaléptek a jelöltségtől.

A horvát tartománygyülés. A tartománygyülés mai ülését *Francisci* alelnök nyitotta meg délelőtt fél tizenegy órakor. Napirenden van a költségvetés részletes tárgyalása. A II, czimnél, a mely a bán költségvetéséről szól, felszólal dr. *Frank* (tiszta jogpárt) és azt mondja, hogy Horvátországot megakadályozzák autonómiája fejlesztésében. A belügyi osztályra sokkal többet áldoznak, mint kulturális és igazságügyi czélokra. Közgazdasági czélokra sem áldoznak eleget. A mostani rendszer nagy sulylyal nehezedik a lakosságra. A közös pénzügyi gazdálkodás nagy teher a népre. Csak ha Horvátországnak önálló kormányzata volna, javulna a helyzet. E probléma megoldására szóló egymagában gyöngének tartja magát s azt mondja, hogy a nagy többségnek vele kellene tartania ebben az irányban. Ma a horvát nép sorsa épen olyan rossz, mint volt tiz évvel ezelőtt. Igaz, hogy itt-ott haladás mutatkozik, de a horvát nép már nem birja ki soká a reá nehezedő iszonyu terhehet. A jövő sem igér javulást. Bevételeink legnagyobb részét a hivatalnoki fizetések emésztik fel. Szóló azután az előadó emlitette gazdasági pangással foglalkozik, a melyet a magyar pénzügyminiszter is emlitett. De milyen eszközökkel akarja Lukács miniszter ezt a pangást orvosolni? Bizalommal és türelemmel. De mit várhatunk mi, horvátok ilyen orvosságoktól?

Beszéde további folyamán azt mondja, hogy a kiegyezés az oka, hogy az autonómia nem fejlődhetik, az a kiegyezés, mely az ország nyomorának is az oka. Hogy ez a nyomor megvan, ezt Lukács pénzügyminiszter is elismerte, a ki orvosszerként azt ajánlotta, hogy bizzunk és várjunk. Ez azonban annyit tenne, mint helyeselni a magyar pénzügyi politikát, a mit a tiszta jogpárt soha sem fog megtenni. A szónok a tiszta jogpárt felirati javaslatát védi és közbevetőleg indokolja azt is, hogy Montenegrót horvát földnek jelölik meg s erre nézve hivatkozik Miklós fejedelem Bankanszka Carica nevü drámájának egy passzusára. Végül felolvassa a goszpicsi zavargásokra vonatkozó ismeretes táviratot. (*Krajcsovics* osztályfőnök közbekiált: Mindebből egy szó sem igaz!) És követeli az eset megvizsgálását.

Dr. *Egersdorfer*: Akkor az önök emberei börtönbe jutnak! Mert a horvát népnek effajta provokáczióját nem szabad türni.

Dr. *Barcsics*: Miféle provokáczió? Az emberek egyházi kokárdát viseltek! (Tetszés jobbról.)

A szónok nem fogadta el a tételt.

Krajcsovics osztályfőnök kijelenti, hogy a kormányhoz a goszpicsi eseményekről érkezett jelentés egész máskép hangzik. A zavargások arra szoritkoznak, hogy egy kereskedőt tojással megdobtak és egy ablakot bevertek.

Egersdorfer előadó kifejti, hogy Goszpicsban a provokáczió Frank hivei részéről történt. Polemizál Frankkal és kifejti, hogy épen a közösség nyujt garancziát arra nézve, hogy Horvátország el fogja viselhetni terheit, mert minden állam, mely létköltségeit nem birja elviselni, tönkremegy. Ellenmondás van Frank fejtegetéseiben, mert egy részről az államtól követeli, hogy teremtse meg a jólét feltételeit, ugyanakkor azonban panaszkodik az államhatalom tulságos kiterjedése és a hivatalnokok tulsulya miatt. Lukácsnak az a kijelentése, hogy várjuk meg a gyógyulási folyamatot, nem a pénzügyi törvényhozásra vonatkozik, hanem az európai válság megoldására. Az előadó elfogadásra ajánlja a tételt, mert minden elfogulatlan politikusnak teljes bizalommal kell viseltetnie a bán iránt. (Élénk felkiáltások: Zsivió bán!)

A tételt ezután elfogadták.

VIDÉK.

* **Torontálmegye fegyelmi választmánya**, mint Nagy-Becskerekről sürgönyzik, e hó 22-én foglalkozott *Reitter* Oszkár nagybecskereki rendőrkapitány fegyelmi ügyével. A vizsgálat kideritette, hogy a hivatalos pénzeket *Reitter* híven kezelte és azokat az utolsó fillérig rendeltetési helyére juttatta. Csak a naplózásoknál fordultak elő kisebb szabálytalanságok, de *Reitter* ugy járt el, mint a hogy azt hivatalbeli elődeinél látta. E szabálytalanságokért a fegyelmi választmány, *Reittert 100 korona pénzbüntetésre itélte* és egyben állásába visszahelyezte.

---

a nagy városé. Az urak, a nemesek, a köztisztviselők, az értelmiség előkelő férfiai és női ez időben nem jártak rendesen a templomba. Ha jártak is: nem a kolduló barátokhoz. Székesfehérvár püspöki székhely. Ott van a káptalan is s a gazdag zirczi szerzetnek is van ott zárdája és gimnáziuma. Az urak inkább oda járnak istentiszteletre, ha járnak, a hol a püspök és a kanonokok vannak, mint a barátokhoz. A kolduló barátok oltárai előtt vidéken csak a szegényebb néposztály áhitatoskodik. Előtte semmiféle tüzes szentbeszéd nem feltünő. Azt hiszi, ilyennek kell lenni minden beszédnek. Ki félne vidéken egy kolduló baráttól, habár az egeket hasogatná is heves beszédeivel?

A tüzes barát kedélye azonban itt már borulni kezdett. Sorsát, függő helyzetét lassanként nyomasztónak kezdte tartani. Önmagával mind inkább elégedetlen lett. A vármegye politikai élete ekkor nagyon élénk volt. A nagy nemzeti ellenzék, melynek élén Madarász László állott, hatalmas erővel döngette a régi rendszert s az udvari törekvések itteni táborát. A nagy küzdelem Székes-Fehérvárott folyt le. A megyei nemesség két tábora ott vivta csatáit. A szereplési vágy oroszlánja eddig csak aludt a tüzes barát lelkében, most azonban már ébredezni kezdett. Végzete még a messze távolban, de sugarai már kezdtek csillámlani.

Itt ismerkedett meg Perczel Mórral is, a függetlenségi harcz egyik hadvezérével. Nagy következéseket szült utóbb ez ismerkedés.

A lelkek átalakulása mindig vonzó és érdekes.

A szentirás és annak fölséges tudománya többé nem volt képes a tüzes barát lelkét teljesen elfoglalni. Beszédei gyakran oly hevesek voltak, hogy társai ugy tekintették már, mint valóságos rajongót. Szerzetbeli főnöke gyakran figyelmeztette is szerzetesi kötelességeire s talán a püspök is megintette néha, hogy mérsékeltebb s vallásosabb szinü és tartalmu beszédeket tartson a hivek előtt. Az ily intések egy pillanatig ingerültté tették, de hatásuk azért még megvolt ez időben. Ugy látszik, ha némely pillanatban felmerült is agyában a szerzetből kilépés gondolata: e gondolat ekkor még csak röppenő volt s komoly tervvé nem válhatott.

A közélet nagy kérdése volt akkor a jobbágyság felszabaditása s a törvény előtt való egyenlőség kivivása.

A tüzes barát szülői és rokonai szintén jobbágyok voltak. Zalavármegye muraközi része, e több mint százezer holdnyi óriási terület alig két nagy uré volt. Sok-sok ezer jobbágy csak két uraság szolgája. S nem is az uraságé, a ki nem lakott ott, hanem az uraság szolgáinak szolgája. Hogy ne támadt volna keserüség a tüzes barát lelkében, mikor elgondolta, hogy mi mindnyájan egyenlők vagyunk isten előtt, de semmiképen se vagyunk egyenlők a törvény előtt.

A nagy szónok mindig nagy erőt érez magában arra, hogy a dolgok rendjét megváltoztassa. Ez erő érzete föltámasztja a cselekvés vágyát. Fel kellett támadnia ennek a tüzes barátban is.

Ekkor találkozott vele Hencsey. A szelid ember, az igénytelen, tanulatlan, de éles elméjü, buzgó és ábrándos hittéritő.

AZ ARANYHEGY

REGÉNY. 28

Irta: JEAN RAMEAU.

MÁSODIK RÉSZ.

Clary közelebb ment a gyermekhez, nézte szótlanul, tágra nyilt szemeinek minden erejével, hogy megrögzitse a drága arczot elméjének sötét kamarájában; megszoritotta a kis kezet, valahányszor megkaparithatta, hogy vérébe vegye át melegségét, szenvedélyesen megcsókolta, mikor mosolyogni látta, hogy a saját arczán vihesse el e mosoly derüjét; azután már megtelten boldogsággal, mint a méh himporral, sietve indult vissza a kocsihoz.

— Isten veled, édes kis Zote-om! — rebegte.

A dajka, a ki kikisérte, megkérdezte:

— Nem várja meg a kisasszony Pémartin urat?

— Nem tehetem, kifogytam az időből — felelte. — De legyen szives, adja át üdvözletemet Pémartin urnak. . . . . A viszontlátásig Mérina!

— Sok szerencsét, kisasszony!

És Clary ujra áthaladt a fehérre meszelt előcsarnokon, elérkezett a kocsihoz, fölült reá s lebocsátotta a fátyolát, olyan leány módjára, a ki valami gyanus találkozóról tér vissza.

Öt órakor Salies-ban volt, pár perczczel hét előtt pedig már a pavillonban.

Dorionné semmit se sejtett.

Két hét mulva aztán Clary megint gyónni akart. És mint az első alkalommal, most is szerit ejtette, hogy egy kis időt Zote melleti tölthessen.

Hanem a szobaleány végre is rájöhetett volna valamire. Óvatosnak kellett lenni. Clary módszert változtatott. Lóháton ment el Bellocq-ba harmadszor. Lovon egyedül is távozhatott hazulról.

Jó huszonöt kilométert kellett megtennie Bellocq-ig. De ez egy vonzerővel több volt. Reggelizés után indult el, Mauleon vagy Navarreux felé irányitotta a lovát, azután egy-két kilométerrel odább balra fordult s vágtatásra fogta a paripát. Mennyi hegy és mennyi völgy Bellocq-ig! Ünnep volt ez a szemének, üdülés egész lényének! Az erdők, a mezők, a rétek egymásután árasztották rá illatjukat. Megmámorosodott a szellőtől, a napfénytől s itt-ott fölemelte karját, hogy leszakitson egy marék lombot a fákról, vagy lovagostorával lefejezze a makacsul belékapaszkodó indákat. És kipirultan az örömtől, az egészségtől, a türelmetlenségtől, megérkezett Zotehoz, a ki egy mosolyával a menyországot teremtette meg körülte.

Csak ritkán találkozott Pémartinnal Bellocq-ban. A hajdani jószágigazgató bizonyára nagyon el volt foglalva. Clary egyébirant nem igen törődött ezzel. Távoztakor mindig megkérte Mérinat, hogy adja át üdvözletét a ház urának s ugy vélte ily módon eleget tett a kötelességének vele szemben.

Esztendő telt el igy. Zote remekül nőtt, akár egy cserje, mely mindennap uj levéllel disziti magát. Clary pedig elragadtatással figyelte ezt a lélekfejlődést.

Meg akarta tanitani a kis fiut olvasni, megmutatta neki az abc-t, apránkint, két-három betüt egy-egy látogatáskor; és ő adta Zotenak az első zongora-leczkéket is. Oh milyen öröm, megfogni a picziny ujjakat és rányomni a billentyükre! Nagyon mogorva volt az a zongora, a miért nem adott rendkivüli hangokat az angyalujjak alatt! Nem kellett volna szebben zengenie, mint az ő, a Clary ujjai alatt? Hamm! a jó kis ujjak! . . .

Falánkan csókolgatta a zongorán s nem egy skálát játszott el ajkaival.

Milyen szép esztendőt élt át igy! Csupa bübájból állt ki ez az esztendő, derüt varázsolt komor ifjuságába.

De egy nap Mérina igy szólt hozzá:

— Tudja már a kisasszony, hogy elutazunk Angliába?

— Mit mond! Maguk Angliába utaznak?

— Igenis, végleg el van határozva.

— Oh! És mikor utaznak el?

— Három hét mulva. Mindenesetre még márczius vége előtt.

— Renaud ur hát ott kapott ajkalmazást?

— Ugy van, egyik barátja viszi magával, hogy egy nagy birtok kezelésével bizza meg.

— És maga vele megy, Mérina?

— Vele megyek, kisasszony.

— És Zote is elmegy?

— Természetesen.

Clary megdöbbenve állt. Nem számitott erre. Azt képzelte, ez a szép élet örökké fog tartani, Zote és ő mindig együtt maradnak.

— És sokáig szándékoznak Angliában maradni? — kérdezte félénken.

— Nem tudom. Uram nem szólt erről; de ezt a házat bérbe akarja adni.

Clary minden szónál növekvő ürt vélt érezni a lábai alatt; olyanformán volt, mint a szobor, mely alól elporlódik a talapzat. Rákönyökölt a zongorára s egy szót sem tudott többé mondani. Zote, szabaddá váltan, elszaladt s nagyvigan görgetett egy abroncsot az előszobában.

E napon Clary megvárta Pémartin hazatérését. Pár perczczel öt óra előtt érkezett meg. Üdvözölte Dorion kisasszonyt, kérdezősködött anyja hogylétéről s más egyéb kérdéseket intézett hozzá.

A fiatal leány mindegyikre válaszolt, gépszerüen; de a hang mindjobban összeszorult a torkán, mintha a zokogás már nagyon is közelről nyomná.

— Ön hát elutazik? — szólt hirtelen.

— El, kisasszony. Ön megtudta?

— Megtudtam. És Zote-ot is magával viszi?

— Magammal kell vinnem. Mit csinálna egyedül Francziaországban?

— Nem maradna egyedül! — felelte élénken Clary.

— Elhiszem. Ön itt van számára. És arról is meg vagyok győződve, hogy Zote nem lenne szerencsétlen. De ne felejtse el kisasszony, hogy én az apja vagyok, és nagyon is sivárnak találhatnám az életet, ha nem látnám többé.

— Igaz! — mondta Clary s harapdálta az alsó ajkát, talán azért, hogy eltitkolja a vonaglást, a gyönge rángást, mely a sirás előjele.— Igaz, bocsánatot kérek öntől. . . . Oh de mégis keserves lesz ez nekem! — sóhajtotta, miközben elfordult.

És miután pár pillanatig tétovázott, elment, a nélkül, hogy megcsókolni kivánná Zote-ot.

— Jó éjt, Pémartin ur! — szólt halkan. — Még eljövök mielőtt elutazik.

El is jött, még pedig ezuttal a Salies-ban fogadott kocsin érkezett. Ebből a kocsiból nagy dobozt vett elő.

— Játék! — kiáltotta Georges és tapsolt örömében. — Add ide!

Csókra nyujtotta arczát, a mi nála még mindig a köszönet kifejezésének módja volt

— Ugy van, játék — mondta Clary. — Hanem ez itt nekem való, édes kis Zote-om. Ez az én játékom. Mindjárt meglátod.

Kinyitotta a dobozt és phonografot vett ki belőle. Eszébe jutott volt a zümmögő szerszám, a mit anyja vett neki, hogy elüzze vele a sötét gondolatokat, és vágya támadt, hogy Zote-ot beszéltesse bele a hangfogóba. Igy majd egy henger megörökiti Zote zengzetes szavát, a nevetését, mindazt a kedves zajt, a mely ebből a drága szájból kihangzik és a mely szájtól ő ezentulra meg lesz fosztva.

(Folytatása következik.)

* **A mezőberényiek dr. Wlassics miniszternél.** E hó 17-én délelőtt 11 órakor fogadta a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Mezőberény* község és az ottani II-ik kerületi evang. egyház *együttes küldöttségét* kihallgatáson. A község a mezőberényi *polgári iskola* fokozatos államositását, az egyház pedig a felekezeti iskolák egy részének beolvasztásával, egy *hat osztályu állami elemi népiskola* felállitását kéri a minisztertől. A küldöttséget dr. *Lukács* György főispán vezette a miniszter elé. A község és egyház nevében pedig *Jeszenszky* Károly szólt a miniszterhez. Hivatkozott arra, hogy Mezőberénynek 13 ezernyi lélekből álló lakossága nemzetiségre nézve 3. hitfelekezetek szerint pedig 6 felé tagolódik. A hitfelekezetek 16 elemi népiskolát tartanak fenn, melyek közül 10 idegen, illetve vegyes nyelvü. A község az egységes nemzeti népoktatás érdekeinek biztositásául 3 mintaszerüen berendezett óvódát, egy községi iskolát és egy 4 osztályu polgári fiu és 2 osztályu polgári leányiskolát állitott fel. A felekezeti iskolák tulzsufoltsága uj iskolák felállitását, a haladó kor igényei pedig a polgári iskola továbbfejlesztését, a kor szinvonalára való emelését teszik szükségessé. Erre a község saját erejéből nem képes. Ily körülmények között a község és egyház kulturális missziójának teljesithetése czéljából az állam részéről való hathatós támogatásért kénytelen fordulni. A *miniszter* válaszában kijelentette, hogy ő szivesen államosit minden iskolát. E tekintetben őt nem szükséges kapaczitálni. Csak azt kivánja, hogy ott, a hol állami népoktatási intézetek felállitását kivánják, a talaj jól elő legyen készitve. Örömmel veszi tudomásul, hogy Mezőberényben a mintaszerü óvodák felállitása és a lakosság magyar nemzeti érzületének és lelkesedésének felébresztése által — az állami közoktatási intézetek sikeres müködéséhez a szükséges előfeltételek megszereztettek. A küldöttség ezután *Zsilinszky* Mihály államtitkárnál is tisztelgett. Itt *Horvath* János tolmácsolta a község kérelmét. Az államtitkár kilátásba helyezte, hogy a mezőberényiek kérelme már a legközelebbi tanév kezdetével teljesedésbe fog menni. A küldöttség ezek után a legjobb reménynyel távozott a miniszteriumból.

* **Uj önálló község.** A fővárosi közönség kedvelt nyaralótelepének Rákos-Szent-Mihálynak mintegy ötven főből álló küldöttsége tisztelgett ma délelőtt *Beniczky* Lajos alispánnál azért, hogy *Rákos Szent-Mihálynak* önálló községgé való alakitására kikérjék az alispán szives jó indulatát. *Beniczky* Lajos alispán kijelentette, hogy nemcsak informácziókból ösmeri a bajokat, a melyekkel Rákos Szent-Mihálynak küzdenie kell, hanem személyesen is meggyőződött arról, hogy Rákos Szent-Mihálynak önálló községgé alakulása tényleg közszükséget képez. Ő a maga részéről teljes odaadással azon lesz, hogy a rákos szentmihályiak törekvését siker koronázza és régi jogos kivánságuk valahára teljesüljön. A küldöttség tagjai lelkes éljenzéssel köszönték meg az alispánnak rokonszenves szavait.

Vázsonyi és a „nemzeti ifjak".

Egy vidéki ujság nagy kavarodást okozott szenvedélyes kifakadásával, melyet dr. *Vázsonyi* Vilmos ellen intézett. A demokrata-párti képviselő vasárnap Debreczenben beszédet mondott az örök békéről és párbajról. Természetesen a demokrata elveket fejtegette és kárhoztatta a mai ifjusági nevelést, mely egyedül a történelem véres alakjait állitja az ifjak elé példányképül. A beszédnek ezt a részét közölte a „Debreczen" és azt állitotta, hogy Vázsonyi a magyar nemzet hőseit gyalázta. A budapesti egyetemi ifjak nemzeti pártja rögtön Vázsonyi ellen fordult, bár a lap főszerkesztője, dr, *Benedek* János orsz. képviselő megczáfolta munkatársa állitásait.

A képviselőkhöz intézett levelekben és utczai falragaszokban gyülöletes kifakadásokkal illették Vázsonyit. A fővárosi demokrata körök azonban nem hagyták vezéröket és ma este együttes ülésben tiltakoztak az egyetemi nemzeti párt ifjainak eljárása ellen. Maga a megtámadott képviselő is nyilatkozott és rágalomnak mondta azt, mintha ő hazafiatlan beszédet tartott volna.

Az esetet következő tudósitásunk ismerteti.

A debreczeni „Kereskedelmi csarnok"-ban vasárnap este dr. *Vázsonyi* Vilmos országgyülési képviselő az *örök békéről és a párbajról* tartott előadást a közönségnek. Az előadásról közölt tudósitásában a „*Debreczen*" czimü ujság igy adja *Vázsonyi* beszédének egyik részét:

«A mai iskolai neveltetés a vérontás apologiája. Ott van a történelem. A történelmet tanulva, folyton verekedést, csatározást tanulunk. A zsenge ifju nem hall nagy szellemekről, tudósokról, hanem a nagy hős Kinizsiről, ki félkezével felemeli a malomkövet, ki husz törökkel viv egyszerre, egy-egy megölt törököt fog a két kezébe, egyet a fogai közé s igy tánczol.

Mikor az ifjuság folyton a vérontás glorifikáczióját hallja, olvassa, természetes az ifjuságban feléled a vérszomj, a szeliditett kulturbestia ver gyökeret. Ha feladatát akarja teljesiteni a pedagógia, a vallás, akkor ezt ki kell irtani, gyökerében megtámadni, s ha ezt a feladatot teljesiti, akkor a társadalomban nem az erőszak, nem a vérszomj fog érvényesülni.»

Az ujság ezek után szenvedélyesen megtámadja Vázsonyit, mint a ki a nemzeti hősöket gyalázza.

A *Debreczen* következő számában dr. *Benedek* János debreczeni ügyvéd, a hajduböszörményi kerület országgyülési képviselője, a *Debreczen* főszerkesztője egészen más álláspontra helyezkedik, mint lapjának felelős szerkesztője, s Vázsonyiról többek között a következőket irja:

Nem felel meg ugyanis a valóságnak, hogy Vázsonyi nemzetünk történetét csak egy hanggal is piszkolta volna s a ki ily irányban informálta t. szerkesztő-társamat, az vagy nem értette meg az V. előadását, vagy pedig szándékosan ültette fel t. barátomat. Ha ily hazafiatlanság fordult volna elő Vázsonyinak akár a szabad előadásában, akár többi felszólalásaiban: legyen meggyőződve t. barátom, hogy vagy erélyesen tiltakoztam volna — ha az alkalom azt megengedte volna — vagy ha erre módom nem lett volna, semmi szin alatt sem hallgattam volna tovább.

. Kinizsit tényleg emlitette futólag, de nem abból a szempontból, hogy őt, mint nemzeti hőst legyalázza, hanem példaként emlitette fel, hogy gyermekkori tanulmányai közt legendaszerü jelenet gyanánt emlékszik arra, mikor az egyszerü molnárlegényből törökverő hőssé lett Kinizsi egy-egy megölt törököt fog a két kezébe, egyet pedig a fogai közé s igy tánczol. S hivatkozott egyéb példákra — de nem a magyar nemzeti történelemből — melyek nem egészen alkalmasak a humanizmus szellemének a gyermeki szivbe való beplántálására.

Ez lehet a Vázsonyi Vilmos tiszteletreméltó egyéni nézete, de azt határozottan állithatom, mint jelen volt szem- és fültanu, hogy ezt az egyébként nem a legsikerültebb példát sem abból a szempontból hozta fel, hogy ezzel bepiszkolja nemzeti történetünket, dicső multját stb.

Ebből az ügyből kifolyólag az egyetemi nemzeti párt a következő levelet intézte valamennyi országgyülési képviselőhöz:

«Nagyságos képviselő ur! Önök közt van ez az ember, önökkel együtt intézi nemzetünk sorsát, önökkel együtt hivatott boldogságra, szebb jövőre vezérelni ezeréves Magyarországunkat. Nem, nem tovább! Mély megbotránkozásunk, végtelen gyülöletünk hatalmas érzetével fordulunk önökhöz mi, a magyar egyetemi ifjuság, ne türjék a hazaárulót, megvetendő ellenünket undoritó szégyenfolt gyanánt hazafias körükben, vessék ki, pusztitsák el! Önökben van bizalmunk, önöktől várjuk legméltóbb megtorlását e szivettépő gyalázatnak. Hiszszük: csalódni nem fogunk! Hazafias üdvözlettel az egyetemi nemzeti párt.»

De ezzel még nem elégedett meg az egyetemi ifjuság. Ma reggel plakátokat ragasztatott ki városszerte, melyeken Vázsonyit „a közélet romlasztó fekélyé-"nek nevezi, a kitől „undorral fordul el az egyetemi ifjuság, s a kinek el kell pusztulnia." A demokrata párt a falragaszokra következő falragaszokkal felelt:

Budapest polgárai! A reakczió kitartott egyetemi csemetéi, a kik a «nemzeti» czimet bitorolják és az egyetemet — meggyalázva a márcziusi dicső elődök emlékét — a leggaládabb felekezeti gyülölségek otthonává tették, szemérmetlen vakmerőséggel sárral dobálják dr. *Vázsonyi* Vilmost, a demokrata párt vezérét.

Sötét háttérben bujkáló gazdáik gyülölik Vázsonyi Vilmost, a nép igaz és bátor képviselőjét, a ki becsületes hazaszeretettel pártunk programmját ebbe a mondatba foglalta össze: *A haza a népé!*

Már piszkolódó plakátjuk megjelenése előtt tdták e felbujtott szerencsétlen eszközök, hogy vádjuk gonosz és hazug, idézetük hamis, mert ugyanabban a lapban, melyre hivatkoznak, olvasták a főszerkesztő tollából származó, Vázsonyi személyét és debreczeni hazafias beszédeit dicsőitő czáfolatot.

Budapest polgárai! Előttetek nőtt fel, veletek él Vázsonyi Vilmos. Ismeritek lángoló hazaszeretetét és a nép igazaiért folytatott küzdelmeit. A félrevezetett gyerkőczök sara sem ér fel abba a magasságba, a hová őt a polgárok szeretete emelte.

A reakczió ifju csemetéihez nincs több szavunk. Sötétben bujkáló gyáva felbujtóikat azonban majd kiránczigáljuk a világosságra és leszámolunk velük Budapest népe előtt! *A demokrata párt.*

Dr. *Vázsonyi* Vilmos maga a következőket adja elő a Debreczenben történtekről:

«Debreczenben másfél órás beszédet tartottam az örök békéről és a párbajról. Ebből a beszédből másfél hasábos kivonatot közölt a «*Debreczen*» czimü ujság. Természetes, hogy az ilyen kivonat távolról sem adhatja vissza a beszéd eredeti gondolatmenetét.

Hogy én a nemzeti hősökről gyalázólag nyilatkoztam volna az képtelen, sőt őrületes föltevés, pláne, mikor ugyanez alkalommal Rákóczyt, Bethlent, Bocskayt és szabadságharczunk alakjait dicsőitettem.

A beszéd szóban forgó része arról szólt, hogy a történelmet ma az iskolákban helytelen irányban tanitják, mert a zsenge ifjuságba beleplántálják a vérontás kultuszát. Az ifju ilyen történelem-oktatás mellett azt hiszi, hogy az emberiség egész története csak háboruk és öldöklések sorozata és csak a hadvezérek az emberiség igazi nagyjai. Alig hall valamit az emberi kultura nagy harczosairól, a haladás mérföldjelzőiről.

Magamról tudom, hogy az ilyen ferde oktatás milyen képzeteket terem az ifju elmében. Én például gyermekkoromban az emberiség legendaszerü legnagyobb hősének Kinizsit tartottam, mert azt tanitották, hogy a kenyérmezei ütközet után mindkét kezében és fogai közt egy-egy elesett törököt fogva, tánczolt.

Szükséges-e a történelem iráshoz, Kinizsi e tulajdonságainak kidomboritása s mit nyer ezeknek tudása által az ifju?

A világhistóriát is ugy tanitják, hogy egyre a vérontás apologiáját halljuk és az emberiség Pantheonjába helyezik azokat a férfiakat, a kik egész nemzeteken keresztül tiporva lettek nagyokká. Ilyen volt a nagy Napoleon, a ki a történelem ferde tanitása miatt ideál.

A nemzeti szabadságért és függetlenségért folytatott háboruk — szentek, de minden háboru, melynek más a czélja, erkölcsi szempontból nem áll a gyilkosságnál magasabb szinvonalon.

A történelem e ferde tanitását meg kell szüntetni, az erőszak gyökereit ki kell tépni s azokat kell dicsőiteni az ifjuság előtt, a kik a kulturának és a szabadságnak hérosza. Ha ez igy lesz, akkor kevesebb lesz a kulturbestia, a kiből, ha érdeke ugy kivánja, minden pillanatpillanatban kitör a vérszomj.»

— Az egyetemi ifjak — folytatta Vázsonyi — nagyon jól tudták *Benedek* János országgyülési képviselőnek, a lap főszerkesztőjének czáfolatából, hogy mit mondtam én, mégis kiragasztották a plakátjukat. A hazafiatlanság nevetséges vádja ellen nekem, a ki a véderőmozgalomban az ifjuság vezére voltam, nem kell védekeznem. Persze, akkor az egyetemen nem a *Hepp-hepp volt a nemzeti induló.*

*

Vázsonyi megtámadtatása alkalmából ma este a demokrata-párt nagy értekezletet tartott, a melyre az összes fővárosi demokrata-körök, a demokrata ifjak társulata és az egyetemi reform párt kiküldték megbizottaikat. A kör termeit zsufolásig megtöltötték a megjelent polgárok.

Az értekezletet dr. *Somogyi* Lajos elnök nyitotta meg. Röviden ismertette az összejövetel czélját és ragaszkodását fejezte ki Vázsonyihoz. Dr. *Polacsek* Sándor, az értekezlet jegyzője beszélt ezután és elfogadásra ajánlotta a következő inditványt:

«A budapesti demokrata körök és szervezetek mai értekezlete magáévá teszi ama választ, melylyel a párt vezetősége az ugynevezett egyetemi nemzeti párt szemérmetlen és hazug támadásaira megfelelt. A legutóbbi éretlen támadást a párt nem tekinti másnak, mint csupán folytatását ama meglélemlitési kisérleteknek, mely közül az első már kudarczot vallott és a melyeknek czélja Vázsonyi Vilmos parlamenti tevékenységét a népérdekek igaz utjáról letereini. Az értekezlet megvetéssel fordul el az egyetemi ifjuság eltévelyedett csoportjától, mely már eddigi reakczionárius müködésével is rég eljátszotta Budapest népének rokonszenvét, de megvetését fejezi ki az egyesület ama titokban bujkáló alakok iránt is, kik hazug rágalmaikkal az ifjuság háta mögé bujnak. Az értekezlet bizalmát és ragaszkodását fejezi ki Vázsonyi Vilmos becsületes és hazafias müködése iránt és felhivja, hogy ilyen gyerekes és alattomos támadásra nem ügyelve, haladjon bátran tovább is azon az uton, melyet részére a nép bizalma kijelölt.»

A demokrata körök nevében erre felszólaltak: *Földiák* Gyula, *Rosenthal* Gyula, dr. *Soós* Béla, *Horthy* Jenő, majd *Kardhordó* Árpád és *Rózsa* Vilmos, mindnyájan megvetéssel nyilatkozva a klerikális ifjak hajszájáról és biztositva Vázsonyit szeretetükről. Nagy tetszéssel fogadták *Horthy* Jenőnek azt a kijelentését, hogy *Vázsonyi* majd megvédi magát, de a hazát a polgárságnak kell megvédeni a hajszát rendező kotériákkal szemben.

EGYHÁZ.

A katholikus kongresszus.

Néhány napi szünetelés után ma ismét megkezdette tanácskozásait a katholikus kongresszus. Ugy látszik azonban, hogy a kongresszus tagjai már maguk is megunták a hosszura nyult vitát, mert bár ma kisebb teremben, az ujvárosháza közgyülési termében üléseztek, mégis feltünő volt az üres padok száma. Napirend előtt *Horánszky* Nándor szólalt fel s gróf *Majláth* püspökkel szemben védelmezte álláspontját, a mely sokkal közelebb áll a katholikus érdekekhez, mint az az amerikai iskolai szervezet, mely sokkal kevesebb jogot adott az egyháznak az iskolákhoz, de a melyet ennek daczára a pápa elismert és az egyház ahhoz alkalmazkodott. Ezzel szemben aztán gróf *Majláth* püspök azzal érvelt, hogy igaz ugyan, hogy a pápa először elismerte azt az amerikai iskolai szervezetet, melyre *Horánszky* hivatkozott, de az is igaz, hogy később tiltakozott az ellen. *Horánszky* Nándor erre már nem akart nyilvánosan felelni és csak szomszédjának sugta oda: a *jezsuiták kényszeritették erre.*

Micsoda egy kavarodás is lett volna abból, ha *Horánszky* nyiltan mondja a szemébe ezt az igazságot a legnagyobb jezsuitának, gróf *Majláth* püspöknek! A huszonhetes bizottság javaslatának pártolói azonban kerülték ma is a püspökök között levő ellentétek kiélesitését és jó indulattal keresték az összekötő kapcsokat. Különösen kitetszett ez a *Szabó* Jenő beszédéből, ki teljes jóigyekezettel törekedett eloszlatni azt a nyugtalanságot, mit az ellenzéken a *Horánszky* mult heti kijelentése idézett elő.

Az ülés lefolyásáról különben a következőkben számolunk be olvasóinknak:

A katholikus kongresszus mai ülését az ujvárosháza közgyülési termében délután négy órakor nyitotta meg gróf *Szapáry* Gyula elnök.

Az elnök mindenek előtt inditványozta, hogy a fővárosi közönségének a polgármester utján köszönjék meg a közgyülési terem átengedését.

A kongresszus az elnök inditványát egyhangulag elfogadta s a kongresszus köszönetének tolmácsolásával az elnököt megbizta.

Most következett a napirend, a huszonhetes bizottság javaslata felett való általános vita folytatása.

Horánszky Nándor napirend előtt kért szót és kijelenti, hogy miután nem volt jelen azon az ülésen, melyen gróf *Majláth* püspök ismeretes kijelentését tette, és igy arra akkor nem tehette meg észrevételeit, most személyes kérdésből megteszi azt azzal a tisztelettel, melylyel egyháza egyik főpapja iránt viseltetni tartozik. A kongresszus legközelebbi ülése alkalmával tartott beszédének azt a részét idézi, melyben azt a kijelentést tette, hogy ideális állapotnak tartaná, ha Magyarországon minden középiskola államosittatnék. Ezzel a nyilatkozatával, szószerinti értelme szerint is, nem tagadta meg az egyháznak azt a jogát, hogy középiskolákat tarthasson fenn. Ennek daczára gróf *Majláth* püspök erre a nyilatkozatára olyan észrevételeket tett, melyekre egyenként akar válaszolni.

Első a mit nem hagyhat észrevétel nélkül az, hogy gróf *Majláth* püspök szerint ő minden iskolát államositana, vagyis hogy hajlandó lenne az államnak átbocsátani. Ez az állitás az ő beszédének tartalmával, igy ebben az alakban nem egyezik meg. És épen azért kér mindenkit, ki kijelentésének igazi tartalmát meg akarja ismerni, hogy véleményét saját szavaira, nem pedig a Majláth püspök magyarázatára épitse. A második mit meg akar jegyezni, egy kissé sulyosabb természetü. Azt mondta ugyanis gróf Majláth püspök, hogy mielőtt ez a nyilatkozat történt volna, még volt reménye az autonómiai szervezet megalakitásához, de ezután már nincsen és valóban sajnálja, hogy katholikus kongresszuson ilyen kijelentés történt. Tehát beszédébe olyan szándékot visz bele, mintha ő a püspökök jogkörét óhajtotta volna csonkitani. Ismerteti az amerikai iskola szervezetet, felolvassa annak egyes pontjait, melyeket összehasonlitva saját kijelentésével, arra az eredményre jut, hogy miután azt a szervezetet a pápa is elismerte, gróf Majláth püspök a legsulyosabb vádakkal illette őt.

Gróf **Majláth** mindenekelőtt kijelenti, hogy ő midőn felszólalt, el akarta oszlatni azt a felfogást, mintha a püspöki karral ellenkezésben állana. Az egyháznak joga van az iskolákhoz, mindig voltak iskoláink. Ő tehát csak egyháza jogait védelmezi. A mi pedig az amerikai viszonyokat illeti, arra nézve kijelenti, hogy bár nem ismeri azokat tüzetesen, de annyit tud, hogy ő szentsége később elismerését visszavonta és már a következő májusban a hitvallásos iskolák mellett foglalt állást.

Simonyi Semada azt kérdi Apponyitól, hogyha beszédében az volt az álláspontja, a mit beszédében kifejezett, mi inditotta akkor arra, hogy attól mégis eltérjen. Különösen szeretné tudni, mit mondott a kormány, mert ha a miniszter személyében rejlik az ok, akkor az csak ideiges, mely ma van, holnap nincs, ha azonban más oka van annak, hogy a katholikusok kivánságai nem teljesithetők, akkor azt tudni kell. Kéri, tájékoztassa, hogy ha már alkudni kell, ki az, a kivel alkudni lehet, mert szép dolog, ha garancziát nyujtanának mindenfelől, a mit Apponyi igér a jövőre, de ő ugy látja, hogy a kéz, a mely ezt a csonka autonómiát nyujtja, nem ad arra elég bizalmat. Épen azért attól fél, hogy ez a szervezet csak kerékkötő lesz, csak arra való lesz, hogy elhintse a visszavonás magvát, de arra nem lesz képes, hogy a katholikus vallást megvédelmezze. Horánszkyval szemben megjegyzi, hogy a jó katholikusokat nem magyaroknak minősiti, a katholikusság és magyarság között különbséget tesz, már pedig a magyaroknak épen semmi okuk sincs nem katholikusoknak lenni. Idéz Horánszkynak korábbi beszédeiből, melyek szerint *Horánszky* az egyházat még Róma befolyásától is függetleniteni igyekezett, mit azonban annak idejében *Haynald* kalocsai érsek energikusan visszautasitott és az érsek mellett tüntetett akkor az egész püspöki kar. Ez megvilágositja Horánszkynak ujabb nyilatkozatát is. Egy reménynyel mindenesetre szegényebbek vagyunk. Nem hiszi, hogy lenne felekezet, melyben ilyen nyilatkozatokat lehetne tenni.

Báró **Józsika** Samu ugy látja, hogy a kongresszus az autonómiát illetőleg három pontban tér el egymástól. Első ezek közül a hatáskör, melyre nézve legnagyobb az eltérés, második a szervezet és harmadik a kormány nyal való megegyezés. Azt hiszi, hogy ha egy olyan étel van előtte, mely ehetetlen vagy mérges, mielőtt éhen halna, igyekezni fog először megpróbálni vajjon azt a ételt nem lehetne-e ehetővé tenni; határozati javaslatot nyujt be a huszonhetes bizottság javaslatának elfogadása tárgyában.

Gróf **Zichy** Vladimir abban a meggyőződésben van, hogy az 1848 XX. t.-cz. 2-dik szakasza megadja a jogi alapot arra, hogy bármely hatalommal szemben kivivják az autonómiát. A tizenkét katholikus gimnáziumban rejlik a katholikus autonómia szabadsága. Beszél a tantárgyaknak katholikus szellemben való tanitásáról. *Horánszkyval* polemizálva, mint magyar ember nem fogadhatja el annak álláspontját, mert az azt jelenti, hogy vannak nemzetiségi iskolák, melyek nem felelnek meg a követelményeknek, tehát óhajtandó, hogy ezek államosittassanak, de hogy a joglosztás szembetünő ne legyen, fel kell áldozni a katholikus és protestáns iskolákat is. Ezt az áldozatot pedig ő meghozni nem akarja. A tanügy történelme azt mutatja, hogy valahányszor erre az országra idegen hatalom nehezedett, első sorban mindig a tanügyre fektette a fősulyt. Igy volt ez Mária Terézia és József császár idejében. De legvilágosabban látjuk ezt az 1848 utáni időkben. A protestáns egyházak autonómiája, mely fel mert lépni az ellen az idegen hatalom ellen, abból meritett erőt, hogy autonóm volt. Egy elfoglalt országban mindenüvé lehet állitani egy villogó szuronyt, de a családi tüzhely és a templom mindig ellene tudott állani ennek a villogó szuronynak, oda ez be nem tudott hatolni. Addig, mig az ember hivők lesznek és templom lesz, addig mindig fel fog nőni egy uj nemzedék, mely megvédelmezi az egyházat. Nagy értéket tulajdonit az iskolának, mert ha az a világi katholikus elem kezébe kerül, hazafias és magyar lesz.

Szabó Jenő ugy látja, nem olyan nagy a különbség, hogy azokat ki ne lehetne egyenliteni. A világi elem és az alsó papság csak kivánhatja az autonómiát, mert ők semmit sem vesztenek, sőt jogokat nyernek. De csak jogosnak lehet tartani, ha a főpapság komolyan fontolóra veszi az autonómia ügyét, mert azon felelősségteljes kérdés előtt állanak: quid tunc? A kormány helyzete is felette nehéz. Ezeket előre bocsátva szól a nyugtalanságról mit Horánszky előidézett. Ezzel szemben épen az autonómiában keresi a megnyugvást. Elismeri, hogy ha ez a mostani tervezet végleges lenne, nem lehetne elfogadni. De van még egy másik fontos kérdés is, nevezetesen az: be fog-e válni az autonómia. Ez két feltételtől függ: először, ha a közélet férfiai nem restellik ugy részt venni a katholikus közügyekben, mint nem restellik a protestánsok, másodszor, ha *a katholiczizmus nem lesz privilégium* és ha a püspöki kar is felveszi a munkát. Az élet és az *erdélyi autonómia* arra tanit, hogy nem a gazdag örökség, hanem a *küzdelem* teszi a szervezetet. Ez a küzdőtér megnyilik, ha az autonómia életbe lép. Lehet várni egy másik kormányt, de addig is tér lesz adva a munkára. Évszázadokon fejlődött az erdélyi autonómia is oda, a hol most van.

Gyorffy Gyula szól mindenekelőtt arról, hogy az erdélyi státus gyakorolta ugyan az autonómiát a fejedelmek korától kezdve, de 67 óta a kormány folytonosan csorbitotta azt. A törvénymódositás felhozott akadályára csak azt jegyzi meg, hogy a törvény *királyi kormány vezetése alatt álló iskolákról szól.* Ezen törvény mellett tehát egyszerüen átadhatják a katholikus iskolákat a katholikus autonómiának, minden törvénymódositás, vagy változtatás nélkül. A mi pedig a küzdőtéren való megjelenést illeti, ő nem képzel olyan funkcziót, hogy ez a küzdőtér olyan kedves találkozó helye lenne egykor a katholikusoknak, mint a hogy azt némelyek remélik. Most még küzdelemről szó sincs, és hol állanak, hol vannak a katholikus vezérférfiak.

Horánszky ma többszörös megtámadasnak volt kitéve, ő is tett hasonló értelmü nyilatkozatot 1885-ben, mikor azt mondta: vegye el az állam először az ellenséges nemzetiségü iskolákat, akkor vagyok oly n magyar, hogy én is odaadjam a miénket, de hogy a miénket elvegye, a nemzetiségi iskolákat pedig meghagyja az ellenséges érzelmü felekezetek kezében, abban nem tud bele nyugodni.

Kiss Béla és *Szinyei Merse* József beszéltek még ez után, mire az elnök hét óra felé az ülést bezárta.

A tanácskozást holnap délután négy órakor folytatják.

*

Ezzel kapcsolatban megemlitjük, hogy a *pécsi* kath. kör a katholikus kongresszus ellenzéki tagjaihoz üdvözlő iratot küldött, melyben elismerése nyilvánitása mellett további küzdelemre buzditja az ellenzéket.

UJDONSÁGOK.

— jan. 23.

Erzsébet herczegnő esküvője.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Királyunk unokája, Erzsébet herczegnő, a ki a tegnapi napon ünnepélyesen lemondott főherczegnői rangjáról, a mai napon esküdött örök hüséget vőlegényének, herczeg *Windischgrätz* Ottónak, a bécsi hofburg József-kápolnájában. Az esküvőt nagyon szük körben tartották meg. Az uralkodó család tagjain kivül csak néhány az udvarhoz tartozó főrangu ur jelent meg és néhány magasabb rangu katonatiszt. Az egyszerü kis kápolnát mindenféle ékességekkel pazarul feldiszitették. Csakhamar megtelt vendégekkel a kis kápolna. Vasárnaponkint a király és azok a főherczegnők és főherczegek, a kik a Burgban laknak, ebben a kápolnában szoktak misét hallgatni és áldozni. Aranybrokátos bársonynyal, halványzöld damaszttal és nehéz drága szőnyegekkel volt felékesitve a kápolna. Az evangéliumi oldalon a középhajóban nehéz bordó-bársony székek voltak elhelyezve a királyi család tagjai számára. A szent leczke oldalán nehéz damaszttal bevont padokon a *Windischgrätz* család tagjai s a többi vendégek helyezkedtek el. A jobb oldalon karosszék volt a menyasszony anyja, *Lónyay* grófné és a vőlegény atyja, *Windischgrätz* Ernő herczeg számára. Az oltár elé imazsámolyt tettek az ifju párnak.

A szentélyben annyi volt a délszaki növény és a virág, hogy az egész kápolna egy virágos kerthez hasonlitott. Az esküvőn megjelentek: *Ferencz Ferdinánd, Mária Jozefa, Károly, Mária Terézia, Mária Annunciata, Erzsébet Amália* főherczegek és főherczegnők s a királyi családnak valamennyi többi itt időző tagja, *Fülöp* és *Lipót* koburgi herczegek, *Pál Frigyes* mecklenburg-schwerini herczeg, gróf *Henckel* Edgár és felesége született *Windischgrätz* Karolin herczegnő, *Szappicha* Pál herczeg és felesége született *Windischgrätz* Amália herczegnő, gróf *Lónyay* Elemér kamarás, *Liechtenstein* herczeg főudvarmester és valamennyi udvari méltóság, gróf *Goluchowski*, gróf *Paar* és báró *Bolfras* főhadsegédek és mások.

Mialatt a vendégek a kápolnában gyülekeztek, azalatt a Ferencz Károly-termekben a nászmenetet rendezték. Ott voltak: *Erzsébet* főherczegnő, *Windischgrätz* Ottó herczeg, a menyasszony anyja, gróf *Lónyayné*, a vőlegény atyja, *Windischgrätz* Ernő herczeg, Erzsébet főherczegnő főudvarmestere: gróf *Bellegarde* Ferencz és kamarafőnöknője *Coudenhove* grófnő. A királyt gróf *Paar* főhadsegéd és *Goráni* márki őrnagy szárnysegéd kisérte.

Midőn a király belépett a kápolnába, mindenki felállott és tiszteletteljesen üdvözölte. A közönség csak akkor ült le, mikor a király is elfoglalta helyét. A kápolnában a jegyespár elhelyezkedett az oltár előtt, a hol *Mayer* püspök fényes papi segédlettel már várakozott rájuk.

Erzsébet Mária főherczegnő menyasszonyi ruhája a szabóművészet remeke volt, *Lónyay* Elemér grófné a gyönyörü toilett diszitésére odaajándékozta leányának azokat az utolérhetetlen finomságu csipkéket, melyeket Brüsszel városa 20 évvel ezelőtt neki ajándékozott Rudolf trónörökössel való esküvője alkalmából. A csipkékből hat méter hosszu és 30 centiméter széles, a szoknya számára való volant-szegély és uszály készült, továbbá a derekat körülfogó fichu s egy gyönyörü fátyol, melynek bordure-jén rajta volt minden osztrák és magyar országos czimer. A fátyolt a menyasszony felfésült szőke hajában brilliáns diadém tartotta. A koszoru narancsvirágokból és zöld galyakból volt. *Lónyay* Elemér grófné matt rózsaszin szatin ruhát viselt. Az aljat hermelinszegély vette körül. Nyakán rubin collier tündöklött.

Mária Valéria főherczegnő rózsaszinü selyem-toilettet viselt créme-guipure-rel diszitve, *Izabella* főherczegnő világosszürke toilettet, dus csipke-diszszel. A többi főherczegnő ruhája is csupa pompás drágaság volt.

Gyönyörü beszédet intézett a fiatal párhoz a püspök, azután pedig kérdéseket intézett hozzájuk, melyekre ugy a főherczegnő, mint a herczeg hangosan válaszoltak. Majd gyürüt váltottak a jegyesek és egymásnak átnyujtották kezüket. Csendes mise következett ezután, melynek végeztével az uj házaspár a vendégek gratuláczióját fogadta. A szertartások után a király kihallgatáson fogadta az uj házaspárt. Az audienczia végeztével Erzsébet főherczegnő lakosztályában családi ebéd volt, melyen csak az uralkodóház tagjai vettek részt.

Windischgrätz Ottó herczeg és neje délben nászutra ment. A pályaudvaron megjelent a *király*, *Gizella* bajor herczegnő és *Lipót* bajor herczeg, *György* és *Konrád* bajor herczegek, *Ferencz Szalvátor* főherczeg, *Mária Valéria* főherczegnő, gróf *Lónyay* Elemér és neje és a *Windischgrätz*-család tagjai, hogy elbucsuzzanak az ifju házaspártól. Az uj házasokat és az uralkodóház tagjait a közönség lelkes ovácziókban részesitette.

— *Az udvar Budapesten.* Az udvar, mint már jeleztük, február elején érkezik Budapestre. A budai királyi várpalotában nagy előkészületeket tesznek az udvar fogadására és az udvari ünnepségekre. Sürgősen végzik a berendezés utolsó munkálatait a most elkészült Szent István-teremben, az uj ebédlő és cercle-teremben, a melyet ő felsége ezuttal fog először használatba venni. A király lakosztálya és e termek közt uj összeköttetést csináltak.

— **Udvari gyász.** *Mária Krisztina* spanyol királyi herczegné elhunyta alkalmából a következő udvari gyászjelentés jelent meg:

Legfelsőbb rendeletre: néhai *Mária Krisztina Izabella* spanyol királyi herczegné ő fenségeért az udvari gyász 1902. évi január hó 24-étől, péntektől, kezdve nyolcz napon át, változás nélkül, bezárólag január hó 31-éig viselendő.

A fenséges asszonyok, valamint a hölgyek fekete selyemben, fehér csipkés fejdiszszel és diszitménynyel, valódi ékszerrel, vagy szürke, illetőleg fehér ruhában fekete csipkével és fekete ékszerrel vagy gyöngygyel jelennek meg.

A cs. és kir. tábornokok, törzs- és főtisztek az egész gyászidő alatt, szolgálaton kivül a fátyolt balkaron viselik.

A cs. és kir. belső titkos tanácsosok, kamarások és asztalnokok nemzeti gyászöltönyben, arany vagy ezüst ékszerrel, szines kövek nélkül s hasonló karddal jelennek meg.

— **Ebéd a hadtestparancsnoknál.** Herczeg *Lobkowitz* Rudolf budapesti vezénylő tábornok és hadtestparancsnok, valamint neje *Lobkowitz* herczegné ma este 7 órakor ebédet adtak, a melyre a következő notabilitások voltak hivatalosak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Wlassics* Gyula, *Darányi* Ignácz és *Cseh* Ervin miniszterek, *Szabó* Miklós, a kuria elnöke, *Wekerle* Sándor. a közigazgatási biróság elnöke, *Rakovszky* István, az állami számvevőszék elnöke, *Rohonczy* György, lovag *Czibulka* Hubert, *Klobucar* Vilmos, *Gaudernak* József, *Csesznák* Benő és *Bihar* Ferencz altábornagyok, *Vörösmarty* Béla, a kuria másodelnöke, *Latkóczy* Imre, a közigazgatási biróság másodelnöke és *Márkus* József főpolgármester.

— *A német trónörökös életveszélyben.* *Frigyes Vilmos* német trónörökös, mint Berlinből jelentik, nemrégen komoly életveszélyben forgott. E hónap 19-ről 20-ra virradó éjjel ugyanis a herczeg Berlinből Bonnba utazott. Brackwede és Isselhorst állomások közt *Wittenstein* vasuti őr váratlanul jelezte, hogy a vonalon a vasuti sin egy helyen 30 czentiméternyire el van törve, sőt ki is ugrott helyéről. Szerencsére sikerült a robogó vonatot utolsó pillanatban megállitani, mielőtt baj történt volna. A vonat aztán a melléksinpáron folytatta utját.

— **Uj egyetemi tanár.** A király dr. *Liebermann* Leó egyetemi czimzetes rendkivüli tanárt, az országos kémiai intézet és a középponti vegykisérleti állomás igazgatóját a budapesti tudományegyetemen a közegészségtan nyilvános rendes tanárává nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap mai száma közli.

— *Biró Lajos hazajön.* Esztendők óta csodálatos szorgalommal és buzgósággal, igen gyakran szenvedések és nélkülözések között végzi tudományos kutatásait Uj-Guineában *Biró* Lajos tudós hazánkfia. A derék tudós — mint értesülünk — május hónapban visszatér hazájába, hová eddig a legszorgalmasabban küldte haza gyüjteményeit, melyek esztendőnkint több hatalmas ládát töltöttek meg. Biró Lajost nagy ünnepélyességgel készül fogadni a magyar tudományos világ. Ugy a természetrajzi társaság, mint a földrajzi társulat saját kebelében fogadó bizottságot alakit, mely gondoskodni fog a méltó fogadtatásról. Az, hogy *Biró* Lajos végleg itthon marad-e, vagy vissza fog térni Uj-Guineába ismét, máig nem tudható.

— **A hálátlan Szerbia.** Belgrádból jelentik táviratban, hogy a szenátusban ma feltünést keltő interpelláczió történt. *Ruzics* szenátor volt az interpelláló. Azt kérdezte, hogy miért nem tették még közzé a nemrég Münchenben elhunyt *Todorovics* Velimirnek, az 1868-ban meggyilkolt *Obrenovics Mihály* fejedelem *természetes fiának* végrendeletét és miért nem részesitették megfelelő tiszteletben e férfiu emlékét, a ki jelentékeny *vagyonát a szerb államra* hagyta. A kormány még nem válaszolt az interpellációra.

— *Váljunk el!* A franczia főváros előkelő társaságának ismét van szenzácziója. Ezelőtt körülbelül két évvel San-Franciscóból egy többszörös milliomos házaspár érkezett Párisba s ott állandó lakást vett föl. Mesés gazdagságuk, kifogástalan modoruk s az asszony csodás szépsége révén könnyen bejutottak Páris legelőkelőbb társaságába. Mr. és mrs *Gardnert* mindenütt szivesen látták s mindenki örült, a ki belépést nyert az ő Bois de Boulogne-beli palotájokba. Az asszonynak szépségén kivül még egy nagy kincse volt: gyönyörü hangja, melylyel elbájolta a társaságát s a melylyel akármelyik operának díszére vált volna. Mindenki tudta, hogy ez az érdekes pár ember a legnagyobb boldogságban él egymással. Csakhogy semmi sem tart örökké. Gardnerék boldogságát is megirigyelte a sors. A férjnek üzleti ügyekben gyakran kellett Londonba utaznia. Ott aztán megösmerkedett mrs. *Brown Potterrel*, az ünnepelt szinésznővel . . . A nagy Galeotto gondoskodott róla, hogy a Párisban otthon ülő felesége megtudja a dolgot. Hiába bizonyitotta a férj neje előtt ártatlanságát, az asszony annyira sértve érezte magát férje londoni ismeretsége miatt, hogy válni akar. Hasztalan kérte Gardner a szép asszonyt, változtassa meg szándékát és ne higyjen a mendemondának, mrs. Gardner kategoricze kijelentette, hogy inkább meghal, mintsem tovább együtt éljen vele. A férj kétségbeesése határtalan. A dologban az a legérdekesebb, hogy mrs. Garden teljesen szegény leány volt, mikor Gardnerhez, a százszoros milliomoshoz ment feleségül. Most aztán Gardnernek rimánkodnia kellett, hogy a megsértett büszke asszony a válás után elfogadja az óriási vagyon egy részét. Mrs. Gardner pedig most énekelni tanul, hogy a világot jelző deszkákra lépjen!

— **Danilo herczeg Fiuméban.** *Fiuméból* táviratozzák, hogy Danilo montenegrói herczeg nejével és kiséretével a Pannonia gőzösön ma délután odaérkezett. Hivatalos fogadtatás nem volt. A trónörökös pár egyenesen a vasuthoz hajtatott és a bécsi vonatra szállott.

— *Vilmos császár részvéte.* Vilmos császár meleghangu részvéttáviratot intézett a párbajban elesett *Bennigsen* atyjához. Az agg *Bennigsen*, a kit fiának tragikus sorsa ágyba döntött, azelőtt tartományi főnök volt.

— **Virchow állapota.** *Berlinből* táviratozzák, hogy Virchow állapota rosszabbra fordult. A nagybeteg az éjszakát álmatlanul töltötte. Ma valamivel jobban érezte magát, de az orvosok aggódnak életéért.

— *Az angol király vérkeveréke.* Egy angol tudós, a kinek egyéb dolga nem volt, tanulmányozta *VII. Edward* király családfáját föl *IV. Jakab* skót királyig és ebből megállapitotta, hogy Anglia mostani uralkodójának ereiben miféle vérkeverék csörgedez. E szerint a király 4065 csöpp vérében van 2 csöpp franczia vér, melyet a boldogtalan *Stuart* Máriától örökölt, 5 csöpp skót vér, *IV. Jakab* skót királytól és gróf *Darnleytől*, a ki *Mária* királynőt vette nőül, 8 csöpp dán vér és 4040 csöpp német. Angol származásu vér azonban csak egy csöpp van a királyban, hála Marguerite *Indos*-nak, a ki IV. Jakab felesége volt. Ennél furcsább statisztikát még eddig nem állitott össze senki.

— **A Hugó Viktor ünnep és a párisi magyarok.** A Párisban élő magyar irók és müvészek *Borostyany* Nándor elnöklete alatt megtartott egy értekezleten elhatározták, hogy február 26-dikán résztvesznek a Hugo Viktor születésének századik évfordulóján rendezendő ünnepen s a halhatatlan költő emlékszobrának talpazatára koszorut tesznek le.

— *A beoltott börze.* Persze Amerikában történt, a hol minden nagyobb szabásu, mint az öreg Európában. Nálunk csak a gyermekeket szokták kényszeroltásban részesiteni himlő ellen. Amerikában pedig nemrég egy egész börzét oltottak be. A *minneapolisi* tőzsdén ugyanis az egyik távirdahivatalnok himlőben megbetegedett és ezért egy *délelőtt minden tőzsdetagot és minden tőzsdelátogatót, a ki ott volt a tőzsdén, erőszakkal beoltottak.* A milliomosnak és parasztnak egyformán oda kellett állnia az oltó orvos elé. *Pillsbury* Alfrédet, a világ legnagyobb malomtulajdonosát, a ki az ablakon akart kiszökni, egy rendőr kergette vissza a botjával. Délelőtt tizenegy óra tájban egy csapat rendőr szép csendben megszállta a tőzsde valamennyi kijáratát, sőt még az épületben levő mentőlétrákat is és igy mintegy ötszáz embert foglyul ejtett. Sokan a pinczébe akartak menekülni, hogy ott elbujjanak, de a rendőrök egyiket a másik után előczipelték és végül a nagy urak és a kisemberek egyformán levetették kabátjukat, meztelen karral odaállottak az orvosok elé és kiállták a mütétet.

— **A berlini munkátlanok és a császár.** *Berlinből* táviratozza tudósitónk, hogy a császár, mikor kedden délután több tiszttel a *Thiergartenből* a kastély felé nyargalt, a hidnál megpillantott egy csoport munkanélküli embert, a kik hódolattal köszöntötték a császárt. Az uralkodó barátságosan viszonozta az üdvözlést, aztán magához intette a rendőrbiztost és kérdezősködött a munka nélkül szükölködők száma felől. Jó forrásból közlik, hogy a császár intézkedéseket tett a munkátlanok érdekében, s addig is, mig munkát lehet adni a szükölködőknek, saját pénztárából nagyobb összeget adományozott a munkátlanoknak és a berlini városi tanács utján azt a kivánságát fejezte ki, hogy a születésnapján szokásos kivilágitás ezuttal maradjon el, s forditsák az ebből megtakaritott összeget a munkátlanok felsegitésére.

— **A román egyház betüi.** A temesvári *Controla* czimü román lap érdekes hireket közöl az aradi gör. kel. egyházmegyei nyomdában történt nagy betülopásról. Eszerint az aradi *Tribuna Poporului* ujév napján uj betükkel nyomtatva jelent meg. Ez azért tünt fel, mert mindenki jól tudta, hogy az aradi román lap már csak végnapjait éli s a mindennapi megjelenhetés czéljából szükséges betüi is hiányoznak. A meginditott vizsgálat során kiderült, hogy az aradi *Tribuna Poporului* a kérdéses betüket az egyházmegyei nyomdából szerezte meg az egyházi konzisztórium és *Goldis püspök tudta nélkül.* A *Controla* szerint az értékes betüket minden valószinüség szerint ismeretlen emberek *ellopták* és a *Tribuna Poporului* nyomdájába juttatták. A püspöki hivatalos lap még nem nyilatkozott a kényes természetü ügyben. A betük elidegenitésével *Goldis* püspök hiveit gyanusitják.

— **Tiszteletbeli doktorok.** Königsbergből táviratozzák, hogy az ottani «Hartung'sche Ztg.» jelentése szerint a königsbergi egyetem bölcsészeti fakultása tiszteletbeli doktorokká választotta meg Bernard P. Greenfell és Arthur S. Hunt oxfordi tanárokat (az előbbi a Regens College, az utóbbi a Lincoln College tanára) az egyiptomi őskori kutatás körül szerzett kiváló érdemeikért.

— **Feltartóztatott kivándorlók.** Turócz-Szent-Mártonból irják, hogy a ruttkai vasuti állomáson ismét egy kivándorló csapatot tartóztatott fel a rendőrség. A kivándorlók Erdélyből Nagyküküllő megyéből jöttek s szász kőmüvesek. A kivándorlókat visszaküldték illetőségi helyükre. Ugyancsak *Jablunkáról* (Árvamegye) is ki akart egy csapat tót munkás vándorolni Amerikába, de ezeket is visszatartották.

— **Az ujságirók egyesülete a zugsajtó ellen.** A budapesti ujságirók egyesületének a zugsajtó ellen inditott mozgalmáról közölt tudósitásunkban tévedésből a zuglapok között soroltuk fel a *Mitteleuropäischer Fremdenführer* czimü lapot is, a mely ellen pedig a *Kölnben* megjelenő ujság zsarolási vádat nem emelt. — *Virág* Béla annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy ő nem azonos azzal a Virággal, a ki hatvan uj lapra kért engedélyt a főváros törvényhatóságától.

— **Munka nélkül.** Fiuméból jelentik, hogy ott a munkanélküliek száma aggasztóan növekszik. A *dock-társulat* 300 munkást elbocsátott, a *torpedo gyárban* redukálták a munkát, a *kikötőépitkezés* is jóformán szünetel s a többi gyár szintén korlátozza az üzemét. *Körülbelől 1000 munkás van foglalkozás nélkül*, a kiknek nagyrésze családos.

— **Szakadás a román egyetemi hallgatók közt.** A budapesti tudomány és müegyetemi román hallgatók majdnem valamennyien tagjai a «*Petru Major*» egyesületnek, mely a multban nem egyszer volt szinhelye a magyarellenes izgatásoknak. A legutóbbi tisztujitás alkalmával azonban a párt mult évi vezetősége kisebbségben maradt és heves küzdelem után *Lapadat* János negyedéves bölcsészt választották meg elnökké. A legyőzött párt eleinte a román nemzetiség ismert korifeusainál keresett támogatást és vonakodott a kör kulcsait átadni, csak miután látta, hogy a fáradozás hiábavaló, sok huza-vona után a párt tagjai megjelentek a körben és kijelentették, hogy jóllehet nem lépnek ki a körből, de ennek semminemü munkásságában részt venni nem fognak. A szakadásnak nagy jelentősége van, mert a kör mostani vezérelemei kijelentették, hogy a kör semminemü politikával nem fog foglalkozni és kizárólag a kör alapszabályaiban körvonalozott munkásságot tartja szem előtt. Ilyenformán a «Petru Major» egyesület legalább ez évben nem lesz politikai agitácziók kutfeje.

— *A csábitó büntetése.* Rómából táviratozzák, hogy Carlo del *Balzo* herczeg megszöktette egy pénzügyőri kapitány leányát. A leány apja azonban utolérte a szökevényeket és a *herczeget két revolverlövéssel agyonlőtte.* A szenzácziós eset bővebb részletei hiányoznak.

— **Anarchisták.** Newyorkból érkezett hirek szerint, a kongresszus tétlensége miatt az anarchisták nagyon nekibátorodtak és erősen szervezkednek. Különösen Chikagóban. *Most* János vakmerően izgat lapjában, a *Freiheit*-ban, mely az amerikai németek között igen el van terjedve. *Goldmann* Emma Chikagóból Chankabillába utazott, hogy ott legyen az uj anarchista egyesület alakulásán. *Harrison* chikagói polgármester meglátogatta a minap a német főkonzult, s megigérte neki, hogy a mig *Henrik* porosz herczeg Chikagóban lesz, addig a városban minden egyes anarchistát őrizni fog a rendőrség és katonaság. Goldmann Emma a napokban nagy beszédet akart mondani egy chikagói népgyülésen, de a rendőrség a gyülést föloszlatta.

— **Ingyenkenyér.** A kenyérosztó-boltokban szerdán 14.938 adagot osztottak ki; ebből a Podmaniczky-utczaiban 9450 adag, az óbudaiban pedig 5488 jutott kiosztásra. Ujabban a következő adományok érkeztek: Dr. *Stern* József Ó Buda 50 korona, *N. N.* 20 korona, *Baumann* Zsigmond 10 korona, *Wittmann* István szépvölgy-utczai tejnagykereskedő az óbudai helyiségben 1902. évi január 1-étől e hó 19-éig 2000 liter tejet adatott ki.

— **A népkonyha forgalma.** A VII. kerületi (Izabella és Jósika-utcza sarkán levő) népkonyhában november 19 ike óta, vagyis a megnyitás napjától a mai napig 3700 ingyenes adagot osztottak ki és 400 fizetett adagot. A népkonyhát *Ómüller* Károly vendéglős, volt kerületi választmányi tag vezeti.

— *A párisi magyar segélyegylet anarchiája.* Régóta huzódik már egy válság a párisi magyar segélyegyletben. Ez a válság — mint egy Párisból érkezett távirat jelenti — annyira kiélesedett, hogy az egylet jelenleg teljesen vezetőség nélkül áll. A válságot hir szerint az okozta, hogy szoczialista elemeket vittek be az egyletbe. Az egylet éléről egymásután léptek vissza: gróf *Esterházy* Pál, *Kenessy* Ignácz, *Kádár* Gábor és *Návay* Aladár. Mult év november havában *Szemere* Leót választották elnökül. Ez és egy sereg hazaellenes demonstráczió, valamint a magyar lobogó durva megsértése, a tagoknak a klubhelyiségben való tartózkodást türhetetlenné tette. Vasárnap ujra megjelentek a közgyülésen az egylet legjobb elemei, hogy az internaczionálistákkal mérkőzzenek. Annál nagyobb volt a remény, hogy győznek, mert a nemzetköziek feje nem jelent meg. Szemere Leó elnök, a ki mint idegen még nem jelentkezett és igy egylet élén nem állhatott, levelet intézett hiveihez, a melyben értésükre adta, hogy Párist el kell hagynia. Az egylet hazafias elemei gunykaczajjal fogadták a levelet és sokan azt a szemrehányást tették a nemzetközieknek, hogy Szemere megválasztatásával az egylet tekintélyét kompromittálták. Viharos jelenetek támadtak, a midőn fölemlitették, hogy Szemerét Budapesten a rendőrség lefotografálta és szöknie kellett. A botrány tetőfokára hágott, a mikor a nemzetköziek tiltakoztak az ellen, hogy *Kenessy* mint korelnök vezesse a tanácskozást. Ujra Szemerét kandidálták és oly féktelenül viselkedtek, hogy Kenessy és hivei kénytelenek voltak a helyiséget elhagyni. Most tehát nincs vezetősége az egyletnek. Csak a miniszterelnök kezdeményezését várják, hogy az osztrák-magyar követség közbelépjen. Nem lehetetlen, hogy a követség egy tagja veszi át ideiglenesen az egylet vezetőségét, mert hisz az egylet vagyonát védelmezni kell.

— **Halál a szinpadon.** Londonból jelentik, hogy az ottani német szinház tegnapi előadásán megrenditő eset történt. Az «Ihre Familie» czimü darabot adták elő, melynek főszerepét *Worlics* György kómikus játszotta, A közönség nem győzött kaczagni és tapsolni kedvenczének. Egyszer csak, a legbohókásabb jelenet alatt, a szinész rémes kiáltással összeesett és ott a szinpadon, a közönség szemeláttára meghalt. Szélhüdés érte.

— **A féltékenység trágédiája.** A «*Bakar*» nevü gőzös, mint Fiuméból táviratozzák, egy haldokló házaspárt vitt oda ma Cirkvenicából. A férj 22 éves, *Vergnanin* Milán községi hivatalnok, a ki féltékenységből revolverrel rálőtt 18 éves szép feleségére, ezután kétszer önmagára lőtt. Az asszony testéből a golyót eltávolitották, a férj állapota azonban reménytelen.

— **Kétnejü szélhámos.** *Salzmann* Róza bécsi magánzónő feljelentést tett a rendőrségnél, hogy az ura, *Salzmann* Jakab, 45 éves pénzügynök, még 1894-ben, három évi házasság után elhagyta őt két gyermekével együtt. Az elhagyott feleség feljelentésében azt is elmondta, hogy *Salzmann* Jakab most Bécsben lakik egy asszonynyal, a kit valószinüleg feleségül is vett. A vizsgálat kideritette, hogy ez a jeles férfiu Romániában 14.000 koronát sikkasztott, azután megszökött a két évi fegyház elől, a mire itélték. Továbbá az is bebizonyult, hogy *Salzmann* 1896-ban tényleg megnősült másodszor. A kétnejü csalót letartóztatták.

— **Vérfürdő.** A Zittau közelében levő Oybin községből borzalmas vérengzés hirét jelentik. *Jäger* Ferdinánd déligyümölcskereskedő, a kinek feleségét gyujtogatás gyanuja miatt letartóztatták, e miatt annyira elkeseredett, hogy magas foku felindulásában ugy *magának, mint három gyermekének a torkát elvágta.* A retlenetes mészárlásról a következő tudósitást vettük: Jäger 21 év óta élt együtt feleségével. Tizenöt gyermekük közül csak három maradt életben, a többi meghalt. A legidősebb kilencz éves volt, a második három s a legkisebb hat hónapos. Jägerék nagyon boldog családi életet éltek. A mikor hétfőn délután az asszonyt gyujtogatás gyanuja miatt letartóztatták, a boldogtalan családfő először meg akarta mérgezni gyermekeit. Ez azonban nem sikerült. Ekkor egy borotvaéles konyhakéssel fölvágta az ártatlan gyermekek ereit, majd a gégéjüket metszette ketté. Aztán maga ellen forditotta a kést. A szomszédok a sikoltozásra betörtek a lakásba, hol mind a négy áldozat vérében fetrengett. A legkisebbik gyermek már meghalt. A gyilkos apa és másik két gyermeke pedig a halállal vivódnak.

— **Rablók a hajón.** Hongkongból jelentik, hogy egy khinai személyszállitó gőzösre titokban tizenkét rabló szállt föl, a kik utközben az utasokat megtámadták és kirabolták. Egy őrbárka segélyére sietett a megtámadott utasoknak. Az őröknek sikerült hat rablót elfogniok. A másik hat elmenekült a személyszállitó gőzös uszályhajójára s annak személyzetét hatalmába keritette. Végül pedig megszöktek, de két embert elvittek magokkal tuzul. A gonosztevők azt az üzenetet hagyták hátra, hogy ugy fognak az elhurczolt tuzokkal bánni, a minő bánásmódban az elfogott hat rabló fog részesülni.

= **Kitett csecsemő.** Ma reggel Budán, a fillér-utczában levő Dávid-féle fatelepen *Iker* József rendőr egy hat hetes leány-csecsemőt talált. A csecsemőt a lelenczházban helyezték el. Az anyát a rendőrség keresi.

— **Az állandó apolt.** A mentőknek évek óta jó ismerőse *Sinai* Mórné, egy szerencsétlen szivbajos asszony. Esztendők óta csaknem mindennap összeesik az utczán és erős szivgörcs lepi meg. Ilyenkor kihivják hozzá a mentőket, a kik magához téritik és beviszik a kórházba, a honnan azonban pár óra mulva kieresztik. Ma is a Mosonyi-utczai rendőrlaktanya mellett kapott szivgörcsöt a szerencsétlen asszony, a kit a Rókusba vitték.

= **Éhezők az utczán.** Ostromállapotban volt ma ismét a főváros. A nagy riadalmat az okozta, hogy a munkanélküli munkások ma délután félhárom órára gyülést jelentettek be a külső váczi-uton levő Huber-féle vendéglőbe, a főkapitány azonban betiltotta azt, kijelentve, hogy a fenforgó viszonyok között nem tartja azt megengedhetőnek. — Délután fél két órakor már az egész rendőrség készenlétben állt. Őrjáratok czirkáltak a kerepesi-uton, a köruton, Andrássy-utnn és a főváros fő utvonalain. Egy csapat lovas és gyalogos rendőr a nyugati pályandvaron volt elhelyezve, a gyülés szinhelyén pedig szintén nagy rendőrcsapat ügyelt a rendre. Közbelépésükre itt nem volt szükség, mert mikor a munkanélküliek fél két és három óra között kisebb csapatokban a gyülés szinhelyére jöttek s ott megtudták, hogy a gyülés nincs engedélyezve, nyugodtan szétoszoltak. Három óra tájban azonban a rendőrök már nem is engedték a munkanélkülieket a gyülés szinhelyéig, hanem visszaküldték őket. Egy ilyen körülbelül száz főből álló csapat át akart menni csoportosan a Ferdinánd-hidon a Podmaniczky-utczába, de a hidnál őrt álló rendőrcsapat szétszórta őket és többeket közülök letartóztatott. A külső váczi-utról négyes és ötös csapatokban mentek a munkások különböző irányban a város felé. Az Andrássy-uton azonban *Czájlik* rendőrtanácsos nagyobb számu rendőrökkel személyesen ügyelt fel, hogy az esetleges csoportosulásokat megakadályozza. A rendőrök tulbuzgóságukban annyira mentek, hogy azt sem türték, hogy bárki is az utczán megálljon. A nagy rendőri kirendeltség mind több és több embert vonzott az Andrássy-utra, közöttük sok munkanélkülit is, és az üzlettulajdonosok leeresztették a redőnyöket. Nemsokára megérkezett *Krecsányi* detektivfelügyelő is s az ő utasitása folytán most már megkezdődött a razzia az Andrássy-uton. A rendőrök minden munkás kinézésü egyént letartóztattak és a VI. kerületi rendőrkapitánysághoz vitték. Ugy értesülünk, hogy 67 embert tartóztattak le és ebből fogva tartottak 28-at.

= **A villamos élősdije.** Tegnap délután csinos kis botrány játszódott le a közuti vasut egyik kocsiján. A kalauzok már hónapok óta figyeltek egy urat, a ki mikor jegygyel kinálták, mindig csak hunyoritott egyet a szemével, mint a hogyan a titkos rendőrök szoktak. Tegnap végre *Lickl* rendőrfelügyelő egyenes utasitására a kalauzok felszólitották, hogy igazolja magát. A derék ur nagy zavarba jött, s csak annyit hebegett, hogy otthon van a szabadjegye. Erre rendőri felügyelet alatt haza kisérték, otthon pedig kitünt, hogy az illető ur *K. J.* a kerületi pénztár magasabb rangu tisztviselője ugyan, de szabadjegye nincsen. Azzal vágta ki magát, hogy a jegy az irodájában van. Ma délelőtt a közuti villamos két ellenőre jelent meg hivatalában, de a jegynek ott sem akadtak nyomára. *K. J.* ellen megtették a följelentést.

= **A nyomor halottai.** A nyomorusággnak három áldozatáról számol be ma a rendőri krónika. Az angyalföldi munkáslakások egyikében egy gyárimunkás agyonlőtte a kedvesét, a kivel közös háztartásban élt és azután önmagát ölte meg, az akadémia-utczában pedig egy asztaloslegény forditotta maga ellen a gyilkos fegyvert és most halálos sebével vivódik. Az ok pedig a munkanélküliség, a nyomor . . . Az angyalföldi véres drámának áldozatai *Matlekovits* András udvarnoki születésü 38 éves gyárimunkás és a kedvese, *Virt* Julia mosónő. A főthi-ut 18. számu ház egyik kis lakásában éltek. Csendesen, megelégedetten éldegéltek, a mig a férfinak keresete volt. Hat hónap előtt azonban *Matlekovits* elvesztette foglalkozását és munka nélkül maradt. Egy ideig eléldegéltek a megtakaritott filléreikből, de a mikor ez is elfogyott, beköszöntött a nyomor. A leány eljárt ugyan mosni és takaritani, de oly keveset keresett, hogy nem tudtak belőle megélni. A férfi pedig hiába járta sorra a gyárakat, műhelyeket és a munkaközvetitőt, nem kapott munkát sehol. Az utóbbi napokban már a legnagyobb inségben éltek. Tegnap este azután elhatározták, hogy meghalnak együtt. A leány csak azt kérte a férfitől, hogy álmában ölje meg, mert nincs elég lelki ereje igy menni a halálba. *Matlekovits* tehát megvárta, a mig kedvese elalszik. Ugy 2 óra tájban azután egy 13 miliméteres hat lövetü forgópisztolylyal az alvó leányt *sziven lőtte*, a ki nyomban *meghalt*. Azután a gyilkos fegyvert maga ellen forditva, golyót röpitett az agyába. Ő is rövid kinszenvedés után *meghalt*. A mire a házbeliek, kiket a két lövés döreje felriasztott, betörtek a lakásba, már mind a kettő halott volt. A vadházasok nagyon szerették egymást és éppen akkor tervezték az esküvőjüket, a mikor a férfit a munkából elbocsátották. A holttesteket a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották, a lakást pedig a rendőrség lepecsételte. — Ugyancsak a nyomor áldozata lett *Mandl* József mezőőri születésü 28 éves asztalossegéd is. Már hónapok óta nem tudott munkához jutni és ez annyira elkeseritette, hogy ma reggel akadémia-utcza 17. szám alatt levő lakásán főbe lőtte magát. A segitségül hivott mentők bekötözték halálos sebét és azután a Rókuskórházba szállitották.

Nagy tüzvész a fővárosban.

— A Concordia-malom lángokban. —

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A hengermalom égése óta nem pusztitott olyan tüzvész a fővárosban, mint a milyennek visszfénye most festi biborvörösre az eget. Budapest egyik legnagyobb ipartelepe, *a Concordia-gőzmalom lángokban áll.*

A soroksári utcza 99. számu óriási telken emelkednek a hatalmas gyártelep épületei. Az udvar közepén, az utczára merőlegesen huzódik végig a malom körülbelül száz méter hosszu ötemeletes főépülete, a melyhez jobbról a raktárépületek, balról a gépház csatlakoznak. A kétemeletes raktárépületek olyképen állanak, hogy a főépülettel együtt az udvart három oldalról szegélyezik és az csak az utcza felé nyilt. A kapu mellett jobbra van az igazgatósági épület, a mely az irodákat foglalja magába és a dandár-utczába is messze benyulik.

A tüz a főépület középső részének padlásán tört ki. Éjjel háromnegyed egy órakor a malomban dolgozó munkások észrevették, hogy a *padlasablakokból sürü füst gomolyodik elő.* Rögtön vészjelet adtak és a tüzoltókért is telefonáltak. Ezek megérkezéséig pedig a malomtüzoltók és a munkások maguk próbálták megfékezni az elszabadult elemet.

Ekkor történt az első szerencsétlenség. Egy munkás belezuhant a lángok közé és ottveszett.

Csakhamar azután minden oldalról robogtak a tüzoltók és a katonaság is kordont vont a lángban álló malom körül.

A tüz keletkezésének valószinü helye az ötödik emeleten levő *széldob* volt. Ennek *szánkója* azután leszakadt és *magával ragadta az égő gabona egy részét.* Ezzel a széldobbal szellőztetik és tisztitják ugyanis a gabonát.

A lángok hihetetlen gyorsasággal terjedtek tova és mire a tüzoltók kiértek, már a főépület mintegy *nyolczvan* méternyi hosszuságban a veszedelem martaléka volt.

Gabona és liszt égett. Az ablakokon egymásután csapkodtak ki a hatalmas lángnyelvek, a tetőzeten föltartóztatlanul terjedt a tüz. Recsegve-ropogva omlottak be egymásután a tetőgerendák. Az egész épület egy hatalmas lángtenger volt.

Hasztalan volt a derék tüzoltók minden fáradozása. A *vizhiány* és a rettenetes hőség miatt alig volt bámulatosan vakmerő és önfeláldozó igyekezetüknek látszata.

Az utczán gőzszivattyuk szállitották a vizet, a tüzoltók minden oldalról támadták a lángtengert, de az *mind nagyobb mérveket öltött.*

Kevéssel két óra előtt már *a tüz átcsapott a szemközt, jobbra levő raktárépület tetejére.* Csak egy aránylag kis zsarátnok esett a tetőzetre, nem sokára azonban hatalmas lángnyelv lett belőle.

A nagy hőségben *több tüzoltó szerencsétlenül is járt.* A mentők kivonult mozgó örsége részesitette őket az első segélyben.

És igy terjed, folyton terjed a veszedelem. *Napokig fog tartani*, a mig egészen el lehet oltani. A kár, a mennyire most, a veszedelem első óráiban megbecsülhető, körülbelül *két millió korona.*

A hatalmas tuzvész fölriasztotta az egész várost. Az óriási lángok visszfénye messze bevilágitotta az utczákat és a kiváncsiak — kocsin, gyalog — óriási tömegben siettek a ritka látványban gyönyörködni.

Lapunk zártakor, a hajnal első óráiban, a veszedelem még folytonosan terjed és a szomszédos Zwack-féle szeszgyárat, a melyet a dandár-utcza választ el az égő malomtól, is féltik.

A szerte röpülő zsarátnokok, szikrák, sziporkák milliárdjai mind megannyi hullócsillagnak látszanak a messziről szemlélő előtt. A tüz pedig folyton terjed . . .

= **Fratelli Deisinger** küld Fiuméból $4\frac{3}{4}$ kgr. legfinomabb Santos kávét 5 frt 46 krért bérmentve.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— *Az Erzsébet-szobor.* Az Erzsébet királyné emlékszobor végrehajtó bizottságához a pályázati határidő lejártáig összesen 18 pályamü érkezett be. A pályamüvek jeligéi a következők: 1. In memoriam sempiternam. 2. Regina Hungariae. 3. Mater Dolorosa. 4. Anima Pia. 5. Aere perennius. 6. Orangyal. 7. Anyánk. 8. Magyarország nagyasszonya. 9. Jó szellem. 10. Szentély. 11. Szent György. 12. Irma. 13. Csillag kigyóval. 14. A nemzet oltára. 15. Magyarország védőasszonya. 16. Nemzeti szinü körben piros sziv. 17. Kör. 18. Körben kalapács és háromszög. — A pályamüveket a végrehajtó bizottság megbizott tagjai vették át. A végrehajtó bizottság szombaton, január hó 25-én, délután 5 órakor a városligeti müCsarnokban ülést tart, a melyen a pályázó müvészeknek a pályabiróságba általuk választandó két tagra beadott szavazatait fogja összeolvasni és az eredményt azonnal közhirré teszi.

— **Hangverseny.** E napokban kezembe került a bécsi *Neue Freie Presse* czimü ujság esti lapja, a melyben az utolsó héten Bécsben lefolyt hangversenyekről hosszabb birálat jelent meg. E birálat keretén belül el volt mondva, hogy *De Lucia* Fernandó olasz tenorista Bécsben csufos kudarczot szenvedett, hogy ez az énekes gondosan kerüli a tenor regiszter legfőbb hangjait és jól tudna énekelni, ha meg volna hozzá a szükséges organuma. Ezt a bécsi kritikát nálunk kétségkivül sok száz ember elolvasta és miután valószinü, hogy ez a sok száz ember épen a magyar hangverseny-publikum: ezen oknál fogva ma félig üres teremben énekelt *De Lucia* Fernandó, a ki a fentemlitett kritika daczára mindjárt első dala után meghóditotta a mi finyás, nagyigényü közönségünket.

De Lucia Fernandó ama müvészek közé tartozik, a kiknek élelmes impresszáriója van és a kik eleve sokat regéltetnek magukról, a kiknek jelentékeny nevök van és a kik oda szeretnek menni, a hol nem ismerik őket. A vendégmüvész neve nálunk régóta ismeretes volt. Azt mondták róla, hogy ő mostanában a legnagyobb olasz tenorista. Ez olyan állitás, a mely nem jelent semmit, mert értékét csak akkor lehetne megbecsülni, ha ismernők az összes olasz tenoristákat. Miután pedig épen ma este az operában szintén olasz hős vendégszerepelt, a ki nemcsak szintén olasz, hanem szerencsétlenségére szintén tenorista, nem vizsgáljuk De Lucia Fernandó hirdetett nagyságát, hanem beszélünk mai szerepléséről. — Őszintén szólva, más alakot vártunk. Ideális férfit vártunk, hatalmas herczegi alakot. A müvész középtermetü, nem tulságosan erős ember, érdekes finom arczvonásokkal, karakterisztikus fejjel és tüzes szemekkel. Az olasz tipus minden ismertető jelét magán hordja. E mellett mindig mozog. Fürge és temperamentumos. Ma este, ugy látszik, a diszletek hiányát érezte, mert ugy látszott, hogy még dalait is szerette volna megjátszani. Kezével sokszor jelzi indulatait, lábával gyakran toppan egyet és arczában mindig visszatükröződik a szenvedély és érzelem kifejezése. Hangjáról sok jót mondhatunk. Organuma nem mindegyik vonalon egyforma értékü. A középhangok skálája csak *d*-nél nyer tulajdonképeni erőt és innen azután folytonosan erösbödik, de azt hiszszük, hogy *b*-nél tovább nem tud haladni. A hang nagyon szép. Édes, nagyon édes. Gyönyörü szine van és meleg timbreje. A magasságban fénylik és harsog, betölti a legnagyobb termet és mégis eljut a szivekbe, a mikor megkap és megveszteget csábitó varázsa. Ezzel az organummal De Lucia mesterien tud bánni. Az olasz modorosság sok hibáját ugyan léptennyomon észleljük, de nincsen okunk, hogy ezekről részletesen beszéljünk, a mikor olyan sok jót mondhatunk róla. Mint emlitettük mesterien bánik organumával, a mi azonban nem zárja ki ama föltevésünk lehetőségét, hogy énektudását müvészi ösztönnek, olasz tehetségnek, genialitásnak tudjuk be és nem tisztán tanultságnak. Pompás kifejezéssel énekel. Dalait kidolgozza. Egész lelkét önti minden taktusba és mindig érzéssel, disztinkczióval és az iskola tökéletes müvészetével énekel. Mennyi finomság van például a *mezza voce* jében. Milyen hatalmasan fogja meg a hangot akkor, a mikor *crescendo* fejlődik a leghalkabb pianóból, hogy azután egy hatalmas fortissimóban végezzen. Énekében hibátlan az egész technikai szerkezet. Minden hangja tökéletes, tiszta és nemes. Mai müsorának fénypontja volt a *Bajazzo* dala, a melyet a szó szoros értelmében megjátszott. A pódiumon középen állt meg, összeszoritotta ökleit, daczosan emelte fel fejét, vállát felhuzta és harsogó hangon tört ki belőle a ridi pagliacci . . . Nagy tapsot kapott érte. *Tosti* dalait is lelkesen fogadták, épen ugy mint a müsor többi számát. De Lucia Fernandó ma este a közönségnek mindenesetre nagy élvezetet szerzett. — Az est hálátlan zongora piécejeiről: *Singer* Richard bécsi jeles virtuoz gondoskodott. Az énekkiséretet pedig *Tarnay* Alajos végezte a tőle megszokott ügyességgel és megbizhatósággal. (*e. á.*)

— **A magyar nők mükiállitásának** termeiben (váczi-utcza 34. Klotild-palota, félemelet) holnap, pénteken, délután 5 órakor *lesz az ötödik zsur.* Ez alkalommal *Zempléni P.* Gyuláné négy olasz irónőről fog felolvasni, bemutatván Serao Matild, Neera, Vivanti Annie és Negri Ada irodalmi müködését és munkáiknak legjelesebbjeit. A felolvasást *Hermann* Ilona hegedüjátéka követi. Az ifju hegedümüvésznőnek ez lesz az első nyilvános szereplése. A müsor befejeztével teázás lesz, mint eddig is minden zsuron volt. Vendégeket szivesen lát a kiállitás rendezőbizottsága.

— **Az aradi ereklyemuzeum.** Az aradi *Kölcsey*-egyesület pályázatot irt ki az Aradon épitendő 1848-as ereklyemuzeum épületének tervére. A pályázatot már az őszszel ismertettük lapunkban. Akkor annak a meggyőződésünknek adtunk kifejezést, hogy annak a gyökeresen magyar czélnak csakis magyar izlésü épület felelhet meg. Most a pályamüveket Aradról véleményadás czéljából felküldték a *mérnök- és épitészegylethez*, a mely kiállitotta a terveket. Örömmel jegyezzük fel, mint az általános izlés haladásának jelét, hogy a pályázatról megnyilatkozó birálók hasonló nézeten vannak, mint mi. Egyértelmüleg kiemelik a magyar izlésü modern pályamüveket, A «*Pantheon*», «*A hazáért*», «*A 13 oszlop*» és a «*13*» jeligéjü pályamüvek nagy haladás tanuságai azon az uton, melyen a magyar épitészek nemzeti vonásokkal ruházzák föl modern alkotásaikat. Szükségesnek tartjuk, hogy erre rámutassunk akkor, mikor az uj müegyetem épitésénél a közoktatásügyi miniszter szerencses sugallatra szintén *magyaros izlésü* terveket kiván. Nincs messze az idő, mikor állami épitkezéseink nem ügyes üzletemberek kulisszák mögött megszerzett vállalatai, hanem a magyar épitészet eredeti és nemzeti törekvéseinek a próbái lesznek. Az aradi ereklyemuzeum sem lehet olyan épület, a milyent bármelyik német városban tuczatjával látni, hanem eredeti és magyaros, mint az a négy magyar izlésü terv. *s. gy.*

— **A magyar nők mükiállitásának** legközelebb zsurja, mely holnap, pénteken délután 5 órakor lesz igen érdekesnek igérkezik. *Zempléni* P. Gyuláné felolvasása után *Hermann* Ilona kisasszony jeles hegedümüvésznő fog játszani. Az ifju müvésznőnek ez lesz az első nyilvános szereplése.

— **Feszty Árpád kiállitása.** A városligeti müCsarnok középső nagy termében ma állitották föl *Feszty* Árpád óriási festményét, mely Krisztus temetését ábrázolja a keresztről való levételtől a sirbatételig. A nagy szabásu hármas kép az óriási terem egész falát elfoglalja. Sötétvörös drapériából és délszaki növényekből alkotott keretében rendkivül érdekesen hat. Különben az elrendezés munkája még egyre folyik körülte. Szombaton délután a sajtó képviselői és meghivott vendégei nézik meg a képet, melynek kiállitása vasárnap reggel megnyilik a nagy közönség számára. Belépődij egy korona, három személynek két korona és öt személynek három korona.

— **A vigszinházban** ma két előadás volt. Délután *Rontó Pált* adták óriási közönség előtt, a mely megtöltötte a nézőtér minden zugát. A tanuló ifjuság lankadatlan érdeklődéssel figyelte meg a látványosság hősének viselt dolgait. A lelkesedés minden kép után elemi erővel tört ki és a szereplőket számtalanszor kitapsolták. — Este *A dadá*-t játszották. Bródy Sándor darabja az eddigi sikerből itélve, állandóan be fog illeszkedni a vigszinház müsorába. Ma is telt ház előtt adták és mély, igaz hatást tett a közönségre.

— **A könyv müvészete.** Nagyon becses és érdekes az a könyv, a mit *Czakó* Elemér, az iparmüvészeti muzeum könyvtárosa adott ki e czimen: *A könyvnyomtatás és könyvdiszités iparmüvészete.* A kitünő munka négy fejezetben foglalkozik azokkal a tényezőkkel, melyek a könyvet iparmüvészeti tárgygyá teszik. A betük és szedés, a nyomdaékitmények és illusztráczió, valamint a könyvkötés müvészi volta adják meg a könyv tartalmához méltó külső formát. Ha diszes külsőt adunk annak, a mit kedvelünk, ha remek rámába teszszük kedves festményünket, ha izléses talapzatra állitjuk a szép szobrot, akkor a könyvet okvetlenül megilleti a müvészies külső. Czakó munkájának minden sorából ez a meggyőződés szól parancsoló hatásul. Utmutatásai a könyv müvészi alakitásában a szakavatott és finomlelkü könyvkedvelő és könyvismerő jó izlésére vallanak. Találó fejtegetések keretében ismertet meg történeti alapon azzal, hogyan fejlődött a könyv müvészete a századok folyamán. Minden kor a maga izlésének sajátos jellegét vitte bele könyvei külső formájába. Korunk is megteremtette már a saját könyvdiszitő stilusát, mely az iró, a müvész és az iparos egyöntetü összhatásának az eredménye. Maga Czakó müve a modern könyv legjobb példája. Egyszerü eszközökkel harmónikus külsőt adott szép munkájának, mely minden könyvesboltban kapható. *s. gy.*

— **Iparmüvészeti tárgysorsjáték.** A magyar iparmüvészeti társulat tegnap délután 4 órakor tartotta meg tárgysorsjátékát az iparmüvészeti muzeumban. A sorsolásban a tagok jegyeik számával vettek részt. Kisorsoltak vagy negyven értékes nyereményt a karácsonyi kiállitásból. A nyereménytárgyak már a mai naptól fogva átvehetők a muzeum üllői-uti palotájában.

TUDOMANY ES IRODALOM

— **A szabad lyczeum előadásai.** A szabad lyczeum tudományos előadásainak a jövő heti sorrendje a következő: Hétfőn, január 27-én a tudomány egyetem állattani intézetének tantermében (muzeum-körut 4.) este 6—7-ig dr. *Császár* Elemér: A magyar regény története. Kedden, 28-án a reáltanoda-utczai főreálban este 5—6-ig dr. *Alexis* György: A román irodalom története; este 6—7-ig *Rosenberg* Auguszta: Michel Angelo (bemutatásokkal.) Szerdán, 29-én az egyetem állattani intézetében este 6—7-ig dr. *Ácsády* Ignácz: A magyar történet foglalata. Csütörtökön, 30-án az állattani intézetben este 6—7-ig dr. *Sebestyén* Károly: A római irodalom története, a kelenföldi kaszinóban (fehérvári-ut 44.) este 8—9-ig dr. *Csuday* Jenő: Képek a magyar történelem köréből. (II. Az aradi véres országgyülés.) Pénteken, 31-én a reáltanoda-utczai főreálban este 5—6-ig dr. *Lenkei* Henrik: Petőfi és a természet; 6—7-ig *Geőcze* Sarolta: Olasz városok.

— **Mikes-ünnepély.** A debreczeni ev. ref. főgimnáziumi önképzőkör a főgimn. zenekör és főgimn. vegyeskar közremüködésével január 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a főiskola disztermében *Mikes* Kelemen emlékére *irodalmi ünnepet* rendez.

— **Az akadémia ülése.** A magyar tudományos akadémia hétfőn, 27-én, délután öt órakor összes ülést tart az akadémia ülés ermében. Az ülésen az 1902. évi költségvetést fogiák tárgyalni. A legközelebbi ülés ezután február harmadikán lesz, mikor az I-ső (nyelv és széptudományi) osztály ülésezik.

— **Az állatok világa.** A Légrády testvérek kiadásában megjelenő Brehm-féle nagy münek, az Állatok Világának 45-ik füzete is az olvasók kezébe jutott. Ebben az érdekes füzetben, a melyhez a kiadóczég fekete nyomatu mülapot csatolt, az elefántokról és a rinoczeroszokról van szó Brehm ismert szeretetreméltó és mindenütt kedvelt modorában. Különösen felkölti a figyelmet az a pompásan megirt rész, a mely az elefántok fogását, szeliditését és vadászatát adja elő részletesen és mód felett érdekesen. Nem kevésbbé olvasásra méltó a rinoczeroszokról szóló fejezet, a melyben sok ujabb megfigyelésből eredő adatot is kapunk. Ezt a füzetet, épen ugy, mint az eddig közreadottakat, gondos kivitelü szövegrajzok tarkitják. Az Állatok Világa füzetenkint jelenik meg s egy-egy füzet ára 80 fillér. Az eddig már kiadott két nagy kötet diszes kötésben kötetenkint 18 koronáért szerezhető meg ugy a vállalat kiadóhivatalában (váczi-körut 78.), mind minden jobb könyvkereskedésben.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— A munkanélküliek nyilvántartása. Hogy a székes főváros hatósága a munkanélküliség kiterjedéséről és a munkát kivánó egyének illetőségéről s azok személyes és kereseti viszonyáról kellő tudomással birjon, *Halmos* János polgármester felkérte *Kőrössi* József fővárosi statisztikai hivatali igazgatót, hogy a megfelelő adatokat szereztesse be.

A statisztikai hivatal igazgatója most beterjesztette a jelentését a polgármesterhez, melyben előadja, hogy a pontos nyilvántartáshoz a következő adatok beszerzése szükséges:

1. A munkanélküliek és családtagjainak neve;
2. a munkanélküliek illetősége;
3. kora;
4. mióta van Budapesten?
5. foglalkozása;
6. hol foglalkozott az utóbbi 12 hónap alatt?
7. van-e rendes lakása és hol?
8. van-e épen most munkája?
9. a munkanélküliség oka.

A statisztikai hivatal igazgatója elmondja a jelentésben, hogy ezeket az adatokat vagy lakásról-lakásra történő összeirás utján, vagy az illetők jelentkezésével lehet beszerezni. De elfogadható az az eljárás is, hogy minden munkanélkül levő egyén, a kitüzendő három nap alatt, az illető kerületi elöljáróságnál jelentkezzék és ott a saját viszonyairól önmaga töltse ki a kérdő-lapokat.

Az ekként kiállitott kérdőlapok példányaiból egyet a kerületi elöljáróságok tartanának meg, a másikat pedig a statisztikai hivatal venné át feldolgozás végett.

Kijelenti Kőrössi József a jelentésében, hogy ha a tanács ezt a javaslatot elfogadja, ő a további intézkedéseket azonnal megteszi.

A polgármester a statisztikai hivatal igazgatójának ezt a jelentését kiadta a közjótékonysági ügyosztálynak tanulmányozás és jelentéstétel végett.

Az ügyosztály már is megtette ebben az ügyben az első lépést, a mennyiben átirt az állami központi statisztikai hivatalhoz, megtudakolva, vajjon vezetnek-e ott nyilvántartást a munkanélkül levőkről; mert ha igen, akkor leghelyesebb lesz, ha az állami és fővárosi statisztikai hivatal együttesen jár el a kérdés megoldásában.

— Az Attila-köruti vasut kettős vágánya. A székes főváros közgyülése január 8-án hozzájárult ahhoz, hogy a budapesti közuti vaspályatársaság Attila-köruti vonalán az egy-vágányu pályát kettős vágánynyal lássák el. Ezt a határozatot *Kasics* Péter fővárosi bizottsági tag megfölebbezte, mert a budai körutnak azt a részét szüknek tartja. Szerinte be kell várni azt az időt, a mikor a körut megszélesitése megtörténik.

TANÜGY.

— A tudományegyetemről. A jog és államtudományi karon az állami ösztöndijra pályázókkal az irásbeli vizsgálatot e hónap 31-én délelőtt 8 órakor ejtik meg az első számu tanteremben, a szóbelit pedig ugyanaznap délután 4 órakor az első számu szigorlati teremben.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— Az orvostanhallgatók segélyző és önképző egyesülete e hónap 25-én délután 3 órakor választmányi ülést tart, a melyen a segélydijak és szigorlati kölcsönök dolgában fog dönteni.

— Az országos régészeti és embertani társulat e hó 28-án kedden, délután 5 órakor a magyar tudományos akadémia heti ülestermében ülést tart, melynek tárgyai: 1. Dr. *Czobor* Béla: A pannonhalmi apátság egyházi szerelvényei 1518-ban. 2. *Börzsönyi* Arnold: A győri koraközépkori sirmező leletei. 3. Hivatalos jelentések.

— A magyar paedagógiai társulat ez évi január hó 25-én az akadémia heti ülestermében tartja X-ik nagygyülését, melynek tárgysorozata: 1. Verédy Károly elnöki megnyitója: «Reformtörekvések a népoktatás terén.» 2. Emlékbeszéd Schwarz Gyula r. tag fölött, Nagy Lászlótól. 3. Gróf Pálffy János tiszt. tag levele. 4 Egy alelnök és két rendes tag választása. 5. Titkári jelentés. 6. Pénztárosi jelentés és költségvetés.

— Az országos pinczér-egyesület alapszabályait ma hagyta jóvá a belügyminiszter. Az egyesület ennek következtében márczius 5-én tartja első rendes közgyülését, a melyen a tisztikart megujitja. A közgyülésen részt vesznek valamennyi *magyarországi pinczér-egyesületek* képviselői, hogy az *országos egyesületbe* való beolvadást hivatalosan megcsinálják.

— A nemzetközi diákszövetség rendező bizottsága ma tisztelgett *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatási miniszternél. A küldöttség, a melynek *Zsembery* István vezetésével tagjai voltak: dr. *Hindy* Zoltán, *Mándy* Sándor, ifj. *Dániel* Gábor, *Wlassics* Tibor, báró *Majthényi* József és *Fenke* Imre, arra kérte a minisztert, hogy a szeptember havában tartandó nemzetközi diákkongresszust erkölcsi és anyagi támogatásban részesitse. A miniszter igen szivélyesen fogadta a küldöttséget s hosszasabban kérdezősködött a kongresszus rendezése s mérve felől; örömmel vette tudomásul a diákszövetség komoly munkálkodását és nemes társadalmi czélját s megigérte pártfogását. Végül bemutattatta magának a küldöttség tagjait, a kikkel az egyetemi ifjusági ügyekről hosszasabban értekezett.

— Az egyetemi liberális ifjak holnap pénteken, este fél 7 órakor a demokrata kör helyiségeiben (nagymező-utcza 24.) értekezletet fognak tartani.

— Turista felolvasás. A magyar turista-egyesület budapesti osztálya e hó 24-én, pénteken, este 6 órakor felolvasó estélyt rendez az egyetem ásványtani intézetében (Muzeum-körut 4, földszint). Ez alkalommal *Petrik* Lajos tanár a *Magas Tauern* hegységről tart előadást, számos vetitett kép bemutatásával kapcsolatosan. Az estélyen vendégek is szivesen láttatnak.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Te Lefkovics! Arra már van példa, hogy a biróság a szamarat rehabilitálta, kimondva egyik itéletében, hogy nem becsületsértés, ha valakit ennek a derék háziállatnak a nevével illetnek. Más háziállatokat is rehabilitált már ilyképen a törvényszék. Most azonban egy ismert és jelenleg jól megérdemelt fegyházi éveit leülő uzsorást ért ilyen szerencse. A budapesti törvényszék fölebbviteli tanácsa hozta meg ezt a határozatot, melynek előzményei a következők: Brázai Sándor ugyanis egy önfeledt pillanatban Arvay Ottó Ede kávést a következő sértéssel illette: «Te Lefkovics!» Sértését a vita hevében utóbb megtoldotta a következő pótlással:

— Igenis, te egy Lefkovics Lukács Mátyás vagy!

Igy hivják azt az ismert uzsorást, ki most több ügyből kifolyólag néhány évet tölt még valamelyik fogházban. Régebben *Tricoche* néven emlegették, mint tagját egy ismeretes uzsorás-czégnek, a mely a hires franczia bohóság detektiv-hősei nyomán «Tricoche és Cacolet» nevet kapott. Árvay ezért a megtiszteltetésért a büntető járásbiróságnál keresett elégtételt, de ott elutasitották a panaszával. Fölebbezés folytán került a panasz a budapesti törvényszék fölebbviteli tanácsa elé, a mely *Gajzágó* Manó táblabiró elnöklésével tárgyalta az ügyet és dr. *Keszits* Antal védő előterjesztése után megerősitette az első biróság itéletét, sőt a panaszost az összes költségek megtéritésére kötelezte. A törvényszék azon a véleményen volt, hogy a *Lefkovics* név nem becsületsértés. És nagyon jó, hogy a törvényszék ezt kimondotta, mert különben mit csinálna az a sok derék honpolgár, kinek neve Lefkovics, ha keresztneve nem is Mátyás.

— Közvédők kirendelése. A budapesti ügyvédi kamara a budapesti kir. itélőtábla előtt tartandó felebbviteli főtárgyalásokhoz 1902. évi februar hóra következő ügyvédeket rendelte ki közvédőkül:

Február 3—8-ig terjedő ülésszakra az I. főtárgyaló tanács mellé dr. *Guthi* Soma, helyetteséül dr. *Gonda* Dezső, a II főtárgyaló tanács mellé dr. *Gyöngyösy* József, helyetteséül dr. *Hindy* Attila, a III. főtárgyaló tanács mellé közvédőül dr. *Horánszky* Dezső, helyetteséül dr. *Halász* Frigyes.

Február 10—15-ig terjedő ülésszakra az I. főtárgyaló tanács mellé dr. *Edvi Illés* Károly, helyetteséül dr. *Horváth* Zoltán, a II. főtárgyaló tanács mellé dr. *Hirschfeld* Antal, helyetteséül dr. *Iricz* Adolf, a III. főtárgyaló tanács mellé közvédőül dr. *Kemény* Miklós, helyetteséül dr. *Kilián* Tibor.

Február 17—22-ig terjedő ülésszakra az I. főtárgyaló tanács mellé dr. *Kenedy* Géza, helyetteséül dr. *Keszits* Antal, a II. főtárgyaló tanács mellé dr. *Kőnig* Vilmos, helyetteséül dr. *Kőnig* Ferencz, a III. főtárgyaló tanács mellé dr. *Kálosi* József, helyetteséül dr. *Kraemer* József.

Február 24-től márczius 1-ig terjedő ülésszakra az I. főtárgyaló tanács mellé dr. *Környei* Ede, helyetteséül dr. *Láng* Gyula, a II. főtárgyaló tanács mellé dr. *Lehotzky* Antal, helyetteséül dr. *Mangold* Ármin, a III. főtárgyaló tanács mellé dr. *Lipcsey* Ádám, helyetteséül dr. *Murányi* Elemér.

— A kis-czelli bankpanama. Az egész országban sokat beszéltek annak idején a kis-czelli takarékpénztár bukásáról. A szombathelyi törvényszék ma kezdte meg a takarékpénztár tisztviselői ellen támasztott bünpörnek tárgyalását. *Rosenberg* Lajos, a ki rossz szelleme volt a takaréknak, kiszabadulván a vizsgálati fogságból Amerikába szökött, de a többi tisztviselők, az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjai a vádlottak padján ülnek. Rendkivül sokan jelentek meg a környékből a mai tárgyalásra, mely délelőtt kilencz órakor kezdődött.

Az ügyészség vádirata alapján a törvényszék vád alá helyezte *Ritt* Károlyt, a takarékpénztár volt főkönyvelőjét, *Pick* Henriket, *Vidor* Mártont, *Gefin* Lajost, dr. *Havasi* Bélát, *Jagicza* Lajost, *Gömbös* Ferenczet, *Spiszits* Lászlót, *Sipők* Bertalant, *Schreiber* Bernátot, *Veisz* Kálmánt, *Fischert* és *Károlyi* Endre igazgatót, a felügyelő bizottság tagját.

A törvényszék elnöke *Szalay* Ágoston törvényszéki biró, az itélőtanács tagjai *Prugberger* Vincze és dr. *Halász* Ernő törvényszéki birák. Az ügyészséget dr. *Fejérpataky* László kir. ügyész képviseli. A vádlottakat dr. *Gyöngyösi* Tivadar, dr. *Pletnits* Ferencz, dr. *Eső* Imre, *Gombás* Sándor, *Markovits* Gyula, *Feldmann* Bódog, dr. *Németh* Gyula, *Fischer* Károly és *Schreiber* Zsigmond ügyvédek védik.

Először is Ritt Károlyt hallgatták ki, azután pedig Scheibernek, a felügyelő-bizottság elnökének kihallgatása következett. Majd Pick Henriket, Spiszits Lászlót, dr. Havasi Bélát, Weisz Kálmánt, Jagicza Lajost, Károlyi Endrét, Géfin Lajost és Vidos Mártont hallgatta ki az elnök, a kik egyértelmüleg azt vallották, hogy a felügyelő-bizottság a folyó számláról vezetett könyveket sohasem látta. 1899. január havában támadtak az első nyugtalanitó hirek. Ők a Rosenberg-családdal tárgyalásokat kezdtek, *Rosenberg* Gyula volt orsz. képviselő fel is ajánlott százezer forintot, de miután a hiány még ezután is 400 000 forint volt, ennek a rendezésére sem Rosenberg Gyula, sem a család nem vállalkozott, mert Rosenberg Lajos őket is megkárositotta. — A tárgyalást holnap folytatják.

— Mulatság után. *Wrede* Károly herczeget, a német császári ulánusok hadnagyát, a würzburgi hadi törvényszék *három napi szobafogságra* itélte, azért, mert karácsony éjszakáján éjfél után három órakor több társával egy katonai zenekar hangjai mellett lovagolt végig az utczán. A zenekart ő rendelte ki széles jókedvében.

— A délvidék uzsorása. *Lugosról* irja tudósitónk: Az itteni törvényszék vádtanácsa *hetvennyolcz rendbeli uzsora* vétsége miatt helyezte vád alá *Friedmann* Ábrahám skensi nagybirtokost, a kinek bünügyében a főtárgyalást a napokban tartják meg. A tárgyalásra százhatvannégy tanut idéztek meg, igy előreláthatólag igénybe vesz öt-hat napot. A vádat ifj. *Frits* Béla lugosi alügyész fogja képviselni, a védő *Brediceanu* Coriolanu lesz. A tárgyalás iránt rendkivüli érdeklődés mutatkozik.

— Rablótámadás a Vérmezőn. Az óriási, éjjel vaksötét Vérmező még mindig kedvencz tanyája a veszedelmes csirkefogóknak. Nem tanácsos azon éjjel a keresztüljárás. A mult novemberben este $^{1}/_{4}10$ órakor két gazficzkó megtámadta *Jakab* Zsigmond gyógyszerész-segédet Hátulról leütötték, megszurkálták és kirabolták. Jakab felugrott és nem törődve sebeivel, a rablók után futott. Azok visszafordultak és ujra megszurkálták. De a sebesült kiáltozására mégis összefutott néhány járókelő, a kik lefogták a támadókat, *Szalaba* Albert és *Schrött* Ádám csavargókat. A törvényszék rablás büntette miatt helyezte vád alá őket és bünügyüket ma tárgyalta az esküdtbiróság *Zsitvay* Leo elnöklete alatt. A két vádlott tagadta a rablási szándékot. Azt mondták, hogy Jakab beléjük kötött és erre összevesztek vele, a szurkálás pedig kölcsönös volt. A tanuk azonban ellenük bizonyitottak és erre az esküdtek vétkesnek mondták ki a két vádlottat. A törvényszék erre rablás büntette miatt Szalaba Albertet öt évi fegyházra, Schrött Árpádot pedig *egy és fél évi* börtönre itélte. A védő semmiségi panaszt jelentett be.

— Bedő Albert mandátuma. A *Bedő* Albert, Székelykeresztur orsz. képviselője ellen beadott peticzió dolgában, melyet tegnap tárgyalt a kir. kuria, ma délben hirdette ki *Paiss* elnök az itéletet. *A kuria a kérvényt elutasitotta.* Az indokolás kiemeli: A feltétlen érvénytelenségi okokként felhozott lakomák, melyekre az etetés-itatás vádja van alapitva, figyelembe vehetők nem voltak, mert nincs a kérvényben megjelölve, hogy *melyik lakomán személyenkint mely választók vettek részt.* A feltételes érvénytelenségi ok vagyis megvesztegetés czimén érvényteleníttetni kért szavazatok száma pedig összesen 47-re rug; tehát *Bedő* Albert *e szavazatok leszámitása után is megnyerte volna az általános többséget.*

— Az álfeleség. Sokszor meggyült már *Schleisz* István rákospalotai gazdának a dolga a törvényszékkel. Mindenféle csalásai közt érdekes a legutóbbi eset, melyben a saját felesége nevére hamisitott váltót. Pénzkölcsönt akart fölvenni a felesége telkére és mivel felesége ebbe nem akart beleegyezni, öt forintért másik feleséget kért kölcsön. *Kovács* Imréné elment a ravasz Schleisz-szal a közjegyzőhöz és mintha felesége volna, aláirta azt a felhatalmazást, hogy férje fölvehet 440 koronát a telkére. A váltót azután értékesitette Schleisz. Hasonló módon csapta be dr. *Singer* Ármin föv. ügyvédet. Végre kisült a turpissága és a törvényszék büntársaival együtt elitélte Schleiszot. A kir. tábla Schleisz büntetését *3 évben*, Kovácsét *2 évben*, Kovácsnéét *6 hónapban* szabta meg. Az itélet ellen beadott semmiségi panaszt ma utasitotta el a kuria.

SPORT.

— A jockey-klub dijai. 1,514.900 koronára rug a jockey-klub által a jövő évi bécsi versenyekre szánt dijak összege. Ezenfelül még 230.800 korona a karlsbadi és 314.000 korona a kottingbrunni versenyekre fog fordittatni.

— A montekarlói sakkverseny. A montekarlói nemzetközi sakkversenyen, a már kész lista szerint tizenhat mester fog részt venni, ugyanazok, a kiknek névsorát már közöltük. Magyarországból csak *Maróczy* megy el a versenyre, a mely február elején kezdődik. Az első dij 5500 s a dijak összege 16.000 frank. A verseny védője, *Dadián*, Mindelia herczege 500 frankot tüzött ki a legszebb játék jutalmazására.

— Ezerkilenczszázegy. Ezt a hosszu lélegzetü nevet adta *Rohonczy* Gida egy tavaly világra jött csikójának. A születési évéről elkeresztelt mén *Ezermester* féltestvére.

— Istállóhirek. A Hansi istállóban legutóbb előfordult nagy változások folytán lovag *Lederer* és *Mr. Lincoln* elvették lovaikat *Hansi* tréner gondozása alól és *Hesp* Edéhez adták idomitásra, a ki tudvalevőleg kilépett *Blaskovich* Ernő szolgálatából. A *Metcalf* istálló egyik letünt oszlopa *Marathon*, mint halljuk, ismét feltünőfélben van. A kiváló mén kétéves korában második lett az Ausztria-dijban és ezen futása alapján sokáig favorit volt a tavalyi király-dijra. Ezen versenyben való futásával azonban semmikép sem váltotta be a hozzáfüzött reményeket és később az alagi dijbani szereplésével is kudarczot vallott. Most állitólag ismét teljesen rendben van és tapasztalt idomárja sokat vár jövő évi szereplésétől. Egyébként a nevezett istálló egy másik lovát, *Kunibert*-et, fogadták a legutóbbi napokban erősen az idei király-dijra, azonfelül pedig a Mr. Lincoln tulajdonát képező *Vig*-re kötöttek nagyobbszámu fogadást a magyar kanczadijban.

— A bécsi nagy versenyek határnapjait is megállapitották már. A főbb terminusok a következők: Április 13-án Przedswit handicap és 27-én Trial Stakes. Május 24-én Osztrák Kancza dij és 29-én Nagy bécsi nyári akadályverseny. Junius 1-én Derby, 5-én Metropole-dij és 8-án Buccaneer verseny. Szeptember 7-én Nagy bécsi handicap, 11-én Esterházy-Memorial, 14-én Nagy freudenaui handicap és 21-én Jubileumi-dij. Október 19-én Asztria-dij, 21-én Kahlenbergi-dij, 26-án Nagy bécsi őszi akadályverseny és 26-án Henckel-Memorial.

MULATSÁGOK.

— Az operaházban február 3-án az *Erzsébet királyné-szanatórium* javára megtartandó *vörös álarczos bálra* nagyban folynak az előkészületek. A földszinti páholyok már teljesen el is fogytak.

— Palotás táncz az athléta-bálon. A magyar athlétikai klub bálbizottsága mai ülésén elhatározta, hogy az athléták tánczmulatsága az idén a régi *palotást*, esetleg *körmagyart* fogja bemutatni és ez alkalmat arra is fel fogja használni, hogy egyszersmind bálképessé tegye ismét a magyar viseletet. Az eszme élénk visszhangra talált a magyar athlétikai klub körében, az athléták igen lelkesednek érte s az érdekes kisérlet bizonyára teljes sikerrel fogja végre valahára ismét meghonositani a *magyar tánczot.*

— A zuglói nőegyesület, mely *Gyöngyössy* Jánosné vezetése alatt napról-napra több jelét adja életrevalóságának, e hó 25-én, szombaton, a zuglói *Schätz*-féle nagy sörcsarnokban jótékonyczélu tánczestélyt rendez.

— A budapesti V. ker. polgári kör saját helyiségeiben (Vécsey-utcza 4., Nádor-utcza 31. I. em.) január 25-én hangversenynyel egybekötött tánczestélyt rendez.

HÁZASSÁG.

— Esküvő. Lovag *Ahsbahs* Tassilo cs. és kir. huszárfőhadnagy e hó 29-én déli 12 órakor vezeti oltárhoz *Wollmann* Geraldine kisasszonyt az egyetemi templomban.

GYÁSZROVAT.

Rőczey István állami polg. isk. igazgató, élete 46., buzgó működésének 26. évében e hó 20-án rövid szenvedés után elhunyt Dobsinán.

Simkó Nándor tegnap 86 éves korában elhunyt Győrött szivszélhüdésben.

Rubint Gábor gyógyszerész e hó 22-én 32 éves korában hosszas betegség után elhunyt Salgó-Tarjánban.

TÁVIRATOK.

Páris, jan. 23. A *kamara* ma délelőtt tartott ülésén elfogadta a külügyminiszterium költségvetésének azt a fejezetét, a mely a kelet-európai és kelett-ázsiai katholikus missziók segélyezéséről szól. *Delcassé* külügyminiszter arra kérte a kamarát, hogy az igazi nemzeti politikának megfelelő határozatot hozzon. *A mire Keleten és Kelet-Ázsiában törekszünk* — mondotta egyebek között — *a franczia nyelv terjesztése.* Ne feledjük, hogy más nemzetek nagy áldozatokat hoznak, hogy befolyásunkat csorbitsák. Fáradozásuk azonban nem tudta gyöngiteni befolyásunkat. A franczia iskolákat látogató gyermekek száma folyton növekszik. A papi intézeteknek köszönhetjük, hogy egy-egy tanuló csak 8 frankunkba kerül. Ne feledjük, hogy a vallás az, a minek befolyásunkat köszönhetjük. Higyjék el, a külföld a bizottság javasolta törlés elfogadását örömmel üdvözölné. (Élénk helyeslés.)

A kamara azután elfogadta a külügyminiszterium költségvetésének valamennyi tételét és a tárgyalás folytatását délutánra halasztotta.

A német szoczialisták.

Berlin, jan. 23. *(Birodalmi gyülés.)* A belügyi költségvetés folytatólagos tárgyalásánál *Fischer* (szocziáldemokrata) hevesen megtámadja *Posadowski* államtitkárt, kétszinüséggel, a szocziális reformok akadályozásával vádolja őt és idéz állitólag udvari körökből eredő nyilatkozatokat, melyek sértők a munkásokra.

Gróf *Posadowski* belügyi államtitkár czáfolja a vádakat és megjegyzi, hogy ő a szocziáldemokratákat munkáspártnak tekinti, mely legnagyobb részben már lemondott a jövő államának reményéről. A pártnak azonban azt a lojalitást kell tanusitani, mely szükséges ahhoz, hogy a törvényhozó testületben a törvényhozási tevékenységet előmozditsa. Vázolja a szocziális reformok terén elért haladást és hangsulyozza, hogy ő természetesen csak azt a politikát folytathatja, melyre nézve mögötte áll a szövetséges kormányok összessége és különösen a prezideális állam.

Román kabinetváltozás.

Bukarest, jan. 23. A parlament ma ismét megkezdte a karácsonyi ünnepek által félbeszakitott munkásságát.

A *kamarában Sturdza* miniszterelnök felolvasott egy királyi dekrétumot, a mely szerint *Palladi pénzügyminiszter lemondását a király elfogadta* és a pénzügyi tárcza vezetését, valamint ideiglenesen a hadügyminiszterium vezetését is a *miniszterelnökre* bizza. *Bratiano* közmunkaügyi minisztert ideiglenesen megbizták a külügyminiszterium vezetésével. A miniszterelnök a dekrétum felolvasása után hozzátette, hogy Palladi ama nagy munkák befejezése után, a melyeknek több hónapon át szentelte magát, most egy ideig pihenni kiván. A kormány megtartja eddigi jellegét. Legelső feladata továbbra is az államháztartás egyensulyának konszolidálása és az államhitel megszilárditása marad. E czélt legnagyobb részben a mostani liberális kormány már el is érte. A miniszterelnök egyidejüleg bejelenti, hogy a költségvetési javaslatot hétfőn fogja beterjeszteni és kéri a kamarát, hogy működjék közre ezen a jövő év pénzügyeinek szabályozására nézve oly fontos törvény megalkotásában. (Élénk tetszés.)

A *szenátusban a miniszterelnök* bejelentette a miniszteriumban történt változásokat és ugyanazokat a kijelentéseket tette, mint a kamarában.

Angolország és Oroszország.

London, jan. 23. A Daily Chronicle jelenti állitólag jó forrásból: Indiában az a hir van elterjedve, hogy a tavaszszal alighanem zavarok fognak támadni. Pendsabban altalában azt hiszik, hogy a tél folyamán orosz csapatokat fognak összevonni Afganisztán északi határán, a melyek esetleg be fognak törni, mihelyt a hó elolvad. Ugyanez a lap jelenti, hogy a brit határon védelmi intézkedéseket tesznek. hogy minden eshetőség készen találja az angolokat. Pendsabban katonai hadgyakorlatok lesznek februárban, a mi ebben az időben nagyon szokatlan dolog. Legközelebb az egész katonaság hadi lábon fog állani. Néhány ezred már gyülekezik, állitólag azért, hogy a vaszirik ellen induljon, tényleg azonban a várható komoly bonyodalmak miatt. A határ mentén kórházakat rendeznek be.

London, jan. 23. A lapok pártkülönbség nélkül örömmel fogadják Cranbornenak az alsóházban tett nyilatkozatait és dicsérik szavainak világosságát és határozottságát. Azt mondják, hogy Angliának nem szabad türnie, hogy India kapuinál idegen elöőrséget állitsanak. A Daily Chronicle azt mondja: Nem is szólva India védelméről, az egyetlen ok, a miért a német és orosz vasutaknak és ez országok befolyásának Perzsiában való kiterjesztését ellenezzük, az, hogy ezek a hatalmasságok, ha nyilt ajtót találnak, becsapják. Port-Arthur és Mandzsuország kellemetlen emlékek. Nem akarunk még egy Khinát. A Times azt mondja: Minthogy Oroszország nagy erőfeszitéseket tesz, hogy perzsiai érdekeit megvédje, nekünk is minden lehetőt el kell követnünk érdekeink védelmére. Elárulnók Anglia érdekeit, ha megengednők, hogy tengeri felsőbbségünk olyan életbevágó fontosságu vidéken idegen flottatámaszpontok létesitésével veszélyeztessék. A Morningpost szintén a legerélyesebb intézkedések mellett szólal fel és felszólitja a kormányt, hogy akadályozzon meg minden törekvést, a mely Anglia érdekeit a Perzsaöbölben veszélyeztethetné.

Olasz lőpor Montenegrónak.

Cattaro, jan. 23. *Antivariban* nemrég egy olasz vitorláshajó kötött ki, a mely 10.000 kilogramm lőport hozott az anconai tüzérségi parancsnokságtól a montenegrói hadügyminiszterium részére. A lőport *Antivariból* öszvéreken szállitották el.

A transzváli háboru.

London, jan. 23. A Times második kiadása jelenti *Melbourneből* tegnapról: A szövetségi parlamentben *Higgins* búr barát képviselő egy kérvényt nyujtott be, melyet vagy 800 ember irt alá Uj-Dél-Walesből, Victoriából, Dél-Ausztráliából és Tasmaniából. A kérvény *az ausztráliai csapatoknak Dél-Afrikából való visszavonását követeli.* A kérvényt a ház hallgatva fogadta. A *miniszterelnök* nyomban azt a tetszéssel fogadott kijelentést tette, hogy a kormány eleget fog tenni Higgins kérésének.

London, jan. 23. Az alsóház mai ülésén *Brodrick* hadügyi államtitkár kijelenti, hogy *Sheeperst* azért végezték ki, mert rábizonyitották, hogy többször durván *megsértette a hadiszokásokat.* Többek közt hét benszülöttet meggyilkoltatott és egy fehér embert megkorbácsoltatott. Az a tény, hogy Sheepers hadi fogoly volt, nem zárja ki a gyilkosság és a hadi törvények megsértése miatti pert.

Mac Lazen kérdi, vajjon 1901. juliusban vagy más időben, a mióta Kitchener és Botha közt tárgyalások folytak, *tétettek-e a búr vezérek nevében* közvetve vagy közvetlenül a kabinet valamely vagjának *a háboru befejezésére irányuló javaslatok.*

Balfour, a kincstár első lordja azt válaszolja, hogy a kormánynak *nem tétetett ilyen javaslat senki részéről sem*, a ki képes volna a búr haderők nevében beszélni.

Wellington, jan. 23. Január 29-én megy Dél-Afrikába a nyolczadik és február 23-án a kilenczedik uj-zélandi csapatkontigens.

Pretória, jan. 23. A napokban 150 búr meglepett 35 benszülöttet, a kik 25 yeomanry fedezete alatt Lindiquespruit mellett füvet kaszáltak. Az angolok kemény ellentállás után *megadták magukat* a tulnyomó számu ellenségnek. A búrok részéről elesett 6 és megsebesült 4 ember, az angolok részéről elesett 1 és megsebesült 6 ember. Azonkivül a búrok utólag agyonlőttek 4 fegyvertelen beszülöttet.

A helyzet Khinában.

Páris, jan. 23. A Matin touloni jelentése szerint a Charlemagne pánczélóshajó azt a parancsot kapta, hogy Tangerbe menjen. Hir szerint a hajó kiküldetése összefügg két franczia tisztnek Marokkóban történt meggyilkolásával.

Peking, jan. 23. (Reuter.) Németország, Anglia, Francziaország, Oroszország, Portugália és Japán uj követei ma átadták megbizóleveleiket. Khinai tisztek és katonák és egy kis csapat idegen katonaság elkisérte őket a szent város kapujáig. A követeket és az attasékat gyaloghintón vitték az audiencziás terembe.

Tiencsin, jan. 23. A kelet-ázsiai német pótdandár parancsnokságához beosztott Mutius hadnagyot őrjáraton Csunliancseng közelében, Tiencsintől keletre 16 mértföldnyire, rablók támadták meg és egy lövéssel sulyosan megsebesitették tüdejét.

A közönség köréből.

Most jelent meg!

BEKSICS GUSZTÁV

legujabb politikai munkája:

NEMZETI AKCZIÓ.

Ára 1 korona.

Megjelent és kapható az **Athenaeum** irod. és nyomdai részvénytársulatnál, Budapesten, VII., ker. Kerepesi-ut 54.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, jan. 23. Lovag *Taussig* igazgató Budapestre utazott, hogy részt vegyen az államvasutak igazgatóságának és a kassa-oderbergi vasutnak közgyülésén.

Fiume, jan. 23. Ma a kikötőbe érkezett az Anchorline angol köztársaság *Columbian* gőzöse, a mely az ujonan létesitett fiume—newyorki vonalon az első utat teszi meg. Ezuttal nyersterményeket fog vinni.

Berlin, jan. 23. A szövetségtanács mai ülésén hozzájárult a német és az osztrák kormány között a német-osztrák vasuti áruforgalomra nézve megállapitott különegyezmény tervéhez.

Majna-Frankfurt, jan. 23. A német érték- és váltóbank mai közgyülése egyhangulag elfogadta azt az inditványt, a melylyel felhatalmazzák az igazgatóságot, hogy 2000 részvényt (6 millió márka névérték) vásároljon vissza nem parin felül, a folyó osztalékok és részvénykamatok beszámitásával. A felhatalmazás 1903. január elsejéig szól, a felügyelő-bizottságnak azonban joga van ezt a határidőt esetleg 1903. julius 1-éig meghosszabbitani.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

*** A német vámtarifa.** A porosz képviselőházban ma folytatták az uj vámkérdés tárgyalását s a *gabonavámokról* folyt a vita.

Hirsch azt mondja, hogy nem hiszi, hogy a mezőgazdaság olyan nagy inségben volna. A mezőgazdák fel akarják emelni a járadékot a munkás rovására.

Podbielski földmivelésügyi miniszter azt válaszolja, hogy ezrével vannak földbirtokosok, a kik rosszabb helyzetben vannak, mint a munkások. *Nem vagyok hive a gabonavámok feltétlen emelésének* — mondja a miniszter — de ideiglenesen szükségesnek tartom azokat mig a mezőgazdaság nem jut ismét abba a helyzetbe, hogy a maga erejéből vegye fel ujra a versenyt. Megjegyzem, hogy az uj vámtarifa mostani alakjában sokkal jobb az eddigi tarifáknál és azt hiszem, kimondhatom azt a reményt, hogy közös alapon találkozni fogunk abban a helyes politikában, a mely nem gyülöleten, irigységen és rosszakaraton alapszik.

Savigny azt mondja, hogy nagyon kellemetlenül érintette a miniszternek az a nyilatkozata, hogy a gabonavámok csak ideiglenesek. Ez a nyilatkozat nyugtalanságot fog előidézni. A mezőgazdaság inséges helyzete gyökeres és rögtönös segitséget követel. Nem hiszi, hogy a vámtarifa megadja a gazdáknak ezt a segitséget.

Krüger tagadja, hogy a földbirtokosok ezrei rosszabb helyzetben vannak, mint a munkások és kifogásolja a vámtarifát.

Podbielski miniszter: Szivesen meghajlok e bölcs férfiak előtt, a kik elméletben sokat tanultak, de gyakorlatban még semmit. Az előttem szóló azt mondotta, hogy a mezőgazda választhat, de inkább akar mezőgazda maradni, mint munkássá lenni. Ez az, a miért a gazdát ugy szeretem és becsülöm. Mindig örülök neki, mert ragaszkodik a röghöz. A gazda nem fog átmenni azoknak a táborába, a kik tulajdonképen hazátlanul vibráló tömeget alkotnak, a mely (a szabadelvüekhez fordulva) ma hozsannát zeng önöknek, holnap pedig kövekkel dobálja meg önöket. De önök, a kik a városi emberek kissé homályos pápaszemén keresztül nézik a vidéket, ezt nem értik meg.

Barth azt mondja, hogy ha a föld olcsó volna, nem volnának azok a kapitalista érdekek, a melyek alatt a mezőgazdaság annyit szenved. A gabonavám kizárólag a tőkepénzesek érdekeit szolgálja. Mi a mezőgazdasági munkának és a mezőgazdasági tőkének egyaránt képviselői vagyunk. (Zajos derültség.)

Podbielski miniszter: Nem kivánom az előttem szólónak, hogy örökség utján birtokhoz jusson. Elméletével nem sokra vinné a mezőgazdaságban. Önök gyülölik a sík földet, mert ott nem érvényesithetik politikai érdekeiket. (Nagy lárma.) Minden munkás megérdemli bérét. Ha önök azt mondják, hogy olcsóbban akarnak vásárolni, mint a hogy általában termelni lehet, elvonják a munkás bérét. Álljanak egészséges alapra és meg fogják érteni egymást. (Helyeslés.)

A tárgyalást holnap folytatják.

*** Automobil járatok Budapest-Nagykáta között.** A kereskedelemügyi miniszteriumban oly terven dolgoznak, mely a személyvasutak forgalmát Czegléd felé terelné, vagyis az eddigi Budapest-Ujszász-Szolnok helyett, Budapest-Czegléd-Szolnok felé összpontosulna ugy a személy-, mint a teherforgalom. Erre utalnak a Czegléden tervbe vett nagyarányu vasuti épitkezések és a kettős vágány kiépitése Czegléd-Szolnok között. A mennyiben ez megtörténnék, az eddigi ujszászi vonal elvesztené eddigi nagy jelentőségét és forgalmát és ott csupán omnibusz-vonatok járnának a szomszédos forgalom lebonyolitására. A vonal mellett fekvő községeknek ebben az esetben nem lesz oly kedvező összeköttetéseik a fővárossal. Ennek ellensulyozásául egy élelmes vállalkozó már egy tervet nyujtott be Nagykáta község elöljáróságához, a mely szerint az esetben, ha a személyforgalom elvonatnék az ujszászi vonalról, Budapest-Nagykáta között azonnal omnibusz-automobiljáratokat létesitene.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** ***A magyar kakao- és csokoládégyár válsága.*** Ismételten volt már szó a két évvel ezelőtt alapitott magyar kakao- és csokoládégyár válságáról. A vállalat részvényeseit tegnapra közgyülésre hivták össze, de oly kevesen jelentek meg, hogy a közgyülést határozatképtelenség miatt megtartani nem lehetett. Az ujabb közgyülést jövő hétre tüzték ki. Hir szerint a vállalat szanálására is volna kilátás, a mennyiben most egy hollandi pénzcsoporttal folynak e czélból tárgyalások. A csoport állitólag hajlandó egy fél millió koronát a társaságnak rendelkezésére bocsátani. Hogy e tárgyalások mennyire haladtak, arról az igazgatóság a jövő heti közgyülésen tesz jelentést.

** **Az uj német kölcsön tuljegyzése.** Berlinből táviratozzák, hogy a 185 millió márkányi $3^{0}/_{0}$-os porosz államkölcsön tegnapi aláirása alkalmával kerek 8 milliárdot jegyeztek, vagyis körülbelül 44-szeresen jegyezték tul a kölcsön összegét. A birodalmi kölcsönt majdnem 61-szeresen jegyezték tul.

** ***Az angol bank kamatlábleszállitása.*** Az angol bank a kamatlábat ma — mint Londonból táviratozzák — 4 százalékról $3^{1}/_{2}$ százalékra szállitotta le. A leszállitás nem jött váratlanul, hanem mint a mostani pénzviszonyok természetes következményét s miután a német birodalmi bank ugyanezt már a mult héten megtette, általánosan várták. Az angol bank állása a legutóbbi kimutatás óta ugyanis jelentékenyen javult. A tartalék 23·459 millió font sterlingre s annak aránya a kötelezettségekhez $41^{7}/_{8}$ százalékról $44^{3}/_{8}$ százalékra emelkedett. A magánkamatláb $2^{7}/_{8}$ százalékra szállt le. Az osztrák-magyar bank főtanácsa holnapi ülésén foglalkozik a kamatláb kérdésével s miután csak azt várta s ülését is azért halasztotta máról holnapra, hogy az angol bank mit fog tenni, most már kétségtelen, hogy szintén nem fog a kamatláb leszállitása elől kitérni. Ez lesz az osztrák-magyar bank fennállása óta az első eset, hogy kamatlába 4 százaléknál alacsonyabb lesz.

** **Bankkimutatások.** *Az angol bank* állása, — mint Londonból táviratozzák — a ma közzétett kimutatás szerint — a következő: Egész tartalék 24,699.000 (+ 1.239.000), bankjegyforgalom 29 035 000 (— 257.000), bankkészlet 35 959.000 (+ 982.000), váltótárcza 26 389.000 (— 408.000), magánosok követelései 40,552 000 (— 1,495.000), az államkincstár követelései 9,492 000 (— 835.000), bankjegytartalék 22,516 000 (+ 1,131.000.) — *A franczia bank* állása egy párisi távirat szerint ez: A bankjegyforgalom aránya az érczkészlethez 84·46. Kamat és leszámitolási jövedelem 343.000 frank. *Emelkedés*: aranykészlet 13 786 000 fr., ezüstkészlet 2.499.000 frank, trezor 104,020.000 frank. *Csökkenés*: Váltótárcza 32.719.000 frank, magánszámlák 31,710.000 fr., bankjegyforgalom 66.670 000 frank, előlegek aranyrudakra 1.871.000 frank.

** **A magyar ipar- és kereskedelmi bank** ellen egy idő óta támadások jelentek meg különböző vidéki lapokban, melyek annyira mentek, hogy az egyéni becsületet sem kimélték. Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint a bank igazgatósága, igazgató-tanácsa és felügyelő-bizottsága a támadásokkal szemben a februári hóra egybehivandó rendes közgyülésen fog alkalmat venni magának arra, hogy az egybegyült részvényesek előtt — mint a kik egyedül hivatottak működésük felett birálatot gyakorolni — a bank egész ügykezelésének nyilt és legrészletezettebb előterjesztése által mutassák ki a működésükről terjesztett vádak és rágalmak teljes alaptalanságát. Értesülésünk szerint a bank igazgatóságának, igazgató-tanácsának és felügyelő-bizottságának jelenlegi és volt tagjai az egyéni becsületüket érintő közlemények szerzői ellen meg fogják a sajtóügyi feljelentést tenni.

** **A magyar kir. szab. osztálysorsjáték részvénytársaság** ma tartotta IV. rendes közgyülését *Lónyay* Albert elnöklésével 15 részvényes jelenlétében, a kik 4567 letétbe helyezett részvényt képviseltek. A mérleg jóváhagyása és az 1901. évről szóló üzleti jelentés tudomásul vétele után részvényenkint 93 korona osztalék kifizetését határozták el, a mely már e hó 24-étől kifizetésre kerül. Az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak megadatott a felmentvényt. A felügyelő-bizottságba következők választattak: *Birnbaum* Imre, *Bornemissza* Ádám, *Ertner* Bódog, gróf *Hugonnay* Kálmán és *Schönfeld* Adolf.

** **A rézbádog árát leszállitották.** Az osztrák vasművek, mint Prágából táviratozzák, a rézbádog alapárát métermázsánként 10 koronával leszállitották.

** **Egy fakereskedőczég csődje.** Drezdából táviratozzák, hogy Weise Richárd fakereskedő Wilsdorffban csődbe jutott. Passzivái 1½ millió márkánál nagyobb összegre rugnak; aktivái még ismeretlenek. A czég bukását a faipar sanyaru helyzete okozta.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein a következő fizetésképtelenségi esetekről értesült: Pfeffer Jakab és fia kereskedő czég *Pozsonyban*, Kardos M. Emil kereskedő *Budapesten*, Rosenberg Frigyes kereskedő *Brassóban*, Pelczmann László kereskedő *Esztergomban*.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Repczét keresnek.** Egy nagyobb berlini gyár azzal a kéréssel fordul több magyar gazdasági egylethez, hogy közöljék vele azok neveit, kiknek eladó, vagy már ez évben nagyobb területű repczevetésük van.

* **A Pest vármegyei gazdasági egyesület** közgazdasági szakosztálya tegnap ülést tartott, melyen Szabadka városnak a *homoktsadra* vonatkozó és Arad városnak a *boritaladó leszállitására* vonatkozó a képviselőházhoz intézett felterjesztéseit tárgyalták. Elhatározta a szakosztály, hogy az igazgatóválasztmányt felkéri, hogy a végrehajtási törvény egyes sérelmes intézkedéseinek módositása s a boritaladó leszállitása, illetőleg a bortermelők termelt borainak kicsinyben való eladhatása tárgyában az illetékes helyekre intézzen felterjesztést.

* **Gazdasági előadások.** A somogymegyei gazdasági egylet január és február hóban *Csököly* és *Böhönye* somogymegyei községekben 10—10 vándor gazdasági előadást rendez.

* **Az országos magyar gazdasági egyesület** kodifikácziónális bizottsága ma délután gróf *Zselénszki* Róbert elnöklete alatt ülést tartott, melyen első sorban dr. *Baross* János előadó referált arról, hogy a magyar földmivelő nép közt elterjedt öröklési jogszokásokra vonatkozó kérdőiveket a kir. közjegyzők egyharmad része már beküldötte, ugyszintén az ezekre felkért lelkészek és községi jegyzők is. A begyült anyag 27%-ban egyenlő öröklési osztályt, 39%-ban a fiuk előnyösitését, 34%-ban pedig épen egy fiu előnyösitését (törzsöröklés rendszert) találjuk fel, még pedig tulnyomólag a legfiatalabb fiu veszi át az ősi telket (minorátus.) A bizottság elhatározta, hogy ama kir. közjegyzők, kik még a kérdőiveket eddig be nem küldték, ujból felkerestessenek, hogy az értékes anyag együtt és teljes legyen. Ezután dr. *Tóth* Jenő tartott előadást: «*A házassági vagyonjog a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetében gazdasági szempontból*» czimen. A nagy tetszéssel fogadott előadás után meginduló vitában részt vettek: *Herczegh* Mihály, ki hosszabb előadásában a magánjog nemzeti alapon való fejlesztését sürgeti; dr. *Darányi* Gyula, *Hammersberg* Jenő, *Makfalvay* Géza, dr. *Csillagh* Gyula, *Szeitovszky* János, a ki dr. *Sághy* Gyula észrevételeit is előterjesztette, dr. *Baross* János, dr. *Dömötör* László és mások. A felszólitásokra dr. Tóth Jenő előadó válaszolt, mire a szakosztály lényegében elfogadva az előadói javaslatot, határozatilag kimondta:

1. A házassági vagyonjognak a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetében foglalt rendszerét a külön tulajdonjog fentartása tekintetében, valamint a szerzeményi közösség rendszerének mint törvényes rendszernek általánossá tétele tekintetében helyesli, azonban a vagyon kezelése tekintetében kimondandónak tartja a férji kezelést.

2. Abban az esetben, ha a tervezet rendszere mégis törvényerőre emelkednék, a női szabadvagyon körében szükségesnek tartja, hogy a tervezet 107. §-ának elejtésével legyen megengedve, hogy a nő szabad vagyonának kezelését férjére közjegyzői okiratba foglalt szerződés által átruházhassa, külön kiemelendő azonban, hogy az ilyen szerződés bármikor felbontható s ellenkező kikötés semmis.

3. A hozományra vonatkozó rendelkezések körében szükségesnek tartja, hogy a tervezet 119. §-a, mely szerint a hozomány biztositása a férjtől csupán az esetben követelhető, ha ő arra magát közjegyzői okiratban kötelezte — olykép módosittassék, hogy a nőnek, vagy más harmadiknak, a ki a hozományt adta, megengedtessék, hogy ha megállapittatik, miszerint a hozomány állaga veszélyeztetve van, annak biztositását már azon az alapon, hogy a hozomány tényleg átadatott, követelhesse.

4. Kivánatosnak tartja, hogy a közszerzeményre vonatkozó rendelkezések (tervezet 121—169. §§) a lehetőség szerint egyszerübbé s a nem szakértő által könynyebben megérthetővé tétessenek.

IPARÜGYEK.

— **A bánya- és kohóipar válsága.** A magyar bánya- és kohóegyesület felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, a melylyel sürgősen munkát kér, mert ellenesetben válságba hozhatja tagjait a rettenetes gazdasági állapot. Az egyesület rámutat azokra a munkálatokra, melyek keresztülvitelével a kormány lényegesen segithetne az egyesület baján. Az erdélyi aranyvidék utjainak kiépitése, a vidékiek kibővitése, a vágvölgyi, szegedi és szolnok—aradi vonalak második sinpárjának lerakása, uj személy- és teherkocsik épitése, Duna-hid Baja és Báttaszék között mind olyan munkálatok, melyeket országos érdekek követelnek s a melyekkel a magyar bánya- és kohóipar sorsán nagyot lendithetne a kormány.

— **A háziipar-tanfolyam.** Félegyházán és Tömörkényen — mint Csongrádról táviratozzák — a minap nyilt meg a háziipari tanfolyam. Érdekes, hogy a midőn Csany és Tömörkény községeknek a háziipar és baromfitenyésztés iránt benyujtott kérelmeit visszautasitották, a tömörkényiek egyenesen Darányi miniszterhez fordultak segélyért. Pár nap mulva meg is jött a válasz és a miniszter szaktanitót küldött ki, anyagokat és 500 kor. államsegélyt utalványozott. A tanfolyamot tegnap nyitották meg. Tasnády Imre főszolgabiró lelkes beszédet mondott. Eddig százhuszan iratkoztak be. Most a szomszédos Csongrád és Csany községek is támogatásért fordulnak Darányi miniszterhez.

— **A magyar ipar mellőzése.** Az országos iparegyesület panaszos levelet intézett a kereskedelmi miniszterhez, a melyben arra kérte, hogy egy legutóbb megtörtént esetből kifolyólag hasson oda a földmivelési miniszternél, hogy a külföldi vállalkozókkal szemben a jövőben a magyar ipart ne mellőzze. A mezőhegyesi állami uradalom versenytárgyalást tartott nemrégiben anyagszállitásra. A honi szállitók mellett három idegen czég is tett ajánlatot. A legolcsóbb egy hazai czégé volt, de a földmivelési miniszter nem ezt fogadta el, hanem egy hollandi társaságét, mely jóval drágább volt. A mellőzött magyar vállalat kérdést intézett ez eljárást illetőleg a minisztériumhoz, a hol azt a felvilágositást kapta, hogy *a földmivelési miniszter semmi körülmények között sem fogadja el olyan czég ajánlatát, a mely kartellben van.* Már pedig a visszautasitott czég tagja egy magyarországi kartellnek. Az országos iparegyesület a honi ipar nagy sérelmét látja a földmivelési miniszter eljárásában s egyáltalán nem találja méltányosnak az indokolást, mert az a mellőzött czég csakis azért volt kénytelen a kartell védelmébe lépni, mert másként nem birt volna megélni. Már most azért még jobban elnyomni a különben is nyomorgó magyar vállalatot, nem tartja méltányosnak az iparegyesület. Ez okból kérte most a kereskedelmi minisztert, hogy még a földmivelési miniszterrel szemben is óvja meg a magyar ipar érdekeit.

KÖZLEKEDÉS.

() **Husszállitó-kocsik megrendelése.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán intézkedett a m. kir. államvasutak igazgatósága, hogy hatvan fedett teherkocsit a legrövidebb idő alatt husszállitásra rendezzenek be. E kocsik a kőbányai alsó pályaudvaron fognak rendelkezésre állani.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Január 23. —

Gabonatőzsde.

A *készárupiaczon* buzát mérsékelten kinálták s a vételkedv élénk volt. Szilárd irányzat mellett elkelt 20 000 mm. buza 5—10 fillérrel magasabb árakon. *Rozs* mérsékelt forgalom mellett szintén szilárdabb és 5 fillérrel drágult. Prompt szállitásra 7.45—7.65 koronáig helybeli paritásra és 7 80 koronáig 3 hóra helyben értékesithető. *Takarmányárpában* a hangulat és az árak tartottak, helyben és helybeli paritásra 5.90—6 20 korona között jegyez. *Zab* mérsékelten van forgalomban, az irányzat és árak jól tartottak. Minőség szerint helyben 7.30—7.75 koronáig jegyzünk. *Tengeri* kellemesebb; ó árut helyben 5 35—5.37½ koronáig jegyzünk. *Uj tengeri* prompt és januárra 4.90—4.95 koronáig ér el helybeli paritásra. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki*: 1000 mm. 78·5 kg. 9.80 k., 500 mm. 77 kg. 9 80 k., 500 mm. 80 kg. 9.80 k., 200 mm. 79 kg. 9 65 k., 200 mm. 79 kg. 9.65 k., 200 mm. 78·5 kg. 9.60 k., 100 mm. 78 kg. 9 55 k., 400 mm. 78 kg. 9.50 k., 100 mm. 77·8 kg. 9.50 k., 1500 mm. 77 kg. 9.50 k., 200 mm. 77·7 kg. 9 60 k., 200 mm. 77 kg. 9 60 k., 100 mm. 78·5 kg. 9.47½ k., 200 mm. 77 kg. 9.47½ k., 500 mm. 77 kg. 9.50 k., 100 mm. 75 kg. 9.25 k. mind három hónapra.

Fehérmegyei: 400 mm. 78 kg. 9 60 k., 1800 mm. 77·2 kg. 9.62½ k., 300 mm. 78·2 kg. 9.62½ k., 550 mm. 75 kg. 9 62½ k., mind három hónapra.

Bihari: 1000 mm. 77·5 kg. 9.57½ k. három hónapra.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 78 kg. 9.57 k. három hónapra.

Raktáráru: 2200 mm. 78 kg. 9.70 k., 1100 mm. 78 kg. 9.70 k., 800 mm. 76·5 kg. 9 45 k., 700 mm. 76·5 kg. 9.45 k., 500 mm. 75 kg. 9.15 k., mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 66 k., 100 mm. 7.57½ k., 100 mm. 7.55 k., mind készpénzfizetés mellett paritásra.

Árpa: 100 mm. 6.10 k., készpénzfizetés mellett.

Zab: 200 mm. 7.72½ k. 200 mm. 7.70 k., 100 mm. 7.65 k., 100 mm. 7.60 k., 100 mm. 7.55 k., mind készpénzfizetés mellett.

Az árak 50 kilogrammonkint koronaértékben értendők.

A **határidőpiaczon** az üzlet szintén szilárd irányzatu volt. Fedezési vételek következtében az áprilisi buza árfolyama rohamosan halad felfelé. Eladók nincsenek, realizácziók sem eszközöltetnek, igy ma délben a tegnap esti 9 korona 32 filléres árfolyam ellenében az áprilisi buza 9 korona 43 fillérig javult. Igen szilárd irányzatot követett az áprilisi rozs is, mely 7.83 korona után 7.93 koronáig jegyzett (délfelé azonban néhány fillérrel visszaesett). Az októberi rozs gyengébben követte az emelkedő irányt s «csak» 5 fillérrel javult; zab szintén jobb érdeklődéssel találkozott. Csupán a tengeri marad állandóan elhanyagolva, melyet az arbitrage folytonosan ad. Exportról sajnos készáruban szó sincs, a belföldi fogyasztás pedig jelentéktelen. *Októberi rozs* 7.05—7.06 koronán köttetett.

Délelőtt:

Buza 1902 áprilisra 9.34, 9.37, 9.35, 9.43, 9.40, 9.42 k.
Buza 1902 októberre 8.46, 8.49, 8 50, 8.46 k.
Rozs 1902 áprilisra 7.87, 7.93, 7.91 k.
Zab 1902 áprilisra 7.52, 7.53, 7.55 k.
Tengeri 1902 májusra 5.40, 5.41, 5.43 k.
Repcze 1902 augusztusra 12.30 k.

Déli 1 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza 1902 áprilisra	k	9.41—9 42
Buza 1902 októberre	»	8.45—8 46
Rozs 1902 áprilisra	»	7.89—7.91
Zab 1902 áprilisra	»	7.54—7 55
Tengeri 1902 májusra	»	5.41—5.42
Repcze 1902 augusztusra	»	12.25—12.35

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom irányzata szilárd maradt.

Délután 4 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza 1902 áprilisra	k.	9 45—9.47
Buza 1902 októberre	»	8 45—8 47
Rozs 1902 áprilisra	»	7.90—7.92
Zab 1902 áprilisra	»	7.56—7 58
Tengeri 1902 májusra	»	5 40—5.42
Repcze 1902 augusztusra	»	12.25—12.35

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén mérsékek forgalom mellett fizettek *sertés-zsirért* 52 koronát 50 kilonkint.

Értéktőzsde.

A bányaértékek hanyatlása rövid időre elkedvetlenitette a hangulatot. Rima-murányi vasműrészvényeken kivül, melyek bécsi eladásokra 9 koronával hanyatlottak, a többi nemzetközi értékek is gyengültek mérsékelten. Nemsokára azonban ismét felszinre került az emelkedő mozgalom abban a várakozásban, hogy a londoni bank ma leszállitja a kamatlábat. Nemzetközi értékek közül az osztrák-magyar államvasuti részvényeket vásárolták élénken, a helyi értékek piaczán pedig a két helyi vasut részvényeit favorizálták. Nevezetesen a közuti vasut részvényeiben fejlődött igen élénk forgalom emelkedő árfolyam mellett. A déli tőzsde hirtelen ellanyhult az orosz-afganisztáni határról érkezett kedvezőtlen hirekre. Nemzetközi értékek átlag 3—4 koronával hanyatlottak, közuti vasuti részvények 5 koronát vesztettek legmagasabb jegyzésükből. Az utótőzsdén ismét általánosan megszilárdult az irányzat és az összes értékek jelentékenyen emelkedtek arra a hirre, hogy a londoni bank tényleg ½%-kal leszállitotta a bankrátát.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén kedvtelen megnyitás után kedvező hangulat uralkodott. Helyi értékek élénk vásárlási kedv mellett jelentékenyen emelkedtek. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 655.75—654.50-ig, magyar hitelbank 672—674.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 444.25—441.—-ig, osztrák-magyar államvasut 670.—668.25-ig, rima-murányi vasmü 494——487.50-ig, magyar koronajáradék 96.25, közuti vasut 615.——620.—-ig, városi villamos vasut 312.——315.—-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 654.50—655.—-ig, magyar hitelbank 672.——673.—-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 441.——442.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 50.——51.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II kib. 472——473.—ig, osztrák-magyar államvasut 669.50—670.—-ig, déli vasut 76.——77.—-ig, rimamurányi vasmü 488—489.—-ig, magyar koronajáradék 96 15—96 20-ig, közuti vasut 619.50—620.—-ig, városi villamos vasut 313.—314.—-ig.

Déli tőzsde.

Kedvezőtlen külpolitikai hirekre a déli tőzsde bágyadt hangulattal folyt le. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 654.——652.—-ig, magyar hitelbank 670.50—670.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 442.50—441.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 471.——473.—-ig, osztrák-magyar államvasut 669 50—666.—-ig, rimamurányi vasmü 488.——486.50-ig, magyar koronajáradék 96 12½—96.25-ig, közuti vasut 619.75—615—-ig, városi villamos vasut 312.——311.—-ig. — Helyi értékekben köttetett: salgó-tarjáni kőszénbánya 570.—, Ganz-féle vasöntőde 2300.—, 4½%-os magyar regálekölcsön 102.—.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 652.50—653.—-ig, magyar hitelbank 670——671.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 441.——442.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 50.50—51.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 471.——471.50-ig, osztrák-magyar államvasut 666.——666.50-ig, déli vasut 75.— 75.50-ig, rimamurányi vasmü 486.50—487.—-ig, magyar koronajáradék 96.15—96.20-ig, közuti vasut 617.——618.—-ig, városi villamos vasut 310——311.—-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényben holnapra 5—6 k., nyolcz napra 12—14 k., február végére 30—32 korona.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén általánosan megszilárdult az irányzat. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 651 50—653.50 ig, magyar hitelbank 670.——671.—-ig, osztrák-magyar államvasut 666.——668 50-ig, rimamurányi vasmü 486.——488.—-ig, magyar koronajáradék 96.15—96 20-ig, közuti vasut 617.50—621.—-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 653.——653.50-ig, magyar hitelbank 671.——671.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 441.——441.50-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 50 50 51.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 471.——471.50-ig, osztrák-magyar államvasut 668 50—669.—-ig, déli vasut 76.——77.—-ig, rimamurányi vasmü 487.——488.—-ig, magyar koronajáradék 96.15—96 20-ig, közuti vasut 621.—621.50-ig, városi villamos vasut 311—312.—-ig.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jan. 23. Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz 90—92 f. Öreg közép —.— f. Fiatal nehéz 94—95 f. Fiatal közép 90—92 f. Fiatal könnyü 88—90 f. II. *Magyar szedett*: Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. III. *Romániai*: Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— f. V. *Szerbiai*: Nehéz 88—90 f. Közép 86—88 f. Könnyü 84—86 f.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javara 4 százalék vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1902 január 21. napján volt készletben 26.214 drb, jan. 22. napján felhajtatott 839 drb, jan. 22. napján elszállittatott 329 drb, jan. 23. napjára maradt készletben 26 724 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata: változatlan.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése január 22-én. Előző napról visszamaradt 887. Uj felhajtás 1087, összes felhajtás 1974. Budapesti fogyasztásra elszállittatott 1142, eladatlanul visszamaradt 832. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 84—90 f.-ig. 220—280 klg. sulyban 86—90 f.-ig, 320—380 klg. sulyban 86—92 f.-ig. Öreg nehéz 86—90 f.-ig. Malaczok —.— f.-ig. A vásár hangulata lanyha volt.

Gabona forgalmi kimutatás.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása az 1902 jan. hó 21-én esti 6 órától jan. hó 22-én esti 6 óráig *Budapestre* vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről.

Az áru megnevezése	Érkezett: vasuton	Érkezett: hajón	Érkezett: együtt	Elszállittatott: vasuton	Elszállittatott: hajón	Elszállittatott: együtt
	méter	mázsa				
a) helyi forgalomban						
buza	6396	—	6396	201	—	201
rozs	1168	—	1168	303	—	303
árpa	1489	—	1489	103	—	103
zab	514	—	514	—	—	—
tengeri	307	—	307	—	—	—
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	—	—	—	10391	—	10391
korpa	—	—	—	1791	—	1791
összesen	9874	—	9874	12789	—	12789
b) átmeneti forgalomban						
buza	—	—	—	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	—	—	—	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	—	—	—	—	—	—
korpa	—	—	—	—	—	—
összesen	—	—	—	—	—	—

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, jan. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A kétféle irányzat, mely a tegnapi tőzsdén uralkodott, a mai *előtőzsdén* még határozottabban kifejezésre jutott. A bank- és közlekedési vállalatok értékeinek piaczán ma is határozottan szilárd volt az irányzat, még pedig az osztrák koronajáradékra történt opczió kapcsán, továbbá arra a hirre, hogy az osztrák és magyar sárgarézművek közös elárusitó irodát nyitnak az osztrák hitelintézet vezetése alatt. Kedvező hatása volt különben az irányzatra a német járadékkibocsátás fényes sikerének is. A vasértékek ma is hanyatlók voltak. Különösen az alpesi bányaértékek estek nagyobb helyi realizálások miatt, de a rimamurányi vasmü-részvények és a cseh bánya-részvények is gyengültek. Osztrák-magyar államvasuti részvények szilárdak voltak. A járadékok is szilárdak maradtak.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 654.—, magyar hitelbank 672—, osztrák-magyar államvasut 669.50, déli vasut 76.50. alpesi bányarészvények 401.—, rimamurányi vasmüvek 488.—, májusi járadék 100.70, német birodalmi márka 117 23.

A déli tőzsde gyengébb irányzattal nyilt meg. A vezető üzérkedési értékek árfolyama később is keveset változott. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 653.—, magyar hitelbank 672.—, Länderbank 421 50, unionbank 551.—, anglo-bank 264.—, bankegyesület 458.—, közuti vasut Lit. A. 286.—, osztrák-magyar államvasut 668.25, délivasut 76.50, elbavölgyi vasut 456.—, északnyugati vasutak 449.—, alpesi bányarészvény 402.50, rimamurányi vasmü 488.—, prágai vasipar 1450 —, májusi járadék 100.70, magyar koronajáradék 96.10, török sorsjegyek 104.50, német birodalmi márka 117.25.

A délutáni magánforgalomban a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 652 —, magyar hitelrészvény 673.50, angol-osztrák bank 264 —, bankegyesület 457.—, union-bank 550.50, Länderbank 420.50, osztrák-magyar államvasut 668.—, déli vasut 77.—, elbavölgyi vasut 453 —, északnyugati vasut 446.50, dohányrészvény 294.50, rimamurányi vasmü 488.—, alpesi bányarészvények 405.50, májusi járadék 165.—, magyar koronajáradék 96.—, német birodalmi márka 117 23.

Bécs, jan. 23. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 119.65, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 152.50, magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.25, magyar kel. vasut áll. kötvény 120.40, leszámitoló- és pénzváltób.-részvény 441.—, magyar kereskedelmi bank 2535.—, magy. koronajáradék 96.—, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 94 —, magyar hitelbank részvények 673 —, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 182 25, kassa-oderbergi vasut-r. 368 —, rimamurányi vasmü 486.—, magyar czukoripar 1745.—.

Bécs, jan. 23. (*Osztrák értékek zárlata*) 4·2%-os papir-járadék 100 65, 4%-os osztrák aranyjáradék 120.50, 1860. sorsjegy 146.—, osztrák hitelsorsjegy 402.—, angol osztrák bank —.—, bécsi Bankverein 456.—, osztrák-magyar bank 1610.—, déli vasut részvény 77 —, dunagőzhajózási társulat 833.—, dohányrészvény 294 50, cs. és kir. vert arany 11.32, német bankváltók 117.17, 4·2%-os ezüstjáradék 100.50, osztrák koronajáradék 97 50. 1864. sorsjegy 226.—, osztrák hitelintézeti részvény 652.50, union-bankrészvény 550 —, osztrák Länderbank 420 50, osztrák-magyar államvasut 666.—, elbavölgyi vasut 452.—, alpesi részvények 403.—, 20 frankos arany 19.02. londoni váltóár 239 25, bécsi tramway Litt. A. 286.50, Litt. B. 282.—, Lipótkohó 375 —. Szilárd.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jan. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Noha a külföldi piaczok kedvetlen és részben bágyadtabb irányzatot jelentettek, az itteni piaczon az áremelkedés tovább tartott és a tevékenység részben zabra is kiterjedt. Buza tavaszra 9.52—9.60, 9 58, rozs tavaszra 8.10—8.09—8.11, zab tavaszra 7.79—7.85, tengeri május—juniusra 5.71—5.73 korona. Zárlatkor: buza tavaszra 9 74, zab tavaszra 8.11 korona.

Szesz üzlettelen. Kontingentált készáru jegyez 34.80—35.20 k.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, jan. 23 (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az iparérértékek készpiaczán tegnap uralkodott bágyadtság visszahatása alatt bányaértékek, illetőleg kőszénértékek realizácziók következtében gyengébben indultak. Vasértékek erősen tartották magukat. Bankértékekben nem igen volt vételkedv és alacsonyabb árfolyamokkal indultak. Határozottan szilárdak voltak belföldi járadékok a német kölcsön aláirásának a legmerészebb várakozást is meghaladó rendkivüli eredménye miatt. Spanyolok javultak brüsszeli arbitrázs vételekre. Chilei értékek tovább is jól tartották magukat. Vasutakban nem volt vételkedv. A második tőzsdeórában az árfolyamok nem igen változtak és a forgalom csekély volt. Ultimópénz 3 2⅞%, napi pénz 1½%, magánkamatláb 2%.

Zárlatkor jegyeztetik 4·2%-os papirjáradék —.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 102 90 elbavölgyi vasut —.—, magyar koronajáradék 96.90, osztrák-magyar államvasut 143.—, kassa-oderbergi vasut —.—, bécsi váltóár 85 25, magyar vasuti beruházasi kölcsön 103.25, alpesi bányarészvény —.—, Disconto Commandit 185.90 általános villamossági Edison 188 50, gelsenkircheni 170 50, Laura-kohó 196.20, 4·2%-os ezüstjáradék 100.90, 4%-os magyar aranyjáradék 101.25, osztrák hitelrészvény 205.50, déli vasut 20 —, Károly Lajos-vasut 102 40, orosz bankjegyek 216.15, 4% uj orosz kölcsön 95.90 török dohanyrészvény —.—, olasz járadék 100.30, magyar hitelbank —.—, Dynamit Trust 166.40, Harpeni 162 30. Szilárdabb.

Berlin, jan. 23. (Esti tőzsde) Osztrák hitelrészvény 205 75, déli vasut 20 10, osztrák-magyar államvasut 143.—. Nyugodt.

Frankfurt, jan. 23. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 205.80, déli vasut 20.10, Disconto-Commandit 185 80, berlini Handelsgesellschaft 144.50, Harpeni 163 25, Laura-kohó 198.50, magyar aranyjáradék —.—, osztrák aranyjáradék —.—, osztrák papirjáradék —.—, osztrák-magyar államvasut —.—, német bank 207.25, drezdai bank 136 60, gelsenkircheni 170.80, Hibernia 160.75, olasz járadék 100.30, magyar koronajáradék —.—, osztrák ezüstjáradék —.—. Csendes.

Hamburg, jan. 23. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 206.—. Csendes.

Hamburg, jan. 23. (Zárlat.) 4·2% ezüstjáradék 100.70, 1860. sorsjegy 147 50, osztrák déli vasut 20 30, 4%-os osztrák aranyjáradék 103.—, osztrák hitelrészvény 205 90, osztrák-magyar államvasut 143.—, olasz járadék 100.10, 4%-os magyar aranyjáradék 101.10. Nyugodt.

Páris, jan. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *3 óra 40 perczkor záródnak*: Osztrák-magyar államvasut 715.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 103.65, osztrák Länderbank —.—, 3%-os franczia járadék 100 35, ottoman-bank 553.—, 3½%-os franczia járadék 102.15, alpesi bányarészvények —.—, déli vasut —.—, 4%-os magyar aranyjáradék 101.50, párisi bankrészvény 995.—, olasz járadék 99.70, franczia törlesztési járadék 99 65, osztrák földhitelintézeti részvény —.—, török dohányrészvény 319.—, Tartott.

London, jan. 23. (Megnyitás.) Angol consol 94$^{1}/_{16}$.

London, jan. 23. (Zárlat.) 4·2%-os angol consolok 94$^{1}/_{16}$, spanyol járadék 77⅛, négyszázalékos magyar aranyjáradék 100.—, 4%-os rupia 64⅛, leszámitolási kamatláb 2$^{13}/_{16}$, bécsi váltóár 1221, déli vasut 4.—, olasz járadék 99.—, négyszázalékos osztrák aranyjáradék —.—, Canada Pacificvasut 117⅜, ezüst 25$^{9}/_{16}$, 3%-os magyar aranykölcsön —.—. Nyugodt.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

New-York, jan. 23. (Zárlat.) *Gyapot*: New-Yorkban helyben 8$^{5}/_{16}$ (8¼ tegnap), gyapot januárra 7.95 (7.89), gyapot áprilisra 8.12 (8.01), gyapot New-Orleansban helyben 7⅞ (7$^{13}/_{16}$). — *Petroleum*: Stand White Newyorkban 7.20 (7.20), petroleum Stand White Philadelphiában 7.15 (7.15), petroleum Rafined in Cases 8.30 (8.30), petroleum Credit Balances at Oil City 1.15 (1 15). *Zsir*: Western steamt 9.65 (9.75), zsir Rohe és Brothers 9.80 (9.90). — *Tengeri* irányzata: állandó. Tengeri januárra 67¼ (68½), tengeri májusra 67¼ (68½), tengeri juliusra 67⅛ (68¼). — *Buza* irányzata: állandó. Piros őszi buza helyben 87⅝ (88 —), buza januárra —.— (—.—), buza márcziusra 85⅛ (85⅝), buza májusra 84⅝ (85.—), juliusra 84⅜ (84¾). — Gabona szállitási dija Liverpoolba ⅞ (⅞). — *Kávé* fair Rio 7. sz 6.— (6—,), kávé januárra 5 60 (5.70), kávé áprilisra 5.85 (5 90). — *Liszt* Spring Wheaclears 2.90 (2.90). *Czukor* 3.— (2$^{15}/_{16}$). — *Ón* 23.87 (23 62). — *Réz* 11.— (11—).

Chikago, jan. 23. (Zárlat.) *Buza* irányzata: állandó. Buza januárra 75¾ (76¼), buza májusra 79⅛ (79¾). — *Tengeri* irányzata: állandó. Tengeri januárra 59¼ (60⅞). — *Zsir* januárra 9.22 (9.30), májusra 9.42 (9.50). — *Szalonna* short clear 8.80 (8 80). — *Sertéshus* januárra 16.— (16.20).

Prága, jan. 23. *Nyersczukor* Aussigban azonnal átvéve és februárra 17.80 k., márcziusra 17.95 k., finomitott készáru Prágában 84.— k.

Hamburg, jan 23 *Nyersczukor* januárra 6 52, februárra 6 57, márcziusra 6.65 áprilisra 6 72 májusra 6 85, juniusra 6 90, juliusra 6 97, augusztusra 7.07, szeptemberre 7.12, októberre 7.15, novemberre 7.27, deczemberre 7.32 márka.

Hamburg, jan 23. *Kávé* januárra 31¾, márcziusra 32¼, májusra 32¾, szeptemberre 34.— fillér fontonkint.

Berlin, jan 23. Buza májusra 171.25, juliusra 171.25, baisse; rozs májusra 147.25, juliusra —.—, baisse; zab májusra 157 50, juliusra —.—, tartott; tengeri májusra 121 50, juliusra 121 50, bágyadt; olaj májusra 53 60, októberre 52 50, tartott; szesz (70-es) helyben 32.75.

Boroszló jan. 23. Buza helyben 17.40, sárga buza helyben 17 30, rozs helyben 14 80, zab helyben 14.30, repcze helyben 26.—, tengeri 100 kilonkint 13.—.

Köln, jan. 23. Olaj 60.—.

Páris, jan 23 *Buza* januárra 21 60, februárra 21.95, márcziustól négy hóra 22 65 májustól négy hóra 22 95, állandó; *rozs* januárra 15.60, februárra 15.65, márcziustól négy hóra 16.15, májustól négy hóra 15 90, nyugodt; *liszt* fleur de Paris januárra 27.65, februárra 27 75, márcziustól négy hóra 28 55, májustól négy hóra 28 90, állandó; *repczeolaj* januárra 60 75, februárra 60 50, márcziustól árprilisra 60 75 májustól négy hóra 61.—, nyugodt; *szesz* januárra 27.25, februárra 27.75, márcziustól áprilisra 28.25, májustól négy hóra 29 25, szilárd; *nyers czukor* januárra 17.75, februárra 18 —, nyugodt; *fehér czukor* januárra 21.25, februárra 21 50, májustól négy hóra 22⅜, októbertől négy hóra 23 —, szilárd; *finomitott czukor* januárra 94.50, februárra 95.—. — Időjárás: borus.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A központi vásárcsarnok árai. (*Magánjelentés.*) A mai forgalom elég élénk volt és az élelmiczikkek ára valamivel csökkent, csak a hal ára emelkedett. Ponty kilója 180 fillér, csuka 140 fillér, kecsege 3 korona. Balatoni süllő 150 fillér, fogas 4 kor., viza 220 fillér, tok 240 fillér, apró kevert hal 70 fillér, tengeri hal 4 korona, pisztráng 14 korona. Tengeri rák kilója 5 korona. Fejes káposzta darabja 16 fillér, vörös káposzta 30 fillér, kelkáposzta 4 darab 20 fillér, karfiol 30 fillér, burgonya kilója 8 fillér.

Marhavásár.

Budapest, jan. 23. (*Braun* József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott 1207 darab magyar ökör, 534 magyar tehén, 174 magyar bika, 60 magyar bivaly. Összesen 1975 darab vágómarha. — Az itteni mészárosok — a husnak gyenge kelendősége folytán — tartózkodtak a vásárlástól, vidéki vevők pedig csekély számban vettek részt a vásárlásban, ennélfogva az üzlet ismételten lanyha irányzat mellett folyt le. Az árak alárendelt minőségüeknél ismételten 1—2 koronával csökkentek.

Következő árakat jegyeztünk métermázsánkint:

Jó minőségü magyar hizott ökrökért	58—64	k.-ig
Közép minőségü magyar ökrökért	48—54	»
Alárendelt » » »	42—48	»
Jó minőségü tarka tehenekért	50—62	»
Közép » »	44—50	»
Bikákért	46—60	»
Bivalyokért	36—42	»

eleven sulymérték szerint.

Vesztgvásár január 20-án. Felhajtatott: 1004 darab szerbiai vágómarha. — A vásár irányzata lanyha volt. — Az árak 2—4 koronával csökkentek. — Árak suly szerint: jobb minőségüért 51—55 k.-ig, másodrendüért 43—49 k.-ig; alárendelt minőségüért 33—42 koronáig.

Juhvásár.

Budapest, jan. 20. (*Braun* József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott 630 darab magyar birka. — A vásár irányzata lanyha volt. — Következő árakat jegyeztünk: Elsőrendü hizott ürükért 34—36 k.-ig, jó minőségü birkákért 24—32 k.-ig, közép minőségü birkákért 22—25 k.-ig páronkint. Elsőrendü hizott ürükért (kiviteli) 38—42 f.-ig, jó minőségü birkákért 32—36 f.-ig, középminőségü birkákért 30—34 fillérig kilónkint.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs (St. Marx), jan. 23 (Az *Egyetértés* távirata.) A mai szurómarhavásáron volt 3964 borju, 2013 élő és 2268 leölt sertés, 425 leölt juh és 1067 bárány. Az üzlet lanyha és nehézkes volt. A mult heti árakat csak nehezen lehetett elérni. — Jegyeznek: Leölt borjuk 68—84 fillér, első rendüek 86—98 fillér, legjobb minőségüek 100—120 fillér, fiatal sertések 68—88 f., leölt hus-sertések 96—104 f., kövér sertések 86—94 f., süldők 86—98 f., leölt juhok 40—72 fillér kilónkint. Bárányok 10—26 koronapáronkint.

Heti lóvásár.

A Tattersall telepén megtartott mai heti lóvásárra felhajtottak 332 darab I. osztályu, 420 darab II. osztályu, összesen 752 darab lovat. Ebből eladtak 243 darabot.

Szerkesztői üzenetek.

Főhadnagy. Lord *Kitchener* Irországban született, s most 42 éves. Először a franczia hadseregben szolgált, s részt vett a porosz-franczia háboruban. Később angol szolgálatba lépett, s mint vezérőrnagy szervezte az egyiptomi lovasságot. Részt vett a szudáni hadjáratban 1883—84-ben. 1895-ben főparancsnoknak (sisdar) nevezték ki. Megverte a derviseket (1896), majd a máhdit tette tönkre *Omdurmánnál*. Transzválba 1900. januárban ment le, mint lord *Robert* vezérkari főnöke.

Alfa. A Kisfaludy-társaság 1837-ben alakult. Az évi közgyülést a társaság febr. 6-án, *Kisfaludy* Károly születése napján szokta megtartani.

S. V. Megkaptuk s felhasználtuk. Annak idején kérjük az eredményt is.

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: *Erdős Armand.*

Naptrend 1902 január 24.

Naptár: Péntek, január 24. — Római katholikus: Timót. — Protestáns: Timót. — Görög-orosz: (január 11.) Teodor ap. — Zsidó: Scheb. 16. — Nap kél: 7 óra 21 perczkor, nyugszik: 4 óra 31 perczkor. — Hold kél: 5 óra 34 perczkor délután, nyugszik: 7 óra 4 perczkor reggel.

A kereskedelmi miniszter fogad d. u. 4 órakor.

A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése d. u. 4 órakor.

Autonómiai értekezlet délelőtt 11 órakor a Hungária szállodában.

Az országos iparegyesület összes szakosztályainak ülése d. u. 5 órakor (IV. ker. uj-utcza 4.)

Szabad liczeum: A reáltanoda-utczai főreálban este 6—7-ig: dr. *Lenkei* Henrik előadása: Petőfi és a természetről; 6—7-ig: *Geőcze* Sarolta előadása: Az olasz városokról.

Nemzeti muzeum: Ásvány-tár d. e. 9—1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődij mellett tekinthetők meg.

Országos képtár és metszetkiállitás az akadémiában d. e. 9—1 óráig.

Iparművészeti muzeum zárva.

Technológiai muzeum (József-körut) d. e. 9—1 óráig.

Mezőgazdasági muzeum (kerepesi-ut 72.) d. e. 9—1 óráig.

A földtani intézet muzeuma zárva.

Az akadémia Goethe-szobája d. e. 10—12 óráig.

Nemzeti szalon állandó kiállitása (Ferencziek-tere 9.) d. e. 9 órától este 8-ig. Belépődij 50 fillér.

Magyar nők műkiállitása a Klotild-palotában (váczi-utcza 34. sz.) d. e. 10 órától este 8 óráig. Belépődij 60 fillér.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—8 óráig.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10—1 óráig 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény*, továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitósokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és vasárnap d. e. 9 órától 12-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság V., váczi-körut 32.)

IDEGENEK NÉVSORA.

Nádor szálloda. Rétay Gy. T.-Szt.-Miklós. — Weiszweiler J. Pozsony. — Papp Gy. Szegzárd. — Feldmann J. Földes. Fleischer M. Apostag. — Kohn Gy. Perkáta. — Spiegel S. Bécs. — Buzi J. Szentes. — Varga P. Daruvár. — Schön K. Arad. — Lauffer K. Grácz. — Fehér S. N.-Várad. Aigner M. Segesvár. — Brüll J. Szeged. — Waldmann E. Brassó. Kindler M. N.-Szeben. — Schütz B. Szászrégen. — Döbröntey A. Szatmár.

Pannonia szálloda. Fränkl S. München. — Heinrikffy B. Öreglak. — Dr. Girtler A. N.-Tapolcsány. — Dr. Koritschoner L. Pápa. — Dr. Balassa F. Kisbér. — Dr. Nagy I., Ács A. Turkeve. — Nachtnebel Ö. Arad. — Fein L. Szeged. Szalay L. Ujvidék. — Dr. Paukovich A. Szabadka. — Somogyi Gy. Nyiregyháza. — Déssy R. P.-Ladány. — Kerekes G. Debreczen. — Stern L. H.-Mező. — Verguett D. Chaloy. — Dr. Schulz J. Déva. — Dr. Hutter K. Debreczen. — Peccol A. Petrozsény. — Fried L. Mándok. — Mezőly B. Kisbér. Kovács S. Novaj. — Rosman I. Széplak. — Kovács Gy. H.-Szoboszló. — Papp M. Bánlak. — Mezey A. Pécska. Gorup M. Fiume.

Erzsébet királyné szálloda és pension. Godó J. D.-Pataj. — Jancsa J. Bécs. — Gozony Gy. Sz.-Fehérvár. Szabó K. T.-Ujlak. — Füleki S. Kovászna. — Bárdossy K. Vácz. — Prónay Zs. Halas. — Telnai Z. Arad. — Mihler M. Nyitra. Daróczy K. Galantha. — Nagy J. Sopron. — Reithofer S. Bécs. Czilik J. Eger. — Rekfalusy E. Halas.

Metropole szálloda. Constantin A. Athén. — Welber H. Strassburg. — Freudman A., Bernaschek J., Spitzer E., Kaufman Zs., Beck E., Baitz K., Hoffman J. Bécs. — Molnár Gy. Budapest. — Löwy I. Pápa. — Lippa H., Dr. Weisz I. Jászberény. — Dr. Berde M. Bonyhád. — Biró P. S.-A.-Ujhely. — Kis J. Miskolcz. — Krista N. Tauer. — Wechsler M. Szolnok. — Szauer A., Taczagh J. Csorna. — Kovács M. Keszthely. — Kovátsits K. Endrőd. — Skultély I. B.-Bánya. Dr. Konerwald E. H.-Nánás. — Dr. Spitzer K. D.-Földvár. Rákóczy L. T.-Becse. — Várady S. D.-Pataj. — Blau Gy. Lugos. — Csillag E. Pécs. — Tóth A. Zsolna. — Tezjessy L. Szeged. — Dr. Ermer M. R.-Szombat.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

4. bérletszünet.

Budapest, 1902 január 24-én.

Tristán és Izolda.

Zenedráma 3 felvonásban. Irta: Wagner Richard. Szövegét forditotta: Ábrányi E.

Személyek:

Tristán — Burrian
Marke király — Ney D.
Izolda — Vasquezné
Kulwenál — Takáts
Melot — Kiss
Brangéne — Berts M.
Pásztor — Gábor
Kormányos — Ney B.
Ifju hajós — Déri

Kezdete fél 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 18. sz.

Budapest, 1902 január 24-én.

A szerencse.

Vigjáték 4 felv. Irta Capus Alfred. Forditotta Bálint D.

Személyek:

Julien Bréard — Császár
Charlotte Lanier — Lánczy
Josephine — Ligeti
Clemence — Meszlényi
Tourneur — Zilahi
Geneviéve — Molnár
Chantereau — Gabányi
Simone — Maróthy
Sigismond — Horváth
Lebrancard — Pálfi
Poussier — Náday
Rosalie — Mészáros
Justine — Tuboly

Kezdete ½8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Budapest, 1902 január 24-én.

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felv. Irta: Rudyard S. Ford: Faragó J.

Személyek:

Tom Dawentry — Sziklai
Harriet — Sziklainé
John Dickson — Boross

Kitty — Turcsányi
Ramajanah — Ráthonyi
Lotty — Fedák
Barley — Szilágyi
Moorland — Stoll
Fox — Mátrai
Elsie — Tomcsányi

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1902 január 24-én.

Szókimondó asszonyság.

Szinmü 4 felv. Irta Victorien Sardou. Ford. Fái és Makó.

Személyek:

I. Napoleon — Szirmai
Mária Luiza — * * *
Lefébvre — Kiss M.
Katalin — Blaha L.
Fouché — Solymosi
Mária Karolina — P. Lukács
Erzsébet — Krecsányi
Neipperg — Delli
Savári — Horváth

Kezdete 7 órakor

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1902 január 24 én.

A képviselő ur.

Eredeti bohózat 3 felv. Irták Guthi Soma és Rákosi V.

Személyek:

Bodollai — Góth
Lili — Gazsi
Eszter — Nikó
Péntek — Szerémy
Füzessy — Tapolczai
Bodollai — Hegedüs
Melinda — Hegedüsné
Beke — Vendrei
Csopaki — Rónaszéki
Puppenheim — Balassa

Kezdete 7½ órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Budapest 1902 január 24 én.

Zárva.

SOMOSSY-MULATÓ

Király-utcza 71. sz.

SOMOSSY KÁROLY igazgató.

Ma

Dirkens Annie

vendégfellépése.

Vasárnap délután mérsékelt árak mellett

utolsó Everhart-matiné.

Mutatványai után Everhart mester 200 Everhart gumilabdát oszt szét a gyermekek közt.

Holnap, ötödik Dirkens-estély.

Fővárosi gyermek-szinház.

Rottenbiller-utcza 37/6. sz.

Igazgató Feld Zsigmond.

Budapest, 1902 január 24-én.

Zárva.

Uránia

Magyar tudományos szinház.

Budapest, 1902 január 24-én.

A hadsereg.

Kezdete 7½ órakor.

Szinházi játékrendek.

A m. kir. operaház műsora: *Szombaton* A zsidónő. *Vasárnap* Villars dragonyosai.

A nemzeti szinház műsora: *Szombaton* Karácsonyi álom. *Vasárnap* d. u. Az aranyember, este Tágma királyné.

A népszinház műsora: *Szombaton* Ádám és Éva. *Vasárnap* d. u. Kuruczfurfang, este Ádám és Éva.

A magyar szinház műsora: Egész héten Lotti ezredesei. *Vasárnap* d. u. New-York szépe, este Lotti ezredesei.

A vigszinház műsora: *Szombaton* A dada. *Vasárnap* d. u. A képviselő ur, este A dada.

Az Uránia-szinház műsora: *Szombaton* A táncz.

Igen tisztelt hölgyeim!

Ki szépségét fentartani vagy fokozni kivánja, csak az alant felsorolt, teljesen ártalmatlan és mégis meglepő hatásu pipereczikkeket használja:

Aurora créme arcz- és kézfinomitó a legjobb és legmegbizhatóbb hatásu szépitőszer az arcz és kézbőr mindennemü tisztátlanságai eltávolitására. Zsirtalan. Nappal is használható. 1 tégely ára 1 k. 20 fill.

Aurora poudre (rizspor). Kitünően tapad, ólmot vagy más ártalmas anyagot nem tartalmaz. Kapható fehér, rózsa és créme szinben. 1 doboz ára 1 k. 20 fillér.

Valódi orgonavirág szappan a fenti szépitőszerek kiegészitő része, rendkivüllenyhe s kellemes illatu szappan. 1 drb ára 70 fillér, 3 drb ára 2 kor.

Pármai ibolya szappan Szabó Béla miskolczi gyógyszerész és szappangyáros kitünő készitménye. E szappan lanolinnal készül, eunélfogva kiválóan alkalmas az érzékeny és száraz arczbőr s kezek ápolására. 1 drb ára 80 fillér, 3 drb ára 2 kor. 20 fillér.

Főraktár: 11491

MAJTHÉNYI BÉLA

droguista és vegykészitmények üzletében

Budapest, IV., Egyetem-utcza 11.

(a Gróf Károlyi palotával szemben)

a m. kir. honvéd csapatok és intézetek szerz. szállitója.

Mindennemü bel- és külföldi gyógyáru különlegességek, angol- és franczia illatszerek és pipereczikkek, vegykészitmények, háztartási, gazdasági és állatgyógyászati czikkek raktára.

Padlófényesitő szerek.

Tea, rum, cognac, cacao és csokoládé.

Rum és likör készitéséhez való anyagok.

Fővárosi Orfeum

(Nagymező-utcza 17.) 42982

Ma, utoljára lép föl

Don Francesco de Souza.

Továbbá

a Párisi Fono-Kinema-Szinház

Sarah Bernhardt, Coquelin

stb. felléptével.

Vasárnap két előadás.

Február 1-én:

II. álarczos-bál.

A télikertben reggel 5 óráig **Vörös Elek** czigányzenekara hangversenyez.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT

Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. sz.

financziroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat. 42636

Felvilágositás dijtalan. Telefon 24—20.

Vizállás, 1902 január 23-án.

Folyó / Állomás		Czentiméter		
Inn:				
Schärding	+	80	>	32
Duna:				
Passau				
Linz	—	30	>	45
Bécs	—	40	>	36
Pozsony	+	161	>	25
Komárom	+	204	>	11
Budapest	+	164	<	3
Paks	+	93	>	4
Mohács	+	185	>	4
Gombos	+	230	<	8
Ujvidék	+	184	<	14
Zimony	+	224	<	22
Pancsova	+	200	<	23
Drenkova	+	178	<	18
Orsova				
Vág:				
Szered	+	80	>	2
Rába:				
Győr	+	190	<	2
Dráva:				
Zákány				
Barcs	—	10		
Eszék	+	72	<	3
Száva:				
Sziszek	+	90	<	12
Mitrovicza	+	322	<	16
Béga:				
Kiszető	+	130		
Temesvár	—	21	>	6
N.-Becskerek	—	0	<	19
Tisza:				
M.-Sziget	+	38		
Tekeháza	+	14	<	2
Tisza-Ujlak	+	2	<	4
V.-Namény	—	14	>	15
Záhony (Csap)	—	80	<	14
Tokaj	+	66	<	15
Tisza-Füred	+	65	>	5
Szolnok	+	42	<	2
Csongrád	+	24	<	21
Szeged	+	75	<	26
Török-Becse	+	59	<	26
Titel	+	198	<	21
Körös:				
Sebes: N.-Várad	—	4	>	1
Fekete: Tenke	+	8	>	7
Fehér: B.-Jenő	+	48		
Kettős: Békés	+	132	<	4
Hármas: Gyoma	+	96	<	4
Maros:				
Arad	—	120	>	8
Makó	+	68	<	4

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt, > áradat, < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1902 január 23-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maximuma	Hőmérsék minimuma
Akna-Szlatina	—	—	—	—	—	—	—
Szatmár	70·0	— 3·4	NE 4	0	—	0	—4
Eger	72·0	— 1·0	N 1	4	—	3	—6
Ungvár	—	—	—	—	—	—	—
Késmárk	69·8	— 1·1	—	4	—	—	—
Árvaváralja	69·9	+ 0·2	—	4	—	3	—1
Selmeczbánya	69·7	+ 2·6	NE 1	∞	—	3	1
Budapest	69·8	+ 6·1	N 1	4	—	7	4
Ó-Gyalla	69·6	+ 3·4	NW 1	4	—	8	3
Komárom	70·6	+ 2·0	SW 1	4	—	7	2
Magyar-Óvár	71·4	+ 4·8	NW 1	4	—	7	5
Sopron	70·7	+ 5·8	S 1	4	—	8	4
Herény	70·8	+ 2·4	—	4	—	9	2
Keszthely	70·6	+ 4·6	—	4	—	9	3
Pécs	71·3	+ 4·8	—	≡	—	9	4
Eszék	70·8	+ 4·1	NW 1	4	—	10	3
Zágráb	71·7	+ 0·1	SE 1	4	—	8	0
Fiume	70·6	+ 1·9	—	2	—	11	1
Cirkvenica	70·2	+ 1·0	—	2	2	13	1
Debreczen	72·1	— 1·0	SW 2	∞	—	1	—6
Kis-Kartal	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	70·1	— 0·8	SE 2	3	—	5	—1
Szeged	71·7	— 0·2	SE 1	≡	—	7	—1
Arad	72·7	+ 0·2	E 4	4	—	3	—1
Zsombolya	71·7	— 0·3	NNW 1	≡	—	5	—3
Temesvár	71·7	+ 0·0	ESE 2	≡	—	3	—2
Versecz	71·8	— 1·3	S 2	●	—	4	—2
Drenkova	71·8	+ 0·9	NW 1	4	—	4	0
Nagy-Várad	71·9	— 2·6	ESE 3	3	—	5	—3
Kolozsvár	72·2	— 5·2	SW 1	3	—	3	—9
Nagy-Szeben	73·7	— 7·0	NW 1	4	—	4	—8
Bécs	70·5	+ 6·0	W 2	4	—	11	6
Salzburg	71·6	+ 3·0	NW 2	4	—	7	2
Klagenfurt	72·9	— 4·6	NE 1	≡	—	2	—7
Póla	70·8	+ 4·8	N 1	≡	—	9	2
Lesina	69·8	+ 6·8	—	0	—	14	6
Hamburg	66·8	+ 6·2	W 1	≡	2	—	—
Berlin	67·7	+ 7·0	W 2	4	3	—	—
Zürich	72·4	+ 1·6	—	4	—	—	—
Biarritz	67·8	+ 0·6	E 2	≡	—	6	6
Nizza	69·9	+ 6·6	E 2	4	—	11	6
Páris	70·5	+ 4·9	NE 2	2	1	9	4
Christiansund	54·2	+ 3·3	WSW 5	●	—	—	—
Stockholm	59·9	+ 0·2	—	≡	—	—	—
Szent-Pétervár	61·7	— 15·4	W 1	✱	—	—	—
Varsó	—	—	—	—	—	—	—
Moszkva	—	—	—	—	—	—	—
Kiev	67·6	— 7·1	NW 0	4	—	—	—
Sarajevo	71·0	+ 2·3	N 2	0	—	4	1
Sulina	71·5	— 1·2	WNW 1	0	—	5	—5
Szófia	72·3	+ 0·6	WNW 2	0	—	5	1
Athen	70·0	+ 8·0	ESE 2	2	—	14	[illegible]
Torino	71·7	— 2·5	—	≡	—	1	[illegible]
Flórencz	71·3	+ 2·6	S 1	4	—	11	1
Róma	71·2	+ 1·8	N 1	0	—	12	[illegible]
Nápoly	70·3	+ 8·4	N 4	0	—	13	[illegible]
Brindisi	69·8	+ 8·2	N 3	3	—	12	[illegible]
Palermo	70·9	+ 6·8	WSW 4	0	—	15	6
Malta	—	—	—	—	—	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél, W = nyugot. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd, ⚡ = zivatar.

Az alacsony légnyomás Észak-, a maximum pedig Közép- és Dél-Európát boritja.

Európában az idő borult, száraz és enyhe.

Hazánkban az idő tulnyomóan száraz és enyhe volt. Éjjeli fagyok csaknem mindenütt előfordultak és kevés csapadék esett északon, észak-keleten meg a tengerparton.

Prognózis a következő 24 órára: Enyhe, tulnyomóan száraz idő várható, gyenge éjjeli fagygyal — főleg keleten — és elvétve kevés csapadékkal.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1902. január 23.

Időjárás borult	Vizállás reggel 7 órakor 172 cm.	Hőmérő reggel 7 órakor + 5 C.	Légsulymérő reg. 7 ó. 775 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonanemüek. — Árak koronaértékben.

a) Kész áru.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben **50 klgr.-kint.** — A minőségi suly hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	74		75		76		77		78		79		80		81	
tiszavidéki	—.—	—.—	9.10	9.25	9.15	9.30	9.25	9.40	9.30	9.50	9.45	9.55	9.55	9.70	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérm.	—.—	—.—	9.05	9.20	9.10	9.25	9.15	9.35	9.20	9.40	9.25	9.50	9.50	9.65	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	—.—	—.—	9.—	9.20	9.10	9.25	9.15	9.30	9.20	9.35	9.30	9.45	9.45	9.55	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bánság	—.—	—.—	8.95	9.15	9.—	9.20	9.10	9.35	9.15	9.40	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	9.—	9.25	9.10	9.35	9.20	9.40	9.25	9.45	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
szerb átm.	—.—	—.—	8.75	8.80	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
román	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bolgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Minőség	Árfolyam kor.-tól	Árfolyam kor.-ig
Rozs — 50 kg.-kint	Elsőrendü	7.70	7.75
	Középminőségü	7.55	7.65
Árpa — 50 kg.-kint	Takarmány, elsőrendü	6.10	6.20
	másodrendü	5.75	6.—
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	felsőmagyarországi	—.—	—.—
	dunántúli	—.—	—.—
Köles — 50 kg.-kint	—	4.50	5.—
Zab — 50 kg.-kint	Elsőrendü	7.50	7.75
	Középminőségü	7.35	7.50
Tengeri 50 kg.-kint	Belföldi	4.80	[illegible]
	Román v. bolgár	—.—	—.—
	Cinquantin	5.90	6.—
	Fehér	—.—	—.—
Repcze 50 kg.-kint	Káposzta	—.—	—.—
	Bánsági	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Pénz korona	Áru korona
Magyar buza — 50 kg.-kint	1902 október	—.—	—.—
	1902 április	—.—	—.—
Buza — 50 kg.-kint	1902 junius	—.—	—.—
	október	8.45	8.46
	május	—.—	—.—
	1902 április	9.41	9.42
Rozs — 50 kg.-kint	1902 október	—.—	—.—
	május	—.—	—.—
	1902 április	7.88	7.89
Tengeri — 50 kg.-kint	1902 szept.	—.—	—.—
	október	—.—	—.—
	1902 május	5.41	5.42
Zab — 50 kg.-kint	1902 október	—.—	—.—
	1902 április	7.65	7.67
	május	—.—	—.—
Kap.-repcze — 50 kg.-kint	1902 augusztus	12.25	12.30
	február	—.—	—.—

II. Leszámoló árfolyamok

Buza 50 kg.-kint	—.—
Rozs 50 kg.-kint	—.—
Tengeri 50 kg.-kint	—.—
Zab 50 kg.-kint	—.—
Árpa	—.—
Kap.-Repcze	—.—

IV. Hajózási fuvardij.

	Honnan	fillér
Duna	Pancsova	—
	Ujvidék	—
	Bezdan	—
	Kalocsa	—
	D.-Földvár	—
Tisza	Szentes	—
	Szeged	—
	Zenta	—
	Titel	—
Száva	Mitrovicz	—
Béga	Temesvár	—
	N.-Becsk.	—

A fuvardij 100 kilogrammonkint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetik. Győrbe a fuvardijtétel 20 fillérrel magasabb.

III. Különféle termények.

Ár 100 kilogrammonkint.

	Faj		Pénz korona	Áru korona
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Disznózsir	budapesti	52 —	52.50
		vidéki	—.—	—.—
50 kg.-kint	Szalonna	magyar fa légeneszáritott vidéki	42 —	42 50
		városi légeneszáritott, 4 darabos	45.—	45.50
		füstölt	—.—	—.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett. Minőség 500 grammonkint 50 kg.-kint	Szilva	bosnyai, 1901 évi, usance-minőség	14 60	14 75
		100 darabos	16.—	16 25
		85	18.25	18 75
		szerbiai, usance-minőség	14.—	14.50
		100 darabos	15.75	16.—
		85	17 50	18.—
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Szilvaiz	szlavoniai 1901	19	19 50
		szerbiai 1901	17.25	17 50
50 kg.-kint	Heremag	luczerna magyar, 1901	45 —	52 —
		lóhere aproszemü 1901	42.—	46.—
		középszerü 1901	47.—	49.—
		nagyszemü 1901	50.—	58.—

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz (100 kor-kint)	áru
	I. Államadósság.		
	a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100,500, 1000 ar. frt nevért. drbok, adóm. 100 ar. frt 240 k.	119.60	120.
4 %	Aranyjáradék, 10,000 ar. frt névért. dbokb. adóm. 10,000 ar. frt = 24.000 k.	—.—	—.—
4 %	Aranyjáradék, adómentes, 100 ar. frt = 240 k. decz. v.	119.50	120.—
3½%	Koronaértékü járadék, adómentes	86.75	87.25
4 %	" " "	96.15	96.55
4 %	" " " decz. v.	—.—	—.—
4 %	" " " decz. v.	96.10	96.20
4½%	1876. kel. vas. államk. ar. frtb. 100 ar. frt = 240 k.	120.—	121
4½%	1889. államv. aranyk., adóm. 100 ar. frt = 240 k.	122.25	123.25
4½%	1889. évi államvasuti ezüstkölcsön	101.25	102.25
5 %	Államk. vask. czélj. ar. adóm., 10 f. sterl. = 240 k.	83.75	84.25
—	1870. nyereménykölcs., 100 frtos drb 100 frt = 200 k.	182.50	184.50
—	1870. " 50 " 50 frt = 100 k.	182.50	184.50
4½%	Magyar regale-kárt. kötvény, adómentes	101.60	102.35
4½%	Horvát-szlavon "	101.60	102.35
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	95.—	96.—
4 %	Horvát-szlavon "	95.—	96.—
4 %	Tiszai és szegedi nyeremk. adóm., 100 frt = 200 k.	153.—	155.—
$4^{60}/_{100}$%	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
$4^{2}/_{10}$%	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	100 50	101.—
$4^{2}/_{10}$%	május—november	100.50	101.—
$4^{2}/_{10}$%	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	100.50	101.—
$4^{2}/_{10}$%	április—október	100.50	101.—
4 %	Aranyj., adóm., ar. frtban, 100 ar. frt = 240 k.	120.25	120.75
4 %	Koronaértékü járadék	97.—	97.50
$3^{2}/_{10}$%	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. = 525 k.	191.—	193.—
4 %	1860. 500 o. é. = 1000 k.	146.50	148.50
4 %	1860. 100 " = 200 k.	175 —	177.—
—	1864. 100 " = 200 k.	226.—	230.
—	1864. 50 " = 100 k.	226.—	240
	II. Más kölcsönök.		
6 %	Bolgár államv. zálogkölcsön 100 ar. frt = 240 k.	96.—	97.—
6 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	88.—	89.—
4½%	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1898. évről	97.50	98.50

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz (100 kor.-kint)	áru
4½%	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	100.—	100.50
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	92.60	93 25
4 %	Temes-bégavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	93.75	94.75
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½%	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	98.—	99.—
4½%	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár frtban	98.—	99.—
4 %	" " "	91 50	92.50
6 %	Egyes. tégla- és czementgyár r.-t. elsőbbs. k.	102.—	103.—
4½%	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	99.25	100 25
5 %	Kisbirtokosok országos földhitelint. frtban	101 —	102.—
5 %	" " 50½ évre	101.—	102. —
4½%	" " 50½ évre frtban	97.50	98.50
4 %	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv.	97.—	98.—
4½%	" járadékjegy visszafiz. 102%	96.50	97.50
4½%	" Záloglevél koronaértékben	97.50	98.50
4½%	M. ált. kőszénb. r.-t. els. k. 41 é. 100 frk.-kint	—.—	—.—
4½%	Magyar földhitelint. o. é. frtban	100. —	101.—
4 %	" 41 évre	94.75	95.75
4 %	" koronaértékben 50 évre	84 75	85 75
3½%	" koronaértékben 63 évre	85 25	86 25
4 %	" szabály. és talajjav. frtban	94 75	95 75
4½%	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	95.60	96.10
4 %	" 50 évre	90.—	91.—
4 %	" 50 évre 105%	91.50	92.50
4½%	Magyar jelzáloghitelbank frtban	99. —	100. —
4½%	" 50 évre	98.—	102.—
4 %	" frtban	92.50	94.50
4 %	" 60 évre	93.50	94.50
4½%	" közs. kötv. 50 évre frtban	99. —	100.
4½%	" közs. kötv. 50 évre	99. —	100. —
4 %	" közs. kötv. 50 évre frtban	93. —	94.
4 %	" közs. k. 60 é., vf. 110 frt.	95.—	100 —
3½%	" k. k. 60 é. 100 frk. = 96 k.	—.—	—.—
4 %	" nyer.-kötv.	121 —	123 —
4 %	" osztr. felülb.	125 —	127.
3 %	" nyer.-kötv.	104.—	105.50
4½%	Magyar országos közp. takarékpénzt. 40 é. frtban	98.50	99.50
4½%	" 50 é.	98.50	99.50
4 %	"	89.—	90 —
4½%	M. takarékp. közp. jelzálogb. 1, 2, 3, 6, 7, 8. kib.	98.75	99.75
4½%	" 4., 5. kib.	97.—	98.—
4 %	"	85 —	86.—
4½%	" közs. kötv.	96.50	97.50
4 %	"	87 —	88.
5 %	Országos központi hitelszövetkezet kötv.	100.—	101.—
4 %	Osztrák-magyar bank 40⅔ évre frtban	99.60	100.60
4 %	" 50 évre	99.60	100.60
4½%	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv. 50 évre	99.50	100.50
4 %	" frtban	96.—	97.—
4½%	" zálogl. 50 évre	—.—	—.—
4	"	96 —	97.—
4½%	Pesti m. keresk. bank frtban	99.—	100.—
	"	93.—	94 —
	" közs. kötv. 50½ évre	99 —	100.—
	" közs. k. vissz. 110% frtb	102.50	103.50
	" közs. k. vissz. 105%	93.50	94 50
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.		
	Albina takarék és hitelintézet	101.—	102.—
	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
	" 40 é. visszafiz. 110%	—.—	—.—
	" 40 évre	—.—	—.—
	Aradmegyei takarékpénztár	98 —	99.—
	Bosnyák-herczeg. szabad. orsz. bank 20 évre	102.50	103.50
	" 30 évre	96.50	97 50
	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	100.—
	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	98.50	99.50
	" 40 évre visszafiz.	98.75	99.75
	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	98.50	99.50
	" közs. kötv.	102.—	—.—
	Nagyv. b. ált. takp. 3½ é., vissz. 110%	102.—	—.—
	" 40 évre, vissz. 106%	101.75	102.25
	" 40 évre, III. kib.	98.25	99.25
	" 35 évre, IV. kib.	102.—	103.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	106.—	107.—
	"	106.—	107.—
	" VI. kib.	98 25	99 25
	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	131 50	133 50
	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
	"	96 50	97 50
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	100.50	101. —
	Budapesti közúti vaspálya-társ koronaért.	97.—	—.—
	Budapest villamos városi vasut r.-t.	95.—	96.—
	Budapest-pécsi vasut	94.50	96.10
	Déli vasut 100 márka = 118 k.	107.—	108.50
	1900. évi kib. 100 frankonkint	—.—	—.—
	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut 1889,	96.75	97.75
	" 1889, 100 m. = 118 k.	115.—	116.—
	" 1891,	96.50	97.50
	" 1891, 100 m. = 118 k.	115.—	116.—
	" (oszt. von.) 1889. ez.	97.—	98. —
	Magyar folyam- és tengerhajózási r. t.	98.50	99.—
	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	106.—	107.—
	" II. kib.	106.—	107.—
	" ezüst.	98.	99.—
	Magyar ny. v. (székesf.-győr-gráczi vonal)	106.—	107.—
	" 1874. kib.	106.—	107.—
	Magyar v. els. k. beruh. czélra 100 m. = 118 k.	119.60	120.50
	Osztrák-magyar államvasut 1888. 100 m. = 118 k.	—.—	—.—
	" X. kib. 1885 100 fr. = 96 k.	—.—	—.—
	Torontáli helyi érdekü vasutak	96.25	97.25

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	áru
	V. Bankok részvényei.			
15.—	Angol-osztrák bank	210	263.—	264.—
10.—	Budapesti bankegyesület	200	110 —	111 —
20.—	Első magyar iparbank	300	310.—	312.—
9.60	Fiumei hitelbank	160	152.—	155.—
60.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000	—.—	—.—
12.—	Hazai bank-részvény-társaság	200	210.—	212.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200	200.—	202.—
15.—	Horvát kereskedelmi bank	240	—.—	—.—
30.—	Horvát leszámitoló bank	400	—.—	—.—
11.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	200	208.—	212.—
36.—	Magyar általános hitelbank	400	406.—	408.—
36.—	" decz. v.	400	670.—	671.—
10.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	200	—.—	—.—
10.—	" decz. v.	200	50.50	51.50
frs 25	Magyar jelzáloghitelbank	240	—.—	—.—
frs 25	Magyar jelzáloghitelbank decz. v.	240	471	471.50
30.—	Magyar kereskedelmi r. t.	400	420 —	430.—
24.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
24.—	" decz. v.	400	441.—	442.—
50.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	1000	934.—	935 —
32.—	Osztrák hitelintézet	320	—.—	—.—
32.—	Osztrák hitelintézet decz. v.	320	652 50	652 —
79.70	Osztrák-magyar bank	1200	1600.—	1610.—
140.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	1000	2535.—	2545.—
30.—	Unionbank	400	552.—	553.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
12.—	Belvárosi takarékpénztár	200	203.—	206.—
14.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	100	200.—	205.—
12.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	180 —	185.—
24.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r. t.	400 K.	416.—	422.—
124.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	600	2175	2200
36.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	560.—	563.—
80.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	600	1380	1410.—
850 —	Pesti hazai első takarékpénztár	2000	16450 —	16500 —
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
24.—	Bécsi biztositó társaság	400	390.—	400.—
26.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	400	500.—	520.—
168.—	Első magyar általános biztositó társaság	2000	5800.—	5900.—
10.—	Fonciere, pesti biztositó intézet	200	200.—	210.—
16.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	200	231.—	233.—
—.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	170.—	175.—
34.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	600	1625	1650.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	800	195.—	205.—
	" elsőbbségi részv	800	—.—	—.—
60.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500 K.	1020 —	1050.—
24 —	Erzsébet-gőzmalom-társ.	400	410.—	420.—
10.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	320	215.—	220.—
40 —	Pesti hengermalom-társ.	800	860.—	880.—
30.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	400	410.—	420 —
24.—	Pesti Viktória-gőzmalom	300	320 —	325.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
16 —	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	20	300.—	310.—
—.—	Egyesült tégla- és czementgyar r.t.	200	—.—	—.—
10.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	200	198.—	200 —
14.—	Esztergom-Szászvári kőszénbánya r. t. K.	400	230.—	233.—
13 —	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	200	235	240 —
—.—	István téglagyár r.-t.	200	40.—	50.—
14.—	Kis-sebesi gránitbánya r.-t.	200 K.	270 —	275 —
—.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	320	495	510.—
20.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	508.—	310 —
—.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	200	—.—	150 —
24 —	Magyar asphalt r.-t.	200	206 —	210 —
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	200	245.—	255 —
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	200	135.—	140 —
—.—	Péterhegyi téglaipar r.-t.	200 K.	—.—	—.—
36.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	200	568 —	570 —
—.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	300	160.—	165.—
	X. Vasművek és gépgyárak részv.			
12.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	400	200.—	205.—
—.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	148.—	150.—
—.—	Fegyver- és gépgyár részvénytársaság	300	—.—	—.—
160.—	Ganz és társa vasöntöde és gépgyár	800	2300	2326.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar waggon- és gépgyár r.-t.	200	350.—	360.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	400	—.—	—.—
13.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	170.—	175 —
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	" decz. v.	200	486 50	487.—
10.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	400	148 —	159.—
—.—	Teudloff s Dittrich gépgyr.-t. A) vor. elölj.	200 K.	179.—	180 —
—.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	130 —	140 —
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
25.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	248.—	250.—
—.—	Franklin-társulat	300	490.—	500.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	400	340.—	345 —
170.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1000	2550.—	2600.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
70.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	730.—	750.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
80.—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	600 K.	1300.—	1325 —
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	200.—	210.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	295.—	300.—
12.—	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	224.—	228.—
180.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-fayenczegy. r.-t.	2000 K.	—.—	—.—
12.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	200	260.—	265.—
—.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	400	630.—	680.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	600	2100.—	2130.—
34.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	400	434.—	444.—
16.—	Első magyar szálloda r.-t.	160	435.—	445.—
—.—	Első pesti spodium és csontliszt gyár	200	285.—	290.—
140.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	1000	2580.—	2590.—
56.—	Gschwindt-féle szeszgyár	400	900.—	925.—

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	áru
12.—	„Hungária" műtrágya és kénsav-gyár	400	200.—	210.—
23.—	Kabelgyár részvénytársaság	400	480.—	485 —
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	158 —	152 —
150.—	Magyar czukoripar r.-t.	1200 K.	1750.—	1770 —
16.—	Magyar fém- és lámpaárugyár r.-t.	200	265.—	265.—
—.—	Magyar gázizzófény r.-t.	200	526.—	536.—
20.—	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	200	345.—	355.—
30.—	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	380.—	400.—
15.—	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	244.—	246.—
—.—	Mezőgazdasági ipar-részv.-társ.	400	—.—	—.—
60.—	Nagyszebeni villamossági r.-t.	1000	920.—	940.—
—.—	Nemzetközi villamossági társaság	400	466.—	470.—
70.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	700.—	720.—
—.—	Popper Lipót faipar r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	200	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	—.—	—.—
36.—	Szegedi kenderfonógyár r. t.	400	580.—	600.—
—.—	Szeszeti tárházak r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	192	290.—	292 —
	XIII. Közlekedési vál. részv.			
30.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	200	444.—	446.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	200	—.—	—.—
—.—	Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	200	400.—	402.—
28.—	Budapesti közúti vaspálya társ.	200	—.—	—.—
28	" decz. v.	200	617.—	618 —
18.—	" élv. jegy		380.—	395.—
14.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	200	310 —	311 —
4.—	" élv. jegy		110 —	115.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	200	—.—	—.—
—.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	155 —	160.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	480	—.—	—.—
—.—	" decz. v.	480	75.—	76.—
—.—	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	1050	827.—	833 —
—.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	182.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	400	358 —	360.—
—.—	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	100	397.—	399.—
—.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar-gácsországi vasut	400	424.—	426.—
—.—	Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Magyar nyugoti vasut	400	420.—	422.—
—.—	Máramarosi sóvasut els. részvény	200	184.—	188.—
—.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	300	111.—	116.—
—.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	200	111.—	116.—
—.—	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	200	—.—	—.—
120.—	Oriente magy. tenger. hajózási r.-t.	1000 K.	1500.—	1540.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	480	—.—	—.—
	" decz. v.	480	635.—	666.50
—.—	Pécs-barczai vasut	400	420.—	425.—
—.—	Szt.-Lőrincz-Szlatina-Nasiczi h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Temesvár-Módosi h. érd. v. r.-t. els. r.	200 K.	160.—	170.—

Névérték drbkint	XIV. Sorsjegyek.	Pénz	Áru
10	Bazilika sorsjegy	17.50	18.50
10	" osztr. felülbélyegzéssel	19.—	19 50
—	" nyeremény-jegy	—.—	—.—
100	Budavárosi nyereménykölcsön 1874. évről	404 —	408.—
80	Budavárosi sorsjegy	190.—	185.—
80	" osztr. felülbélyegzéssel	198.—	202 —
4	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy	8.75	9.75
4	" osztr. felülbélyegz.	8.75	9.75
—	Magyar jelzáloghitelbank nyer.-jegy	21.25	23.25
	" osztr. felülb.	22.50	23.50
10	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	26.50	27.50
10	" osztr. felülbélyegz.	27.50	28.50
—	" nyeremény-jegy	—.—	—.—
24	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	30.—	31.—
24	" osztr. felülbélyegz.	22 —	23.—
—	Osztrák földhitelintézet nyeremény-jegy	32.—	34.—
20	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	33.—	35 —
200	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	403 —	406.—
p. p. 84	Pálffy sorsjegy	180 —	188.—
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint 3% k.	81.50	83.50
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint (o. felülb.) 1900	83 50	85.50

XV. Pénznemek.	Pénz	Áru
Arany, cs. és kir. vert	11.38	11.43
" kör.	11.29	11.34
" osztrák vagy magyar 8 frtos	19.02	19.07
" 20 frankos	19.02	19.07
" 20 márkás	23.42	23.52
" török aranylira	—.—	—.—
Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	117.17	117.37
Francia bankjegy (100 frank)	95.25	95.45
Olasz bankjegy (100 lira)	93.30	93.60
Papirrubel darabonkint	2.53	2.54
Román bankjegy (100 lei)	94.60	95.—
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	83.75	84.75

Bankkamatláb	XVI. Váltók árfolyama (látra).		Pénz	Áru
3 %	Amsterdam	100 hollandi frtért	197.55	197.95
3 %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
3 %	London	10 sterlingért	239.25	239.65
4 %	Német bankpiaczok	100 márkáért	117 20	117 40
5 %	Olasz bankpiaczok	100 líráért	93 —	93.20
3 %	Páris	100 frankért	95.22	95.42
3½%	Svájczi bankpiaczok	100 frankért	94.65	94.92
5½%	Szentpétervár	100 rubelért	252.50	254.50

Leszámoló árfolyamok jan. 22-éről.

Magyar ált. hitelbank	671.—	Pesti m. keresk. bank	2525	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Osztrák hitelintézet	654.—	Nemzetközi waggonkölcs.	—.—	Első magyar ált. biztositó r.-t.	—.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Franklin-Társulat	—.—	Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t.	437
Magyar koronajáradék	—.—	Magy. keramiai gyár r.-t.	136.—	Weitzer-féle waggongyár	—.—
Magyar ip. és keresk. bank	—.—	Magyar asphalt r.-t	178.—	Victória-gőzmalom	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	—.—	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	302
Magyar leszámitoló bank	—.—	I. magyar ált. biztositó társ.	—.—	Magyar ált. takarékpénztár	—.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	—.—	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	302.—	Magyar villamossági r.-t.	—.—
Bpesti közúti vaspálya t.	—.—	Bp.-sz.-lőrinczi téglagyár	—.—	Magyar czukoripar r. t.	—.—
Déli vasut	—.—	Fiumei hitelbank r.-t.	—.—	Magy. jég- és viszontbizt.	228
Osztr.-magyar államvasut	—.—	Magyar vasuti forg. r.-t.	—.—	Egyes. Bp. főv. takarékp.	2170
Budapesti bankegyesület	—.—	Kőbányai gőztéglagyár	—.—	Magy. kereskedelmi r.-t.	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—	Pesti hazai első takarékpénztár	—.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Salgó-Tarjáni kőszén	568	István téglagyár	—.—

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó)	4%	Járadékok és bankzáloglevelek elzálogositásánál	4½%
Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál	4%	Más értékpapirok elzálogositásánál	5%

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillerrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillerrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

TELEFON 706. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetes alatt allo szam közöltetik. TELEFON 706.

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés szamara a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. es a következő fiók kiadóhivatalok:

Brener növérek
dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szam.

Burger Vilmosné
dohánytőzsdéje Erzsebet-körut 51. szám.

Nemecsek A.
dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Deutsch Julia
dohánytőzsdéje József-körut 50. sz., (Baross-utcza sarkán)

Toldi Lajos
könyvkereskedése Buda, fő., Fő-utcza 2. szam.

szamint minden hirdetést fogad.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekert a valaszbélyeg beküldetett.

Teljes hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Egy hajdan

főrangu ős régi, gazdagságban is előkelő nemes család sarja, önhibáján kivül a sors különböző nagy csapásoktól sujtva, valamely résztvevő előkelőség hez azirányt esedezik, hogy őt származását igazoló nemesi okmányai megszerzésében anyagi zavarai miatt elősegiteni kegyeskedne jövőjére életfontossággal biró okból. Szives megkeresést levélben „Hálás öszvegy nő" jeligével a kiadóhivatalban keri. 11519

Eladás.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó aron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bátvány-utcza 6. sz.** 42075

Eladó birtok.

Szabolcsmegye alsó részén, a Tisza mentén vasut mellett, a megye székhelyével közvetlen összeköttetésben, **egy 200 és egy külön 5 holdas birtok, csupa első és másod osztályu buzaföld, jó karban levő gazdasági épületekkel**, magtárral stb. **eladó. A birtok jelenleg, teljes** biztositék mellett haszonbérbe van s az adók leszámitása után tisztán 4%-ot hoz. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 9713

Kárpáti borovicska

valodi, legfinomabb minőségü, **kis ásthon égetett, állott régi, egyike a legegészségesebb italoknak, kitünő szer gyomorbaj ellen**, hathatós étvaygygerjesztő, a vesék működésére szerfelett kedvező hatásu. 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv**, borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 42931

Bor és pálinka

eladás. 125 hektoliter ó-bor, 55 hekto uj bor (kadarka). 10 éves ó baraczkpálinka 80 liter és 20 hektoliter valódi törkölypálinka kapható **Nagy Mihálynál Kecskemét**, 10-ik tized 50. szám. 9691

Gyógyszertár

egy, főváros közelében, 15 ezer frt letettel eladó. Részletes felvilagositás Blockner irodában, Sütő utcza 6. 11517

Alkalmazást keres.

Intelligens

idősebb urnő, csakis keresztény üzletben, vagy patikában pénztárnoknői állást óhajt elnyerni. Ajánlatok „S. M." jelige alatt **Sikray** hirdetési irodájába Váczi-körut 33. intézendők. 9705

Kitünő szabónő,

bécsi és budapesti elsőrangu szalonok volt művezetőnője, elvállalja minden fajta toilette házban vagy lakásán való elkészitését. Widder Johanna, VI., Lövölde-tér 5., I. 5. 9700

Művelt középkoru

özvegy asszony ajánlkozik házvezetőnőnek, társalkodónőnek esetleg felolvasónőnek idősebb ur vagy urnő mellé. Igényei szerények, fő a jó bánásmód. Szives ajánlatokat „Hüség" czim alatt e lap kiadóhivatalába kér. 11484

Gépész.

Egy ügyes, többféle rendszerü **gépek kezelésével** megbizott **gépész, 28 éves, jó bizonyitványokkal, aki 7 évig egy 1000 lóerejü és egy 150 lóerejü gőz gépet kezelt, villamos erőátvitellel, január 1-re vagy későbbre helyet keres.** Szives ajánlatokat **G. J.** jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 9659

Gazdatiszt

keresztény, elméleti 18 évi gyakorlattal, főtiszti minősitessel, jelenleg álláshan, biztositékkal, állást keres. Czim a kiadóban. 9696

Középkoru

uri özvegy nő, ki szerény és fedhetlen előéletü, ajánlkozik öreg urnő mellé, mint felolvasónő, vagy magános idős urhoz házvezetőnőnek, esetleg anyatlan nagyobb leányhoz gar dedámnak, vagy bármely tisztességes ajánlatot elfogad. Levelet a kiadóhivatalba kérek „Deczember" jelige alatt, 9611

Ápolónői és házvezetőnői

állást keres szerény feltetelek mellett egy ötlesebb asszony helyhen vagy vidéken. Levelek Kozma Gáborné Murányi-u. 46. I. 17. alá kéretnek. 11509

Lakás és bérlet.

Birtok bérlet.

Komárom megyében, házilag kezelt 260 holdas birtok kiadó, mely tulajdonos által bérelt területtel 490 holdra kiegészithető; hövebbet **Thaly Dezső Komárom-Csep.** 9716

Kecskeméten

a vásári nagy utcza 157. szám alatt levő „**Schör lóhoz**" czimzett szálloda: boritó, étterem, 3 vendég szoba, mellék helyiségek, 60 lóra istálló, nagy kocsiszin, követett udvar, 2 ivóvizet tartalmazó kuttal f. évi május 1-től 3 évre kiadó. Értesitést ad a fenti czim alatt **Olajos Károly** megbizott. 9715

Victoria himzőgépgyár
Budapest, Garay-tér 19. sz.

Különféle.

Ki volna hajlandó

3000—4000 korona kölcsönt 8—10% kamat mellett adni. Biztositék egy 450,000 korona értékü ingatlan. Visszafizetés julius 1-től számitva 100 kor. havi törlesztés. Ajánlatok kéretnek a kiadóhivatalba „Reális kölcsön" jelige alatt. 9604

Hölgyeknek

nélkülözhetetlen az önmüködő kézihimzőgép darabja 5 korona. himzéshez gyapju-pamut rámák, rajzok, legolcsóbb gyári áron. Kész hiuzott párnákból óriási raktár darabja 6 korona 50 fill. Megrendelések kéretik czimezni 42775

Victoria himzőgépgyár
Budapest, Garay-tér 19. sz.

Uj Petőfi.

Az első szabad képes Petőfi-kiadás. **Telegdy, Tull és Neogrády festőművészek 52 rajzával.** Minden rajz egy egész oldalt fogial el s három szinben van művészi módon reprodukálva. A két kötetet dr. **Radó** Antal rendezte sajtó alá és látta el jegyzetekkel. A szöveg tökéletes pontossagu Dr. **Ferenczi** Zoltán, a legteljesebb és legjobb Petőfi monografia szerzője, értekes, magyas életrajzot irt az első kötet elé. A könyv papirja famentes, finom papir, a nyomás mintaszerü, kitünően olvasható. A müvészi kötés, a melyet Petőfi dombormüvü arczképe diszit, párját ritkitja. A két kötet ára **10 kor.** Kiadja **Wodianer F. és Fiai** (Lampel Róbert) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapesten, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak. 6899/901. (Oszlr. magyar-orosz határforgalom.) (Áruczikk dijszabások.) A fenti forgalomra nézve 1901. évi május hó 1-től érvényes áruczikkdijszabások „Artikel-Tarife" czimü dijszabási füzet 72. és 73. oldalán a wolrtschisk-podwoloszyskai összekötő vasutra vonatkozó)-al megjelolt határozmány törlendő. Budapest, 1902. jan. 20-án. A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is. 1071

Mariska

a kis pesti baba-szakácsnő. Kis szakácskönyv jó kis lányok számára. Irta Rántásy Janka. Ára 40 filler. Kapható Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésében (Andrássy-ut 21.) a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett.

Képviselet.

Igen disztingvált hölgy, középkoru, imponáló, zene és nyelvismerettel, kitünő ajánlatokkal a legelső körökből, **keres alkalmazást**, mint a ház vezetője és urnőhelyettes, megfelelő hatáskörrel, Magyarországon, esetleg vidéki birtokon, ahol urnő nincs.

Szives ajánlatokat „**G. V. 512.**" jelige alatt továbbit **Mosse Rudolf, Berlin W. 8.**, Leipzigerstrasse 10a. 43074

A lipcsei elővásár

áru- és mintagyüjteményekből

ez évi **márczius 3—15.** tartatik meg.

Lipcse, 1902. január 14.

Lipcse város tanácsa
Dr. Dittrich.

43076

KÖSZVÉNY, CSUZ stb. esetében bárki maga kezelheti arcz- és testápolás czéljaira az

önmasszirozó készüléket.

Ismertető ingyen. 42732

FÜREDI L. Budapest,
VII/g Gyoda-utcza 24.

Ezen 25 év óta fennálló és legismertebb rendelo intézet legmelegebben ajánljuk.

Titkos betegségeket

a legelhanyagoltabb és legidültebb hugycsőfolyást, a legsulyosabb hugyhólyagbajokat, hujakóros sebek, t. syphilis utókövetkezményeit, ösfertőztetést, elgyengült férfierőt electro-massage vagy psyohrophor által; nőknél fehér folyast befecskendezés nélkül; ideg- és hátgerincznehajt; a legmakacsabb hürbetegségeket gyógyit gyorsan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY

v. cs. és k. ezredorvos és kórházi főorvos

rendelő intézetében

Budapest, IV., Kigyó-utcza 5. (Klotild-palota) I. em.

Bemenet a lépcsőnél. — Rendelés 9—4-ig, estve 7—8 órákig.

Levelekre ujitásnál, titoktartás mellett válaszoltatik; gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — Hölgyek és férfiak részére külön váróternok. — Dijazás mérsékelt. 41710

Hálairat egy levelező-lapon

(alul közjegyzőileg hitelesitve.)

T. Uram! Sertéseim alig éltek és nagyon hitványan néztek ki. Véletlenül egy ismerősöm adott egy csomag sertés-hizlaló port próbára s ime! sertéseimet alig győzöm eleséggel s néhány nap óta, hála az ön kitünő szerének szemlátomást gyarapodnak s az ön szerét mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Kérek posta fordultával **5 csomag** sertés-hizlaló port.

Tisztelettel
Josef Englisch
Beliuše, Szlavonia.

Fenti másolat teljesen megegyez a **4** fillér és **2** fillér postabélyeggel ellátott eredeti levelezőlappal.

Laibach, 1901. október 3.-án. 42906

Ivan Plantan közjegyző.

Minden sertés-birtokos tartsa **dr. Trnkóczy-féle** sertés tápport, mely minden fűszerüzletben kapható, vagy pedig posta utján megrendelhető Trnkóczy gyógyszertárában, Laibach, Erzsinn.

Egy csomag 50 fill. 5 csomag 2 kor.

Specialista sérvkötőkben!

Keleti J. ortkopádiai müintézete ajánlja minden sérvben szenvedőnek a legujabb és modern szerkezetü, 1900. évben cs. és kir. **szabadalmazott sérvkötőjét.** Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkivül kitünő fekvése által felülmul minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalu 12 korona. | Kétoldalu 24 korona.

Gyáramban teljes jótállás mellett készülnek, továbbá: **járó- és támgépek, müfüzők férdénnöttek részére és scoliosis-nál Hessing rendszere szerint. Mellábak és kezek, haskötők, görcsér harisnyák stb. stb.**

Illusztrált árjegyzékeket titoktartás mellett ingyen küld szét:

12 koronás rendelésnél bérmentve.

Meg nem felelő készséggel kicseréltetik.

KELETI J. orvos-sebészi mü- és kötszergyára
(alapittatott 1878.) 40366

Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 17/d.

Gyár: Központi városház.

Kéretik a czimre jól ügyelni.

IBIS

szabadalmazott hygiai pormentesitő szer

(száraz por alakban).

Használható porképződés nélkül, mindennemü **padlók alapos tisztitására, lakások, irodák, üzletek, raktárak, iskolák, laktanyák, kórházak, folyosók, lépcsőházak, zenetermek, kávéházak, vendéglők stb., sőval mindama nagyobb forgalmu helyiségek tisztitására és söprésére, hol hygienikus szempontból az egészségnek annyira ártalmas és hátrányos por eltávolitása megkivántatik. — Magyarországi főraktár:** 43051

SZIMON ISTVÁN

Budapest, V., Váczi-körut 12.

Nagyobb vidéki városok részére előnyös feltételek mellett raktárosok korostetnek.

Most jelent meg!

KOMOROVCSÁK KAPITÁNY

Irta

SZÁSZ JÓZSEF

EÖTVÖS KÁROLY előszavával.

16 jellemkép, rendkivüli izléses kiállitásu kötetben.

Ára 3 korona.

Kapható az „EGYETÉRTÉS" kiadóhivatalában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8.

Szép hölgyek figyelmébe!

Most jelent meg!

A SZÉPSÉG MŰVÉSZETE.

Irta és idegen források után összegyüjtötte

Ára elegáns vászonkötésben 4 korona.

Megdönthetetlen igazság az, hogy a szépség világhatalom, a szépség oly fegyver a nők kezében, amely a legnagyobbakat, a legerősebbeket is legyőzi. Hatalmas ajándéka ez a természetnek, amelyet az, akinek meg nem adatott, megszerezheti. **Mindenki szép lesz, csak akarnia kell.** Ezt az igazságot bizonyitja ez a figyelmesen, gondosan szerkesztett könyv és ad a bizonyitásai mellé olyan tanácsokat, amelyeknek helyességéről száz példa győzi meg az embert. Nincs a női szépségnek az az előmozditója, az az árnyalata, amelyről alaposan ne értekeznék. Az arczból, a haj, a száj, az orr, a fül ápolásától kezdve, a körömig, a fogak, a láb, a kéz gondozásáig behatóan tárgyal, fürkész mindent, ami a szépséget előmozditja, illetve ami annak árthat. Megmondja, hogy ki mint öltözködjék hidegben, melegben, milyen fürdőt használjon, mennyiben jó vagy rossz a vállfüző, szól az alak konzerválásáról, a testtartásról **és a nőnek száz más kisebb-nagyobb titkáról, amit a nőnek tudni jó, hasznos, sőt szükséges.** Megbecsülhetetlen előnye és érdeme e könyvnek, hogy egy pillanatra sem téveszti szem elől az egészségtan követelményeit és mindattól óvja az olvasót, amit az orvosi vélemény tilt.

Egy nő se mulassza el megszerezni ezt a rendkivül hasznos könyvet, amely az egészséges szépségnek kutforrása.

Kapható a kiadó „ATHENAEUM" könyvkiadóhivatalában (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54) és minden könyvkereskedésben.

Hirdetések felvétetnek e lap részére a kiadóhivatalban IV., ker. Papnövelde-utcza 8. szám alatt.

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
SELYEMÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCZA 4.

42140

A

báli ujdonságok

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csak „**First Class**" gyártmányok elárusitása. Czégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső s leghiresebb gyárosaival közvetlen összeköttetésben áll; az általunk lekötött minták és minőségek **kizárólag** czégünknél szerezhetők be.

Minden egyes áruczikknek

föltétlen szabott ára

nyiltan, számokkal van jelölve, **ennélfogva a tulfizetés teljesen ki van zárva.**

Minták a vidékre kivánatra bérmentve küldetnek.

Báli ujdonságok választására külön helyiség villamosan van kivilágitva.

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
SELYEMÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCZA 4.

Most jelent meg!

HEDIN SVEN:

Ázsia sivatagjain keresztül.

E világhirü útleirást, melyben az ifju svéd utazó Ázsia óriási sivatagjainak rejtelmeit tárja fel a világ előtt,

Dr. THIRRING GUSZTÁV

dolgozta át magyarra. Változatos, élvezetes olvasmány, mely mindvégig lebilincsul minden rangu és korú olvasót és egyes fejezeteiben szinte a regények érdekfeszitő volt-val vetekszik.

A diszes czimképpel ellátott, izléses erős vászonkötésü kötetet 50 kép és 2 térkép diszi 1. *Ára 6 kor.*

E szenzációs munka első kötete a

Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára

cz. házagpótló uj gyüjteményes vállalatnak. A gyüjtemény második kötete:

A mennyei birodalom története

Irta: Dr. LOCZY LAJOS

sajtó alatt van. *Ára 7 korona.*

Megrendelhetők

LAMPEL RÓBERT
(Wodianer F. és Fiai)
cs. és k. udv. könyvkereskedésében
Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

A mely gyártmányon a készitő **RÉTHY BÉLA** neve nem látható, az mint utánzat határozottan **visszautasitandó.** 42431

Meghivó

a Budapesti

Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön

Részvény-Társaság

részvényeseinek **1902. évi február hó 3-án, hétfőn d. e. 11 órakor**, a takarékpénztar I. emeleti ülésteremében (VI., Andrássy-ut 5. sz.) tartandó

IX. rendes évi közgyülésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a felügyelő bizottság jelentése kiséretében.
3. A mérleg megállapitása és a felmentvény iránti intézkedés.
4. A nyereség hovafordittása iránti határozat-hozatal.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak választása és a bizottság tiszteletdijának megállapitása.
6. A választmány kiegészitése. 43077

Budapest, 1902. január 23-án.

Az igazgatóság.

Azon t. cz. részvényesek, kik ezen közgyülésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, miszerint nevükre irott részvényeiket az alapszabályok 20. §-a értelmében legkésőbb három nappal a közgyülés előtt, tehát bezárólag 1902. január 31-ig, Budapesten, a társaság főpénztáránál (VI., Andrássy-ut 5, földszint) letenni sziveskedjenek, ahol a letett részvényekről elismervényt nyernek, mely igazolási jegyül szolgál a közgyülésen való részvételen.

A közgyülésen az alapszabályok 16. §-a szerint minden részvényest általa letett öt darab részvény után egy szavazat illeti meg, azonban harmincz szavazatnál többet sem saját, sem megbizottjának nevében, sem mindkét minőségben együtt senki sem gyakorolhat.

A mérleg és a felügyelőbizottság reá vonatkozó jelentése az alapszabályok értelmében, a társulat irodahelyiségében közszemlére ki van teve s kivánatra minden részvényesnek egy nyomtatott példány kiszolgáltatik.

Az **EGYETÉRTÉS** kiadóhivatalában megrendelhetők:

GOTTIER LAJOS

összes müvei.

ÉRZELMEK MULATÓ GENTRY BUSULÓ GENTRY PUSZTULÓ GENTRY

Négy kötet elbeszélés, a magyar gentry-életből. Egy-egy kötet ára **3 korona.** A négy kötet együtt megrendelve csak **8 korona.**

Téli üdülő- és gyógyhelyek a déli vasut mentén.

Vonatösszeköttetések és menetárak Budapestről (déli vasut pályaudvara).

Abbazia	Kaschau-Prager-bahn és Kaiser Franz Josefs-bahn	Budapest d. v. Abbazia-Mattuglie	ind. 8·00 reggel 8·00 este érk. 9·37 este 9·17 d. e.		Menettérti egyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 104·16, II. 74·66, III. 47·78 k.
Görz	Kaschau-Prager-bahn és Kaiser Franz Josefs-bahn	Budapest d. v. Görz	ind. 8·00 reggel 8·00 este 9·55 este érk. 10·00 este 10·08 d. e. 6·34 este		Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 111·58, II. 80·16, III. 51·16 k.
Bozen-Gries	Kaiser-Ferdinands-Nordbahn és Brenner vasut	Budapest d. v. Bozen-Gries	ind. 8·00 reggel 8·00 este érk. 6·00 reggel 1·45 d. u.		Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 124·68, II. 89·32, III. 57·80 k., továbbá 90 napig érvényes menetjegyfüzetek megszakitható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 112·20 k., II. oszt. 90·40 k., III. oszt. 63·18 k.
Meran	Kaiser-Ferdinands-Nordbahn és Brenner vasut	Budapest d. v. Meran	ind. 8·00 reggel 8·00 este érk. 7·45 d. e. 3·00 d. u.		Menettérti jegyek 30 napi érvényességgel **Bozen-Gries-ig** gyorsvonatokra. I. 124·68, II. 89·32, III. 57·80 k., továbbá **Bozen-Griesig** 90 napig érvényes menetjegyfüzetek megszakitható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 112·20 k., II. oszt. 90·40 k., III. oszt. 63·18 k.
Arco	Pontebba-Tarvisio-Udine-Venedig vasut	Budapest d. v. Arco	ind. 8·00 reggel 8·00 este érk. 9·50 d. e. 5·09 d. u.		Menettérti jegyek **Mori** állomásig 30 napig érvényesek gyorsvonatokra I. 132·10, II. 94·92, III. 61·54 k.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható tiruon köszönőirat folytan ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő intézet Budapesten, VI., Andrássy-ut 24. Opera mellett.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóhatásait, az elgyengült férfierőt, magömlésekot, a hujakoknak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármenyire is idülten, valamint minden női betegségeket, melyeknek a megtelenesség egyik főokozója és **borbetegségeket** gyógyit uj gyógymód szerint biztos sikerrel, **gyorsan és olcsón**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt cs. kir. ost.-főorvos.

Rendel: naponta 10 óráig d. e. egyet 4 óra délutánig, este 7 óráig 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelmet valószinüleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető

NEPSZERŰ UTMUTATÓ

(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek összes gyógykezeléseihez czimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., 40314

most csak 90 kr.

A könyv jól becsomagolva 1 frt beküldése mellett bérmentve előleges megy.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőzés és az ujabb magyarázatok. — IV. A hugycsőtakar (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (syphilis) — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. — IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek következtében előálló meddőség. — X. Az ivarszervek

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés" hirlapkiadó, irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépein.